

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

TURINYS

1. Pradiniai duomenys.....	3
1.1 Planavimo tikslai	4
1.2 Planavimo darbų programa.....	4
1.3 Planavimo uždaviniai:	4
1.4 Planavimo proceso etapai.....	5
1.5 Planavimo sąlygos savivaldybės dalies bendrojo teritorijų planavimo dokumentui rengti.....	5
1.6 Viešvilės miestelis aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų kontekste	7
2. Bendroji dalis	9
2.1 Įvadas.....	9
2.2 Bendrojo plano rengimo etapai	10
2.3 Bendrojo plano sudėtis	10
2.3.1 Bendrojo plano pagrindinis brėžinys	11
2.3.2 Bendrojo plano pagrindinio brėžinio tekstiniai reglamentai	12
2.3.3 Pagrindinio brėžinio reglamentų lentelė	14
2.4 Gyventojų skaičiaus ir būsto raidos prognozės	14
2.5 Viešvilės miestelio raidos strategija	15
3. Viešvilės miestelio įtakos zona ir išorinės plėtros poreikis.....	16
4. Vidaus struktūra	19
4.1 Miestelio savitumas ir planuojamos struktūros modelis.....	19
4.2 Teritorijos naudojimas	20
4.2.1 Funkciniai prioritetai.....	20
4.2.2 Teritorijos zonavimas.....	21
4.2.3 Teritorijos naudojimo balansas.....	24
4.3 Miestelio urbanistinės struktūros plėtojimo būdai	25
4.3.1 Saugojimas	26
4.3.2 Modernizavimas	27
4.3.3 Nauja plėtra	27
4.3.4 Renovacija (atnaujinimas)	28
4.4 Užstatymo rodikliai ir morfostruktūra.....	28
4.4.1 Užstatymo tankis	28
4.4.2 Užstatymo intensyvumas.....	30
4.4.3 Užstatymo aukštingumas	31
4.4.4 Užstatymo tipas (morfotipas).....	33
4.5 Rezervuojamos teritorijos	38
4.6 Plėtros prioritetai	39
5. Specialiosios bendrojo plano temos	41
5.1 Centras.....	41
5.2 Gyvenamosios teritorijos.....	42
5.3 Darbo vietos	44
5.4 Gamtos paveldas, ekologinės apsaugos ir konservacinio prioriteto teritorijos	45
5.5 Želdynai ir viešosios erdvės	51
5.6 Kultūros vertybės	54
5.7 Socialinė aplinka ir kultūra	61
5.7.1 Švietimo objektai	61
5.7.2 Sveikatos infrastruktūra	62
5.7.3 Kultūra ir turizmas.....	62
5.7.4 Priešgaisrinė gelbėjimo infrastruktūra	63
5.8 Pasienio ruožas, valstybės sienos apsaugos zona ir pasienio juosta	64

5.9	Susisiekimo sistema	66
5.10	Inžinerinė infrastruktūra	70
5.10.1	Vandentieka.....	70
5.10.2	Vandenvala.....	71
5.10.3	Lietaus nuotekos	71
5.10.4	Atliekų tvarkymas	71
5.10.5	Centralizuotas šilumos tiekimas	72
5.10.6	Ryšių infrastruktūros vystymas.....	73
5.10.7	Elektros energijos tiekimas.....	73
5.10.8	Inžinerinės infrastruktūros vystymo prioritetai	74
6.	Sprendinių įgyvendinimas	76

1. PRADINIAI DUOMENYS

Rengiamo teritorijų planavimo dokumento pavadinimas

Viešvilės miestelio teritorijos bendrasis planas (toliau – Viešvilės BP).

Bendrojo plano rengimo pagrindas

Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 24 d. sprendimas Nr. T2-121 „Dėl Viešvilės miestelio bendrojo plano rengimo ir planavimo tikslų nustatymo“.

Planavimo organizatorius

Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktorius, Dariaus ir Girėno g. 96, 74187 Jurbarkas, tel. (8 447) 70 151, faks. (8 447) 70 166, el. p. info@jurbarkas.lt, interneto svetainė: www.jurbarkas.lt. Planavimo organizatoriaus atstovė – Urbanistikos skyriaus vedėja - vyr. architektė G. Gadliauskienė, tel. (8 447) 70 174, el. p. grazina.gadliauskiene@jurbarkas.lt.

Bendrojo plano rengėjas

UAB „Sweco Lietuva“, V.Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius, tel. (8 5) 262 2621, faksas (8 5) 261 7507, el. p. info@sweco.lt, interneto svetainė: www.sweco.lt. Projekto vadovas - M. Pakalnis, tel. 8688 87128, el. p. mindaugas.pakalnis@sweco.lt.

Planuojama teritorija

Viešvilės miestelio Jurbarko rajone teritorija, apie 232,31 ha.

Bendrojo teritorijų planavimo dokumento derinimo, tvirtinimo ir viešo svarstymo su visuomene tvarka

Bendroji.

Bendrojo plano lygmuo

Vietovės.

Teritorijų planavimo dokumento rūšis

Savivaldybės teritorijos dalies bendrasis planas.

Planuojamas laikotarpis

Viešvilės miestelio teritorijos bendrasis planas rengiamas 15 metų planuojamam laikotarpiui.

1.1 Planavimo tikslai

- suformuoti Viešvilės miestelio vystymo erdvinę koncepciją, nustatyti teritorijų tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus, teritorijų funkcinės zonas, nurodančias teritorijos integruotumą ir jos ypatumus, nurodyti urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptis;
- nustatyti Viešvilės miestelio ekonominės ir socialinės raidos bei investicijų strategiją, numatyti visuomeninės, smulkaus ir vidutinio verslo, savivaldybės teritorijos aptarnavimo, paslaugų, pramonės ir kitos veiklos, būsto, turizmo ir sporto infrastruktūros galimą plėtojimąsi planuojamoje teritorijoje;
- nustatyti ir patikslinti planuojamos teritorijos naudojimo, tvarkymo ir apsaugos reglamentus atsižvelgiant į aplinkos ir gamtinių išteklių apsaugos reikalavimus bei ekonominio ir socialinio plėtojimo poreikius;
- tobulinti istoriškai susiklosčiusią urbanistinę struktūrą bei formuoti architektūrinę erdvinę kompoziciją;
- numatyti urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos, apimančios kompaktiškai pastatais užstatytas ir numatomas užstatyti teritorijas su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatytais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais;
- pateikti pasiūlymus dėl žemės paskirties pakeitimo, rezervuoti teritorijas komunikacinių koridorių ir kitų visuomenės poreikiams reikalingų objektų statybai;
- numatyti priemones, užtikrinančias gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimą;
- nustatyti teritorijos naudojimo tipus, kuriais nurodoma planuojamos teritorijos kategorija, apimanti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, galimus žemės naudojimo būdus ir galimas vyraujančias statinių ar jų grupių paskirtis. Nustatyti didžiausius užstatymo intensyvumo ir užstatymo tankio rodiklius.

1.2 Planavimo darbų programa

Viešvilės miestelio teritorijos bendrojo plano planavimo darbų programa, patvirtinta Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T2-181.

1.3 Planavimo uždaviniai:

- nustatyti Viešvilės miestelio ir jo urbanistinio centro socialinės infrastruktūros sistemos vystymosi reikalavimus, detalizuojant Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano privalomuosius reikalavimus;
- parengti teritorijos vystymosi koncepciją;
- patikslinti Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatytų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų vystymosi poreikius;

- detalizuoti savivaldybei svarbių objektų išdėstymą;
- patikslinti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo bei formavimo kryptis;
- detalizuoti Viešvilės miestelio kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, panoramas, numatyti jų vizualinę apsaugą;
- numatyti turistinių trasų, rekreacinių zonų išdėstymą;
- numatyti ypatingų inžinerinių statinių išdėstymą;
- numatyti tyliųjų zonų išdėstymą;
- įvertinti pasienio apsaugos zoną ir galimą veiklą šioje teritorijoje;
- įvertinti numatomus transporto priemonių, dviračių bei pėsčiųjų eismo srautus, atliktus planuojamą eismą organizavimo įvertinimą eismo saugos požiūriu;
- įvertinti objektus, kuriems turi būti nustatytos ar jau yra nustatytos sanitarinės apsaugos zonos;
- nustatyti kultūros paveldo objektų teritorijų ir jų apsaugos zonų apsaugos reglamentus;
- atlikti poveikio "Natura 2000" teritorijos reikšmingumo nustatymą;
- atlikti strateginį pasekmių aplinkai vertinimą;
- tobulinti ir vystyti istoriškai susiklosčiusią urbanistinę struktūrą, architektūrinę erdvinę kompoziciją;
- nurodyti teritorijos melioruotus ir numatomus melioruoti plotus;
- nustatyti 15 metų planuojamą laikotarpį.

1.4 Planavimo proceso etapai

1. etapas – parengiamasis etapas;
2. etapas – bendrojo plano rengimo etapas;
3. etapas – baigiamasis etapas.

1.5 Planavimo sąlygos savivaldybės dalies bendrojo teritorijų planavimo dokumentui rengti

- Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Urbanistikos skyriaus 2014 m. birželio 17 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. A9-56;
- LR aplinkos ministerijos Kauno regiono aplinkos apsaugos departamento 2014 m. birželio 4 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. 521/(PAV)-D2-1387;
- Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato direkcijos 2014 m. gegužės 21 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. A8-21-2;
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės teritorinio padalinio 2014 m. gegužės 27 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. 5;
- Tauragės visuomenės sveikatos centro Jurbarko skyriaus 2014 m. birželio 2 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. JTPS-3;
- Tauragės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Jurbarko priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos 2014 m. gegužės mėn. 27 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. 2;
- AB „Požeminiai darbai“ 2014 m. gegužės 28 d. planavimo sąlygos nacionalinio, regiono, rajono lygmens bendrojo ir specialiojo planavimo dokumentams rengti;
- UAB „Jurbarko komunalininkas“ 2014 m. birželio 2 d. raštas Nr. 10-251 „Dėl planavimo sąlygų Viešvilės miestelio teritorijos bendrojo planavimo dokumentui rengti“;

- LITGRID AB 2014 m. birželio 2 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. SD-2600;
- UAB „Jurbarko vandenys“ 2014 m. gegužės 29 raštas Nr. SD-265 „Dėl planavimo sąlygų savivaldybės dalies bendrojo planavimo dokumentui rengti“;
- VĮ „Tauragės regiono keliai“ 2014 m. birželio 2 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. 15(1.13)-342;
- Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie LR vidaus reikalų ministerijos 2014 m. birželio 23 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. (21)-14-2459;
- Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Jurbarko skyriaus 2014 m. birželio 9 d. planavimo sąlygos Viešvilės miestelio teritorijos bendrajam planui rengti Nr. 32PLS-(14.32.42)-3;
- Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus 2014 m. gegužės 28 d. raštas Nr. ŽSD-143 „Dėl planavimo sąlygų savivaldybės dalies bendrojo planavimo dokumentui rengti“;
- TEO LT, AB 2015 m. kovo 4 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. 03-00236.

1.6 Viešvilės miestelis aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų kontekste

Lietuvos Respublikos bendrojo plano (toliau – Lietuvos Respubliko BP) ir Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano (toliau – Jurbarko rajono BP) kontekste Viešvilė traktuojama:

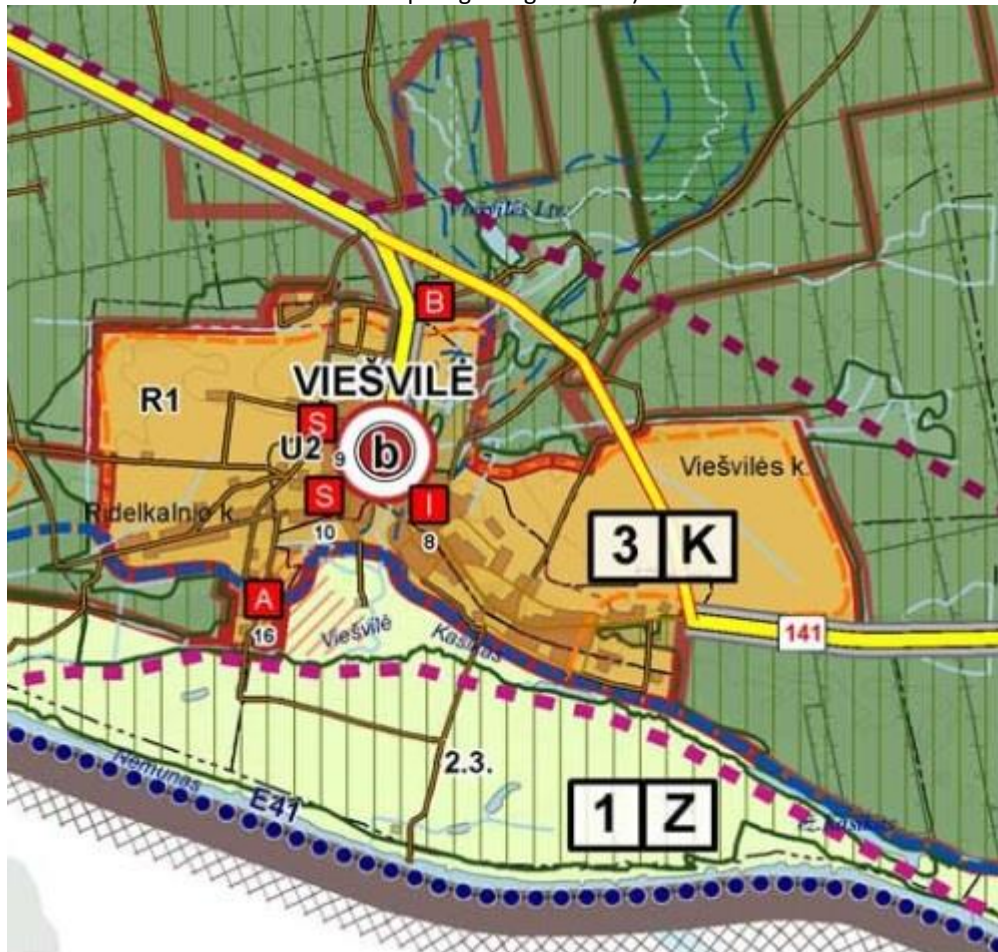
Lietuvos Respublikos BP kontekste:

- Urbanistinės sistemos optimizavimo aspektu Lietuvos Respublikos BP Viešvilės miestelis patenka į 1 lygmens 1C kategorijos urbanistinės integracijos ašį.
- Kultūros paveldo erdvinės politikos aspektu Viešvilė pakliūva į valstybės istorinio paveldo dominavimo erdvinio stuburo zoną.
- Rekreacinių arealų resursinio potencialo kategorijų skalėje yra vidutinio potencialo rekreacinėje teritorijoje, tačiau perspektyvinė rekreacinė plėtra nenumatoma.
- Energetinėje ir ekoinžinerinėje infrastruktūroje išskirtinių pozicijų Lietuvos Respublikos BP nenumato.
- Pagal nacionalinės regioninės politikos organizavimo nuostatas yra agrarinių teritorijų konversijos rėmimo zonoje ir 1B, 1C ir 2 kategorijos UI ašių plėtojimo rėmimo zonoje.

Jurbarko rajono BP kontekste:

- Viešvilei ir besiribojančioms gyvenvietėms numatoma smarki urbanistinė plėtra.
- Gamtinio karkaso struktūros atžvilgiu miestelį kerta Viešvilės upės migracijos koridorius, taip pat miestelį dalinai riboja Nemuno žemupio migracijos koridorius ir Karšuvos girios geosistemų vidinio stabilizavimo arealas.
- Miestelis numatytas kaip rajoninis ir lokalus rekreacinio vystymo centras.
- Gamtos ir kultūros paveldo teritorijų bei rekreacijos ir turizmo plėtojimo požiūriu – miestelį kerta nacionalinis Panemunių autoturizmo maršrutas ir regioninis „Karšuvos žiedo“ autoturizmo maršrutas, taip pat dviračių – pėsčiųjų turizmo trasos: nacionalinės svarbos dviračių turizmo trasa „Nemuno dviračių kelias – I“ (šiaurinis) ir regioninė dviračių turizmo trasa „Karšuvos dviračių žiedas“. Nuo miestelio atitolusi apie kilometrą yra nacionalinės ir tarptautinės svarbos pagrindinė regiono vandens turizmo trasa – Nemuno vandens kelias. Viešvilėje yra kultūros paveldo objektų teritorijų ir objektų.
- Gyvenamųjų vietovių tinklo socialinės ir aptarnavimo infrastruktūros aspektu Viešvilė yra esamas plėtojamas seniūnijos centras su pakankamai gerai išplėtotą socialine ir paslaugų infrastruktūra. Miestelyje yra: biblioteka, bendrojo lavinimo mokykla, religinė įstaiga, ambulatorinė gydymo įstaiga, socialinės įstaigos.
- Transporto infrastruktūros aspektu aplink Viešvilės miestelį numatomas aplinkkelis. Šiuo metu miestelį kerta krašto kelias.
- Žemės ūkio teritorijų vystymo aspektu aplink Viešvilę yra numatoma intensyvi žemės ūkio veikla vidutinės ūkinės vertės žemėse ir intensyvios rekreacijos zona. Gamtinio karkaso teritorijų ribose numatoma ekstensyvaus ūkininkavimo zona.

Pav. 1 Ištrauka iš Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių (žemės naudojimo, tvarkymo ir apsaugos reglamentai)

2. BENDROJI DALIS

2.1 Įvadas

Bendrasis planas (toliau – BP) – kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatoma planuojamos teritorijos erdvinė struktūra ir teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos ir reikalavimai bei apsaugos principai.

Viešvilės miestelio teritorijos bendrasis planas yra Viešvilės miestelio teritorijos erdvinės plėtros, teritorijos urbanistinio (apibrėžto teritorijų planavimo teisės aktais ir dokumentais) valdymo, tvarkymo bei saugojimo dokumentas, kuriuo nustatomi teritorijos erdvinės plėtros tikslai, uždaviniai, prioritetai ir sprendiniai plėtrai įgyvendinti, nurodomos sprendinių įgyvendinimo sąnaudos ir seka. Vystymo kryptys, erdvinės raidos koncepcija parengta 20 metų, o konkretūs sprendiniai – 15 metų laikotarpiui.

Paskutinis Viešvilės miestelio generalinis planas buvo parengtas 1987 m. Jo sprendiniai numatė Viešvilės plėtrą miestelio administracinėse ribose. Gyvenamųjų teritorijų plėtra buvo numatyta miestelio šiaurinėje, pietinėje ir vakarinėje dalyse, taip pat laisvuose neužstatytose plotuose. Pakitus ekonominei ir demografiniai situacijai šie planai liko nerealizuoti.

Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu reikšmingos gyvenamojo fondo kiekybinės plėtros Viešvilės miestelyje neprognozuojama. Esminė gyvenamojo fondo vystymo kryptis – kokybinė, t.y. būsto renovacija ir energetinio efektyvumo didinimas, tačiau taip pat būtina vystyti socialinio būsto fondą bei rezervuoti teritorijas galimai mažaaukščių namų statybai, įvertinant Viešvilės miestelio kraštovaizdžio grožį, gamtinę situaciją.

Bendruoju planu suformuota Viešvilės miestelio vystymo erdvinė koncepcija, nustatyti teritorijų tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetai, teritorijų naudojimo principai, nurodytos urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptys, nustatyta Viešvilės miestelio ekonominės ir socialinės raidos bei investicijų strategija. Bendrajame plane, atsižvelgiant į aplinkos ir gamtinių išteklių apsaugos reikalavimus bei ekonominio ir socialinio plėtojimo poreikius, išsaugoma ir harmoningai plėtojama istoriškai susiklosčiusi urbanistinė struktūra, formuojama architektūrinė erdvinė miestelio teritorijos kompozicija, taip pat nustatyti planuojamos teritorijos naudojimo, tvarkymo ir apsaugos reglamentai. Atsižvelgiant į kultūros paveldo objektų ir sklypų ribas, patikslintos miestelio ribos.

Viešvilės miestelio teritorijos bendrojo plano rengimo teisinis pagrindas – Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 24 d. sprendimas Nr. T2-121 „Dėl Viešvilės miestelio bendrojo plano rengimo ir planavimo tikslų nustatymo“.

Viešvilės miestelio teritorijos bendrasis planas skirtas:

- Jurbarko rajono savivaldybės administracijai ir Viešvilės seniūnijai – priskirtosioms funkcijoms vykdyti, socialinei, susisiekimo, inžinerinei infrastruktūrai planuoti, įvairios ūkinės veiklos, gamtos ir kultūros vertybių teritorijų subalansuotai plėtrai, patraukliam miesteliui gyventojams, investuotojams, svečiams sukurti;

- investuotojams – nurodant miestelio teritorijų tinkamumą ir patrauklumą įvairioms veiklos rūšims – verslui, prekybai ir paslaugoms, gamybai. Konkretūs bendrojo plano reglamentai suteikia lygias investicines galimybes visiems rinkos dalyviams;
- bendruomenei – leidžia suvokti miesto plėtros perspektyvą, dalyvauti planavimo procese ir daryti jam įtaką, tai pat sudaro galimybę pagerinti gyventojų gyvenimo, darbo ir poilsio sąlygas;
- planuotojams – leidžia kryptingai rengti kompleksinio planavimo dokumentus, išvengti prieštaravimų tarp jų.

Bendrojo plano sprendiniai turi būti pateikiami rengiant teritorijų planavimo dokumentus ir techninius projektus kaip konkrečios miestelio planavimo sąlygos, atspindinčios miestelio plėtros interesus.

Viešvilės BP sprendiniuose pavaizduoti esami suformuoti sklypai pagal VĮ „Registų centras“ Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko 2015 m. duomenis, tačiau sklypų ribos nėra Viešvilės BP sprendinys.

2.2 Bendrojo plano rengimo etapai

Viešvilės BP esamos būklės įvertinimas yra atliktas esamos būklės analizės stadijoje ir pateiktas atskira byla (*Viešvilės miestelio teritorijos bendrasis planas. Esamos būklės analizė. Aiškinamasis raštas. Objektas: 15019. Byla: BTP-A-1. 2015 m.*).

Viešvilės BP koncepcija pateikta atskira byla (*Viešvilės miestelio teritorijos bendrasis planas. Koncepcija. Objektas: 15019. Byla: BTP-K-1. 2015 m.*). Viešvilės BP koncepcijai pritarta Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. T2-144 „Dėl pritarimo Viešvilės miestelio teritorijos bendrojo plano koncepcijai“.

Viešvilės BP koncepcijos rengimo stadijos metu parengtas sprendinių poveikio aplinkai vertinimo (toliau - SPAV) atrankos dokumentas pateiktas atskira byla (*Viešvilės miestelio teritorijos bendrasis planas. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaita. Objektas: 15019. Byla: SPAV.ATR-1. 2015 m.*). Jurbarko rajono savivaldybės administracija išnagrinėjusi SPAV subjektų išvadas, kuriose teigiama, kad Viešvilės miestelio teritorijos bendrajam planui SPAV neprivalomas, 2015 m. liepos 1 d. raštu Nr. R4-15-1328 „Dėl Viešvilės miestelio bendrojo plano SPAV sprendimo priėmimo“ nusprendė neatlikti šio BP pilno SPAV.

Viešvilės BP NATURA 2000 reikšmingumo nustatymo dokumentas yra atliktas, aprobuotas ir pateiktas atskira byla (*Viešvilės miestelio teritorijos bendrasis planas. Koncepcijos rengimo stadija. NATURA 2000 reikšmingumo nustatymas. Objektas: 15019. 2015 m.*)

2.3 Bendrojo plano sudėtis

Vadovaujantis Viešvilės BP darbų programa, patvirtinta Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 birželio 26d. sprendimu Nr. T2 -181, parengti Viešvilės BP brėžiniai:

1. Teritorijų naudojimo tipų, kurie nurodo teritorijos naudojimo prioritetą, ribines užstatymo galimybes ir įvardina tose teritorijose galimų statyti pastatų paskirtis (pagrindinis brėžinys);
2. Architektūrinės erdvinės struktūros;
3. Susisiekimo sistemos;
4. Inžinerinės infrastruktūros;
5. Kultūros paveldo išsaugojimo;
6. Teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams;
7. Kraštovaizdžio tvarkymo, biologinės įvairovės;
8. Miestelio įtakos zonų.

Visi Viešvilės BP sprendinių grafinės dalies brėžiniai yra lygiaverčiai.

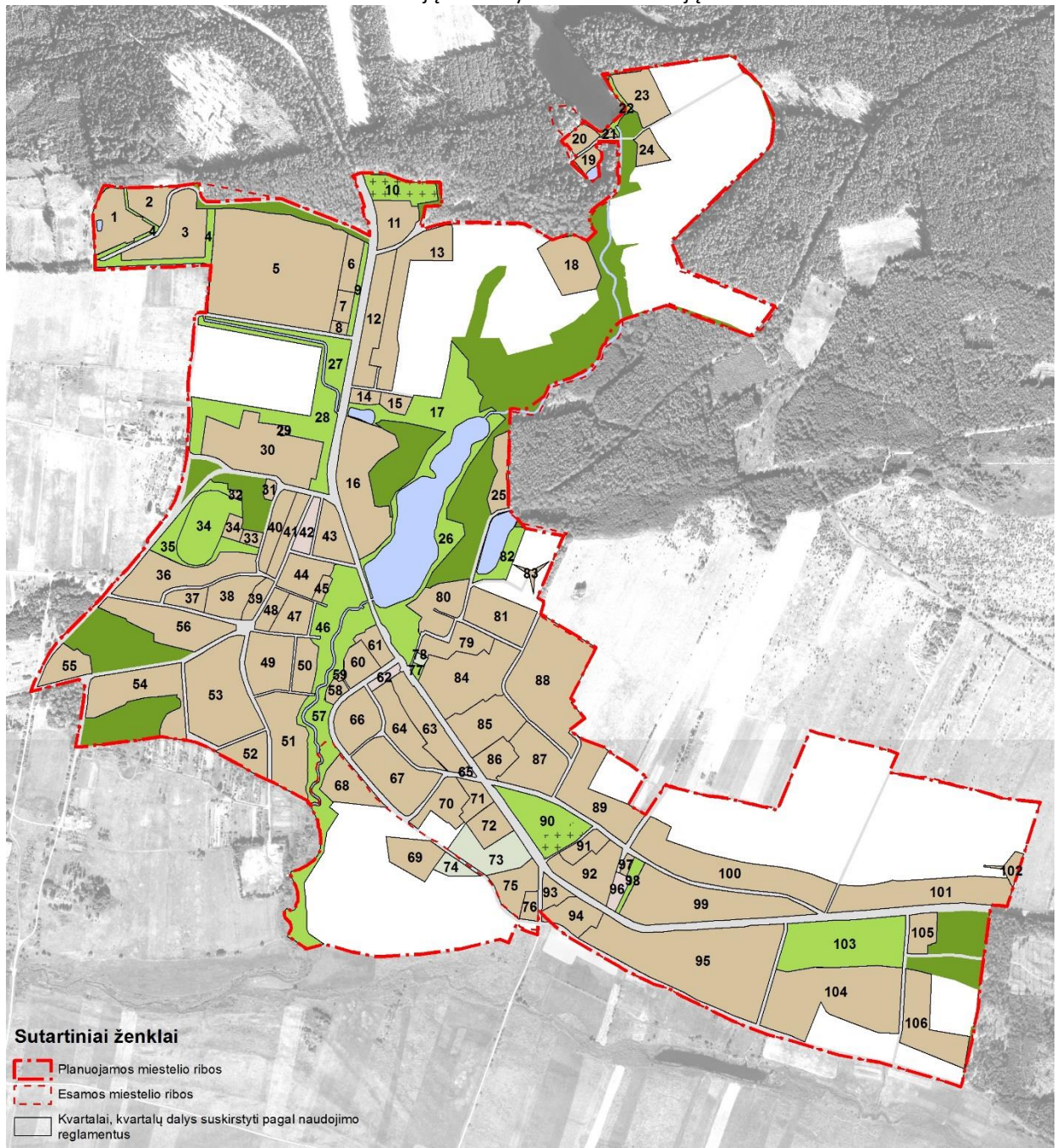
2.3.1 Bendrojo plano pagrindinis brėžinys

Viešvilės BP pagrindiniame brėžinyje nurodyti visi detaliųjų planų detalizacijos lygmenį atitinkantys teritorijos naudojimo reglamentai:

- teritorijos naudojimo tipai arba konkrečios pagrindinės žemės naudojimo paskirtys, konkretūs žemės naudojimo būdai; leistinas pastatų aukštis (m);
- leistinas žemės sklypų užstatymo tankis (%);
- leistinas žemės sklypų užstatymo intensyvumas ar užstatymo tūrio tankio rodiklis (pramonės ir sandėliavimo objektų ir (ar) inžinerinės infrastruktūros teritorijose);
- statinių statybos zona, riba ir linija;
- inžinerinei ir socialinei infrastruktūrai reikalingų teritorijų ir (ar) inžinerinių komunikacijų koridorių ribos;
- galimos žemės sklypų ribos ir (ar) žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo principai (mažiausi ir (ar) didžiausi galimi žemės sklypų dydžiai);
- atskirųjų želdynų plotai, priklausomųjų želdynų ir želdinių teritorijų dalys procentais.

Teritorijos suskirstytos dalimis pagal teritorijos naudojimo tipus, kuriems yra suteikiami unikalūs numeriai ir įvardijami tai teritorijos daliai galiojantys teritorijos naudojimo reglamentai. Kiekvienai teritorijos daliai yra numatyti apibendrinti detaliųjų planų sprendinius atitinkantys reglamentai, kur nurodyta: užstatymo linija, užstatymo riba, skirtingų režimų riba, statybos zona ir kt. Miškai ir miškingos teritorijos, neurbanizuojama žemės ūkio teritorija ir vandenys kvartalais ar jų dalimis nėra skirstomi. Jie diferencijuojami pagal grafinį žymėjimą. Jiems galioja vieni ir tie patys teritorijos naudojimo reglamentai.

Pav. 2. Teritorijų suskirstymas kvartalais ar jų dalimis

Kvartalams ar teritorijų dalims atskiras detaliųjų planų rengimas neprivalomas. Visi privalomieji detaliųjų planų reglamentai yra pateikti Viešvilės BP. Toliau nagrinėjant atskirus objektus (pastatus, viešąsias erdves, gatves ir kt.) iš karto gali būti rengiami techniniai darbo projektai.

2.3.2 Bendrojo plano pagrindinio brėžinio tekstiniai reglamentai

Viešvilės BP tekstiniai reglamentai yra neatskiriama Pagrindinio brėžinio dalis. Tekstiniai reglamentai paaiškina Viešvilės BP sprendinių grafinę dalį, siekiant išvengti galimo sprendinių traktavimo

dviprasmiškumo. Tekstiniai reglamentai taip pat paaiškina, kaip turi būti detalizuojami Viešvilės BP sprendiniai kitos rūšies TPD, nekeičiant BP sprendinių.

Bendrojo plano pagrindinio brėžinio tekstiniai reglamentai:

1. Brėžiniai parengti ir vertinami nurodytuose masteliuose ir į tikslesnius mastelius netransformuojami. T.y., sprendinių, pateiktų mastelyje M 1:2000 negalima tiesmukiškai perkelti į tikslesnį, pavyzdžiui į M 1:500, mastelį. BP nustatyti visi privalomieji detaliųjų planų reglamentai. Atskiriems objektams (pastatams, viešosioms erdvėms, gatvėms ir kt.) iš karto gali būti rengiami techniniai darbo projektai.

2. BP taip pat nepanaikina žemės nuosavybės dokumentuose nurodytų žemės naudojimo būdų ir pobūdžių (rengiant naujus TPD tokiems sklypams, ar rengiant techninius projektus gali būti nustatoma veikla pagal BP reglamentus arba paliekama veikla pagal nustatytą žemės nuosavybės dokumentuose).

3. Pritarus savivaldybės tarybai, suplanuotoje miestelio teritorijoje gali būti numatomi ir kiti socialinės, inžinerinės, susisiekimo infrastruktūros objektai, kuriantys viešam interesui naudingą socialinės, inžinerinės, susisiekimo infrastruktūros tinklą (nors jie ir nėra pažymėti brėžiniuose), esant aiškiai deklaruotam viešam interesui ir įvertinus galimą poveikį aplinkos kokybei, jeigu tai neprieštaruja galiojantiems teisės aktams. Tai gali būti atliekama neinicijuojant BP keitimo procedūros.

4. Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose nauja statyba galima įstatymais nustatyta tvarka tik esamose namų valdose ir konversijos iš taršios veiklos srities į netaršią atveju (nesukeliant neigiamų pasekmių gyvenimo ir aplinkos kokybei). Esamos namų valdos šiose teritorijose gali būti skaidomos, bet ne daugiau, kaip į tris namų valdas, pritarus savivaldybės tarybai arba, savivaldybės tarybai įgaliojus, savivaldybės administracijos direktoriui. Tai gali būti atliekama neinicijuojant BP keitimo procedūros.

5. Draustiniuose ir kitose saugomose teritorijose BP sprendiniai galioja tiek, kiek neprieštaruja veiklą draustiniuose ir kitose saugomose teritorijose reglamentuojantiems dokumentams. Saugomų teritorijų ribos, plotas, tvarkymo režimas, kvartalų ar jų dalių, bei buferinės apsaugos zonų ribos tikslinami šių teritorijų specialiaisiais planais. Įstatymų numatyta tvarka gali būti steigiamos naujos saugomos teritorijos. Tai gali būti atliekama neinicijuojant BP keitimo procedūros.

6. Gyvenamųjų teritorijų rezervas skirtas vėlesniam laikui, kai bus įsisavintos sprendiniuose numatytos teritorijos gyvenamai statybai. Esant būtinybei, atsiradus potencialioms vystymo galimybėms, jis gali būti įsisavinamas ir anksčiau, jeigu šiame rezerve bus nuosekliai vystoma visa reikalinga infrastruktūra.

7. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, reglamentais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Kultūros paveldo objektų žemės sklypai yra konservacinės paskirties (LR žemės ūkio ministro ir LR aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymas Nr. 3D-12/D1-8 „Dėl pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties žemės naudojimo būdų ir žemės naudojimo pobūdžių, įrašytų nekilnojamojo turto kadastre, pertvarkymo taisyklių patvirtinimo“). Esamos nekilnojamosios kultūros vertybės nurodytos aiškinamajame rašte, grafinėje dalyje. BP nustatyti reglamentai galioja tiek, kiek jie neprieštaruja TPD ar kitiems teisės aktams.

8. Nustatytieji maksimalūs užstatymo intensyvumo reglamentai nurodyti sklypui, o ne kvartalams ar jų dalims.

9., Miškų ūkio paskirties žemėje, esančioje kvartaluose ar jų dalyse, turi būti vadovaujasi miškų įstatymo reikalavimais.

10. Verslo, gamybos, pramonės teritorijose bet kokia esama ar planuojama ūkinė veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio greta esančiai ir planuojamai gyvenamajai aplinkai ir žmonių sveikatai.

2.3.3 Pagrindinio brėžinio reglamentų lentelė

Pagrindinio brėžinio reglamentų lentelė padalinta į dvi dalis.

Reglamentų lentelės pirmojoje dalyje (I) – „teritorijos naudojimo tipai ir galima veikla“ - yra nurodyta:

- Teritorijų naudojimo tipai, galimybės užstatyti požymį - užstatytos ir užstatomos teritorijos, bei neužstatytos ir neužstatomos teritorijos;
- Užstatytos ir užstatomos teritorijos papildomai suskirstytos pagal tinkamumo gyventi požymį;
- Nurodytas teritorijos naudojimo tipų spalvinis žymėjimas;
- Nurodyti teritorijos naudojimo tipų vyraujantys požymiai;
- Nurodytos galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys bei naudojimo būdai atskiriems teritorijų naudojimo tipams.

Reglamentų lentelės antrojoje dalyje (II) – „teritorijos naudojimo reglamentų aprašomoji lentelė“ - išskirti reglamentai urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms ir neurbanizuojamoms teritorijoms bei kiekvienai Viešvilės miestelio teritorijos daliai – dažniausia kvartalui (žiūrėti pav.2. Teritorijų suskirstymas kvartalais ar jų dalimis), nurodyti privalomieji teritorijos naudojimo reglamentai:

- Teritorijos naudojimo tipas;
- Teritorijos naudojimo paskirtis;
- Teritorijos naudojimo būdas;
- Leistinas pastatų aukštis nuo žemės paviršiaus (h_{max});
- Užstatymo tankis (UT_{max});
- Užstatymo intensyvumas (UI_{max});
- Užstatymo tipas (morfotipas);
- Galimi didžiausi ir mažiausi žemės sklypų dydžiai;
- Priklausomųjų želdynų ir želdinių teritorijų dalys procentais;
- Pastatų aukštų skaičius;
- Statinių paskirtys (gyvenamieji ir/ar negyvenamieji pastatai su priklausiniais, inžineriniai statiniai);
- Kiti reglamentai.

Visoms neurbanizuojamoms teritorijoms galioja vieni ir tie patys privalomieji teritorijos naudojimo reglamentai. Šie teritorijos tipai atskiromis dalimis nėra skaidomi.

2.4 Gyventojų skaičiaus ir būsto raidos prognozės

Viešvilės BP miestelio plėtros apimtys nustatytos įvertinus esamą padėtį bei raidos tendencijas, plėtrą įtakančius išorės ir vidaus veiksnius, prognozuojamus suplanuotos teritorijos plėtrą įtakančių techninių ir ekonominių rodiklių pokyčius, siekiant išryškinti ir pagerinti miestelio urbanistinės struktūros vertę ir pagerinti gyvenimo kokybę.

Pagrindiniai būsto plėtros poreikio prognozės kintamieji yra gyventojų skaičiaus kaita ir gyvenamojo fondo sąlygų gerėjimas.

Viešvilės gyventojų skaičius paskutiniaisiais dešimtmečiais tendencingai mažėja, tačiau BP sprendiniai parengti vadovaujantis optimistine prognoze – stabilizuoti mažėjimą ir išlaikyti apie 1000 gyventojų skaičių. Gyventojų skaičiaus išlaikymą ir minimalų padidėjimą garantuotų darbo vietų skaičiaus didinimas.

Naudingasis plotas tenkantis vienam gyventojui šiuo metu Viešvilės miestelyje yra apie 29,1 m². Lietuvoje matoma naudingojo ploto tenkančio vienam gyventojui didėjimo tendencija tiek mieste tiek kaime, o tai leidžia prognozuoti naujų gyvenamųjų teritorijų įsisavinimo poreikį. Dauguma gyvenamojo fondo Viešvilės miestelyje yra privatus sodybinis užstatymas. Gyvenamojo fondo plėtra numatoma atnaujinant esamą užstatymą bei naujai suplanuotose gyvenamosiose teritorijose, kurias numatoma užstatyti sodybinio užstatymo principais. Planuojamu laikotarpiu gyvenamojo fondo plėtra naujos statybos būdu prognozuojama nedidelė.

Viešvilės BP sprendiniuose laikomasi BP koncepcijos stadijos metu rengto SPAV atrankos dokumento nuostatos, kad koncepcijoje numatyta urbanizacija ir koordinuota plėtra turės teigiamų pasekmių ir neiššauks rizikos grėsmių gyvenamosios ir gamtinės aplinkos pusiausvyrai bei viešų erdvių kokybei.

2.5 Viešvilės miestelio raidos strategija

Įvertinus Viešvilės miestelio raidą įtakančius teisės aktus, išorės ir vidaus veiksnius ir tendencijas, Jurbarko rajono savivaldybės TPD registre sukauptą informaciją, esamos būklės analizėje nustatytus probleminius arealus, miesto gyventojų skaičiaus ir būsto raidos prognozes, BP koncepciją, BP sprendiniuose suformuota miestelio raidos strategija, pagal kurią nustatomi pagrindiniai teritorijos naudojimo reglamentai, užstatymo charakteris ir kiti erdviniai parametrai.

Pagrindiniai miestelio urbanistinės raidos nuostatai:

- 1) Esamos urbanistinės struktūros išsaugojimas, istorinių centrų atkūrimas ir reprezentavimas (centrų išvystymui teikiamas pagrindinis prioritetasis);
- 2) Naujų teritorijų įsisavinimas;
- 3) Gamtinių ir kultūrinių elementų saugojimas ir tvarkymas, sudarant palankias sąlygas turizmo ir rekreacijos plėtrai;
- 4) Gamybinių zonų modernizacija;
- 5) Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros tvarkymas ir plėtra;
- 6) Ekonominės, socialinės, gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas.

3. VIEŠVILĖS MIESTELIO ĮTAKOS ZONA IR IŠORINĖS PLĖTROS POREIKIS

Nei Lietuvos Respublikos bendrasis planas, nei Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas Viešvilės miesteliui nenumato galimybių jungtis į funkcines ar erdvines sistemas su kitais miestais ar miesteliais.

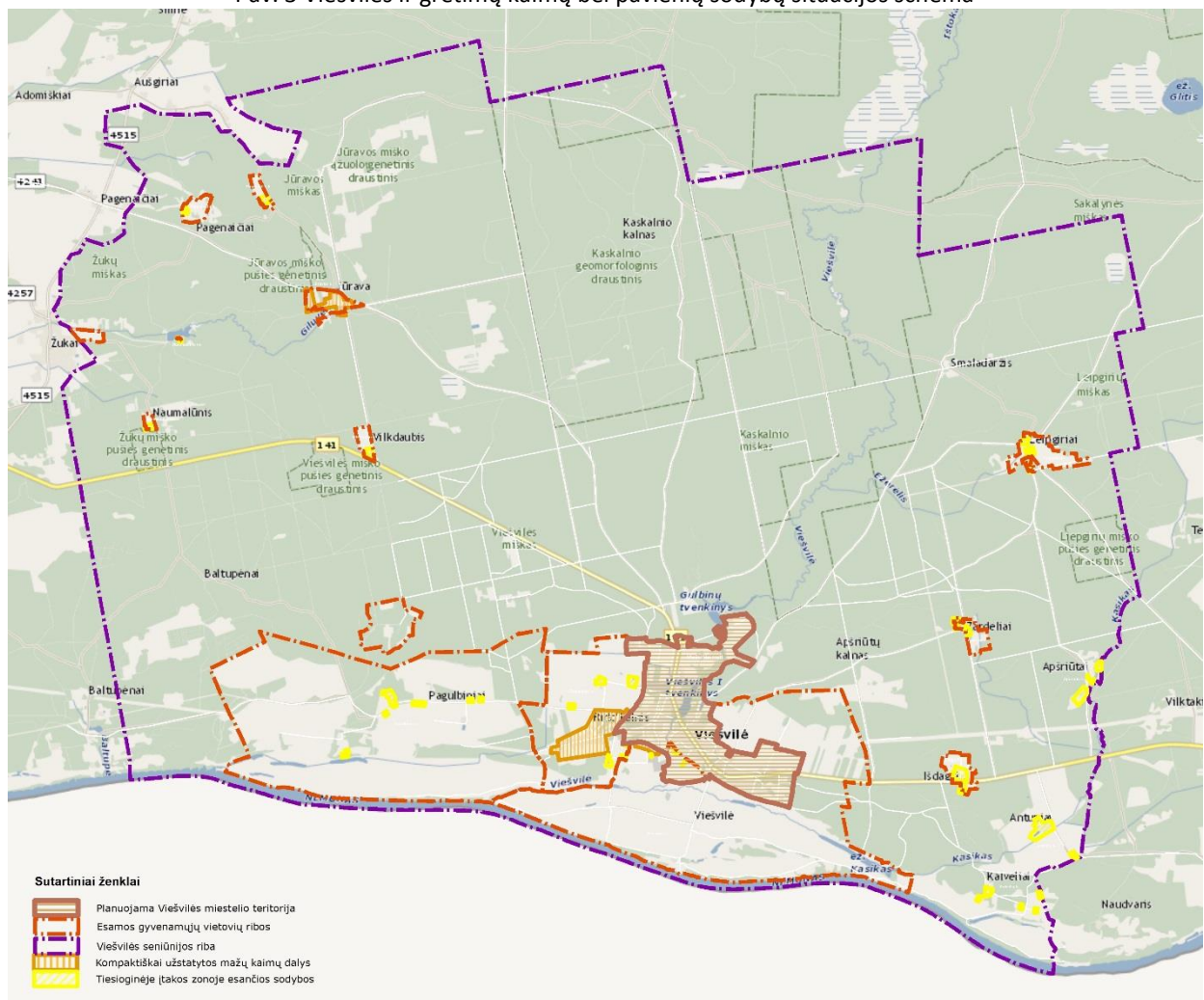
Nustatant Viešvilės miestelio įtakos zoną vadovautasi institucinių požymių* buvimu ar nebuvimu gretimose gyvenamosiose teritorijose. Viešvilės seniūnijos ribose nei vienas kaimas neturi institucinių požymių ir naudojami Viešvilės miestelio infrastruktūra.

Lentelė 1. Instituciniai požymiai, gyventojų skaičius gretimuose Viešvilei kaimuose, viensėdžiuose

	Kaimas, viensėdis	Instituciniai požymiai*	Gyventojų sk.	Pastabos
<i>Tiesioginė miestelio įtakos zona</i>				
1	Ridelkainio k.	-	106	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
2	Viešvilės k.	-	-	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
3	Pagulbinų k.	-	12	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
4	Kalvelių k.	-	22	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
5	Antupių k.	-	12	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
6	Išdagų k.	-	13	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
7	Apšriūtų k.	-	19	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
8	Žardelių k.	-	17	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
9	Leipgirių k.	-	22	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
10	Jūravos k.	-	58	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
11	Pagenaičių k.	-	3	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
12	Naumalūnio vs.	-	10	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
13	Vilkdaubio vs.	-	4	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra
<i>Administracinė miestelio įtakos zona</i>				
14	Baltupėnų k.	-	0	Gali naudotis Viešvilės infrastruktūra

* - *Instituciniai požymiai – laikoma, kad gyvenamoji vietovė turi institucinių požymių, jei ji yra institucinių namų, banko, pašto, kultūros, švietimo, religinių įstaigų ir pan. buveinė.*

Pav. 3 Viešvilės ir gretimų kaimų bei pavienių sodybų situacijos schema

Tiesioginė miestelio įtakos zona.

Tiesioginė miestelio įtakos zona – tai funkciniais ryšiais tiesiogiai su juo susijusi teritorija. Viešvilės tiesioginės įtakos zoną sudaro smulkūs kaimai – daugiausia pavienės sodybos bei kompaktiškai užstatyto kaimo požymius turintis Ridelkalnio kaimas.

Šioje zonoje siektina nekurti naujų urbanizacijos židinių, galima plėtra modernizuojant ir papildant nauju užstatymu esamus kaimus. Tiesioginėje miestelio įtakos zonoje esančios smulkios gyvenamosios vietovės (daugumoje pavienės sodybos), negali daryti ženklios įtakos miestelio struktūros formavimui ar sąlygoti bent minimalius socialinės infrastruktūros poreikius.

Rengiant BP sprendinius vadovautasi nuostata, kad miestelio gretimybėse esantys kaimai (žr. 1 lentelę) tiesiogiai naudosis Viešvilės miestelio aptarnavimo ir socialine infrastruktūra.

Administracinė miestelio įtakos zona.

Viešvilės atveju ši zona sutampa su visa seniūnijos teritorija.

Lšorinės plėtros poreikiai.

Jurbarko rajono BP miestelio Viešvilėje numatytos urbanistinė plėtros galimybės iki šiaurinėje, rytinėje ir vakarinėje pusėse miestelio apylinkes supančių miškų, pietinėje dalyje iki miestelio ribos ir kartu iki nacionalinės svarbos migracinio koridoriaus. Planavimo sąlygose buvo nurodyta, kad būtų planuojama visa U2 plėtros teritorija, tačiau, atlikus esamos būklės analizę ir įvertinus mažėjantį gyventojų skaičių bei galimas miestelio plėtros perspektyvas, Viešvilės plėtra numatyta minimaliai keičiant miestelio ribas. Į miestą įjungiama kultūros paveldo objekto teritorija (Viešvilės II kapinynas, u.k. 31752), kurią esama miestelio riba dalina pusiau. Prijungiant šią teritoriją yra logiškas sklypų esančių jos ribose prijungimas, taip pat teritorijos iki Viešvilės upelio prijungimas norint vykdyti racionalią miestelio plėtrą. Teritorijos aplink planuojamą miestelio ribą vadovaujantis Rajono BP turėtų būti išnaudojamos kaip žemės ūkio ar rekreacinės paskirties teritorijos.

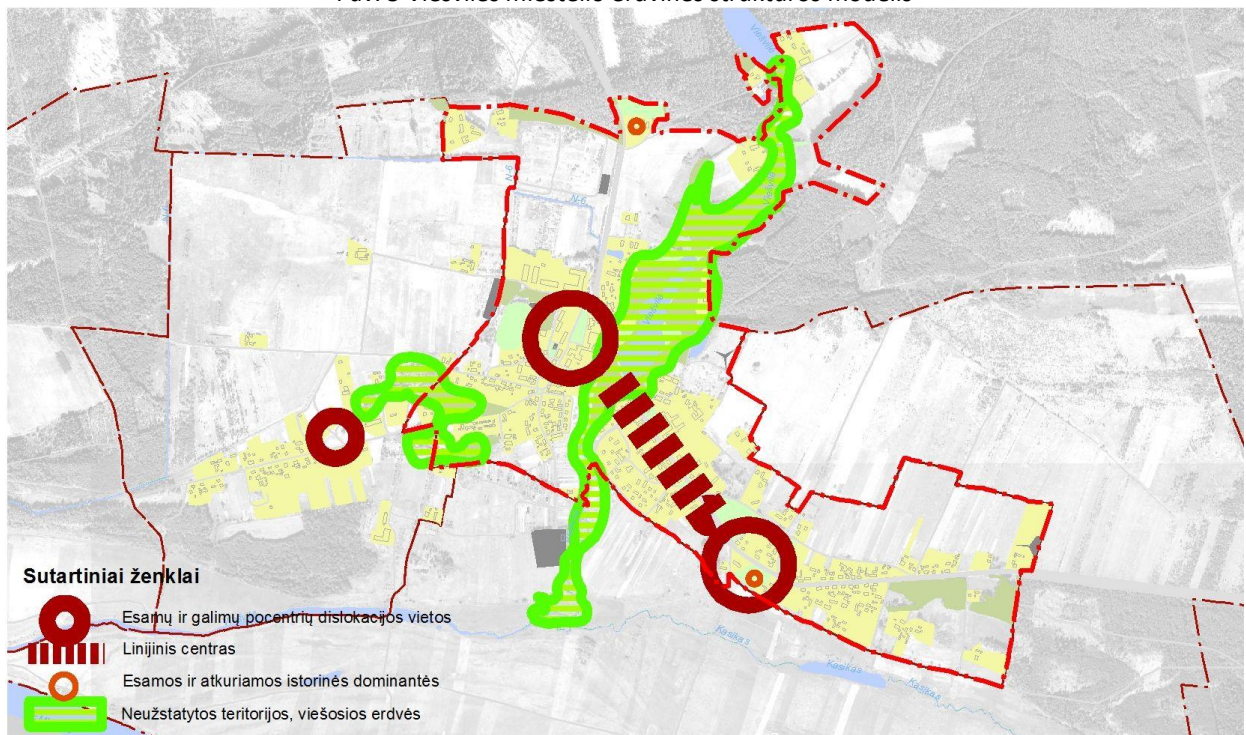

4. VIDAUS STRUKTŪRA

4.1 Miestelio savitumas ir planuojamos struktūros modelis

Esama Viešvilės miestelio urbanistinė struktūra ir jos specifika lemia tolesnį miestelio erdvinį ir funkcinį plėtros modelį. Viešvilės miestelis vystomas išsaugant susiklosčiusią policentrišką kompaktišką urbanistinę struktūrą, akcentuojant istorines ir sovietmečiu suformuotas viešąsias erdves. Pagrindiniai miestelio funkciniai ir kompoziciniai mazgai numatomi apie istorines aikštes greta buvusių siauruko stočių, taip pat apie atnaujinamą ir vystomą Klaipėdos gatvės trasą, atstatant jos istorinį charakterį (erdvių proporcijas, apželdinimo principus, dangų piešinius, gatvės įrangą). Nustatant planuojamos teritorijos reglamentus tikslas yra išlaikyti savitą, mažosios Lietuvos regionui būdingą užstatymo morfologiją, charakterį, pastatų architektūrinę išraišką, viešųjų erdvių dydį ir proporcijas, ir taip išsaugoti Viešvilės savitumą. Esamus sovietinio periodo pastatus siūloma renovuoti ar rekonstruoti, mažinti, taip pritaikant prie istorinio miestelio charakterio.

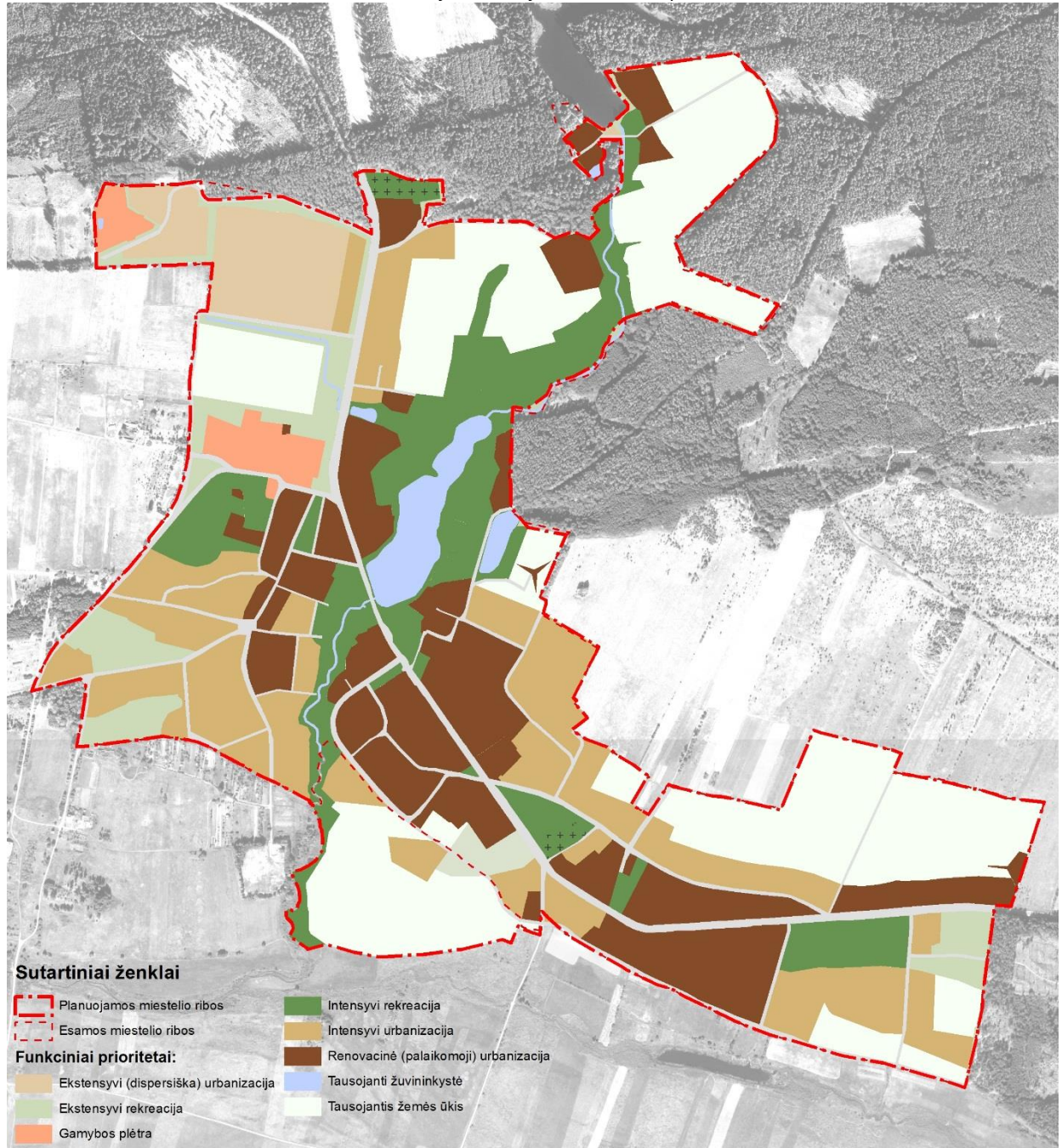
Pav. 5 Viešvilės miestelio erdvinės struktūros modelis

4.2 Teritorijos naudojimas

4.2.1 Funkciniai prioritetai

Pav. 6. Teritorijos naudojimo funkciniai prioritetai

Teritorijos vystymo funkciniai prioritetai nustato tolesnę miestelio kvartalų ar jų dalių vystymosi kryptį. Miestelio centrams išsidėsčiusiems palei Klaipėdos ir Mokyklos gatves numatoma renovacinė (palaikomoji) urbanizacija. Čia išlikęs mažosios Lietuvos architektūrai būdingas užstatymas su savitomis proporcijomis, gausu vertingų savybių požymių turinčių objektų. Naujų objektų atsiradimas šiuose kvartaluose, jų dalyje, palei pagrindines gatves turėtų remtis regionui būdingais architektūros

kompoziciniais elementais, galimai būdingomis spalvomis, išskirtinėmis statinių proporcijomis. Intensyvi urbanizacija numatoma vienbutės gyvenamosios statybos teritorijose plėtrai, esamų kvartalų baigtinių užstatymo išsklotinių formavimui. Ekstensyvi – pavienės didesnės sodybos, kompleksų teritorijoms su minimaliu užstatymu. Gamybos teritorijų plėtra numatoma esamų sklypų viduje, kokybiškai ir racionaliai tvarkant nurodytas teritorijas. Pagrindinėms miestelio viešosios erdvės numatomas intensyvios rekreacijos funkcinis prioritetas, kitoms – ekstensyvios rekreacijos. Neužstatytose teritorijose miestelio ribose galimas tausojantis žemės ūkis. Viešvilės upeliui ir tvenkiniams numatomas tausojančios žuvininkystės prioritetas, nes jie patenka į gamtinio karkaso migracijos koridorių ir vidinio stabilizavimo arealų teritorijas.

4.2.2 Teritorijos zonavimas

Planuojamos teritorijos naudojimas reglamentuojamos naudojant žemės naudojimo mišrumą užtikrinančius užstatymo tipus.

Užstatytos ir užstatomos teritorijos

Užstatytų ir užstatomų teritorijų tipai:

1) Teritorijos, tinkamose gyventi:

- **Mišri centro teritorija** – teritorija skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatams ir prekybos, paslaugų, maitinimo, viešbučių, kultūros mokslo, sporto ir administracinės paskirties pastatams, kuriose vykdoma ūkinė veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai, taip pat rekreacijai skirtais želdynais ir viešosiomis erdvėmis.

Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:

- Kitos paskirties:
 - vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos;
 - daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos;
 - rekreacinės teritorijos;
 - bendro naudojimo teritorijos;
 - atskirųjų želdynų teritorijos;
 - susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.

- **Gyvenamoji teritorija** – teritorija, skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalams su šios teritorijos gyventojų aptarnavimui reikalinga paslaugų, socialine, inžinerine ir kita infrastruktūra, rekreacijai skirtais atskiraisiais želdynais.

Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:

- Kitos paskirties:
 - vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos;
 - daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos;
 - bendro naudojimo teritorijos;
 - atskirųjų želdynų teritorijos;

susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.

- **Gyvenamoji teritorija vienbučių ir dvibučių namų statybai** – ekstensyviai užstatyta teritorija, skirta vieno ar dviejų butų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalams su šios teritorijos gyventojų aptarnavimui reikalinga paslaugų, socialine, inžinerine ar kita infrastruktūra, rekreacijai skirtais atskiraisiais želdynais.

Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:

- Konservacinės paskirties (tik saugomose teritorijose);
- Kitos paskirties:
 - vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos;
 - bendro naudojimo teritorijos;
 - atskirųjų želdynų teritorijos;
 - susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.

2) Teritorijos, netinkamos gyventi:

- **Socialinės infrastruktūros teritorija** – teritorija, skirta bendruomenės poreikiams reikalingiems kultūros, švietimo, visuomenės sveikatos saugos, sporto ir sveikatingumo, rekreacijos ir turizmo, religinės paskirties ir kitiems viešojo naudojimo objektams.

Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:

- Konservacinės paskirties (tik saugomose teritorijose);
- Kitos paskirties:
 - visuomeninės paskirties teritorijos;
 - bendro naudojimo teritorijos;
 - atskirųjų želdynų teritorijos;
 - susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.

- **Specializuotų kompleksų teritorija** – teritorija, skirta ligoninių, sanatorių, aukštųjų mokyklų, krašto apsaugos, visuomenės saugos kompleksams ir kitiems specializuotiems kompleksams, nurodant jų tikslinę paskirtį.

Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:

- Kitos paskirties:
 - visuomeninės paskirties teritorijos;
 - komercinės paskirties objektų teritorijos;
 - rekreacinės teritorijos;
 - teritorijos valstybės sienos apsaugos tikslams;
 - bendro naudojimo teritorijos;
 - susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.

- **Pramonės ir sandėliavimo teritorija** – teritorija, skirta gamybai, logistikai, atliekų perdirbimui

Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:

- Kitos paskirties:
 - pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos;

komercinės paskirties objektų teritorijos;
 susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo teritorijos;
 susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.

- **Techninės infrastruktūros teritorija** – teritorija, skirta susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektams, komunalinėms įmonėms.
 Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:
 - Kitos paskirties:
 - susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo teritorijos;
 - susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.

Neužstatytos ir neužstatomos teritorijos

Neužstatytų ir neužstatomų teritorijų tipai:

- **Techninės infrastruktūros koridoriai** –linijinė neužstatyta teritorija, skirta susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams.
 Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:
 - Kitos paskirties:
 - susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.
- **Aikštės** – neužstatyta ir neapželdinta medžiais (atvira) viešoji erdvė – urbanistinės struktūros funkcinis ir erdvinis centras.
 Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:
 - Kitos paskirties:
 - bendro naudojimo teritorijos;
 - susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.
- **Bendro naudojimo erdvių želdynų teritorija** – gamtinių kraštovaizdžio struktūros elementų dominuojamos urbanizuotų teritorijų neužstatytos viešosios erdvės – skverai, parkai ir kitos gamtinės teritorijos skirtos rekreacijai, lankymui ir pažinimui, gyvenamosiose vietovėse esančių gamtinio karkaso elementų apsaugai, taip pat kapinės, botanikos ir zoologijos sodai.
 Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:
 - Konservacinės paskirties (tik saugomose teritorijose);
 - Kitos paskirties:
 - bendro naudojimo teritorijos;
 - atskirųjų želdynų teritorijos;
 - rekreacinės teritorijos;
 - susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.
- **Mišškai ir miškinga teritorija** – ekosistemų apsaugai ir stabilizacijai, reljefo, vandenių, visų gamtinių vertybių apsaugai ir gyventojų poilsiui skirtų miškų teritorijos.
 Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:

- Konservacinės paskirties (tik saugomose teritorijose);
- Miškų ūkio paskirties:
 - apsauginių miškų sklypai;
 - ūkinių miškų sklypai.
- **Neužstatoma žemės ūkio teritorija.**
- **Vandenys** – vandens telkiniai ir jų eksploatavimui reikalinga teritorija.
Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys ir būdai:
 - Vandens ūkio paskirties:
 - bendro naudojimo vandens telkiniai.

Saugomoms teritorijoms patenkant į planuojamą teritoriją, jų apskaitą, apsaugą, bei tvarkymą reglamentuoja Saugomų teritorijų įstatymas ir kiti teisės aktai, o saugomoms kraštovaizdžio kultūrinių objektų teritorijoms - Nekilnojamų kultūros vertybių apsaugos įstatymas ir kiti teisės aktai.

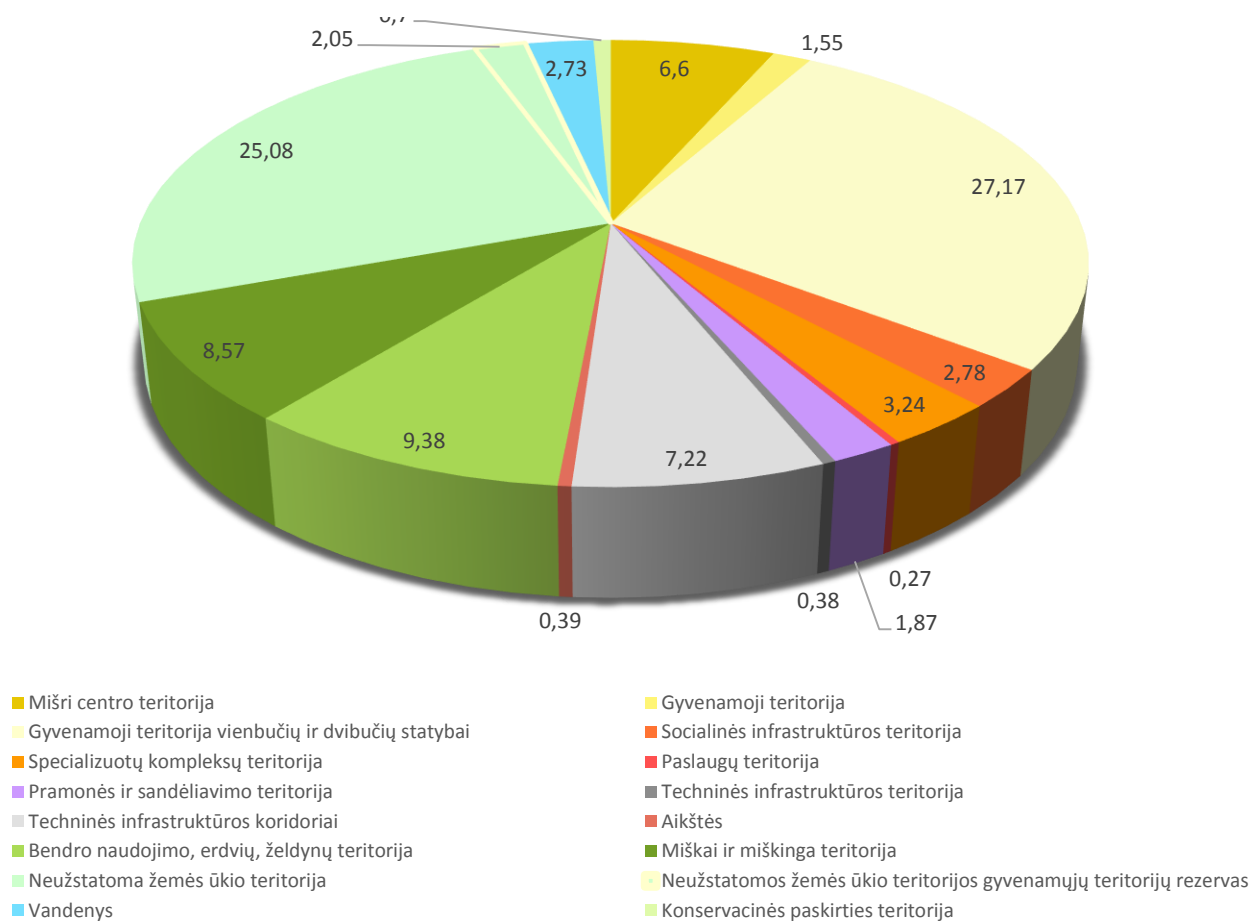
4.2.3 Teritorijos naudojimo balansas

Viešvilės miestelio planuojamos teritorijos plotas yra 246,80 ha. Teritorijos balansas yra suskaičiuotas pagal teritorijų užstatymo tipų dydžius, kurių fizinės reikšmės nurodytos teritorijos balanso lentelėje.

Lentelė 2. Suplanuotos teritorijos balansas

Teritorijos pavadinimas	Teritorijos plotas, ha	Teritorijos plotas, %
Užstatytos ir užstatomos teritorijos	108,25	43,86
Teritorijos tinkamos gyventi	87,17	35,32
Mišri centro teritorija	16,28	6,60
Gyvenamoji teritorija	3,82	1,55
Gyvenamoji teritorija vienbučių ir dvibučių namų statybai	67,07	27,17
Teritorijos netinkamos gyventi	21,08	8,54
Socialinės infrastruktūros teritorija	6,88	2,78
Specializuotų kompleksų teritorija	7,99	3,24
Paslaugų teritorija	0,66	0,27
Pramonės ir sandėliavimo teritorija	4,62	1,87
Techninės infrastruktūros teritorija	0,93	0,38
Neužstatytos ir neužstatomos teritorijos	138,55	56,14
Techninės infrastruktūros koridoriai	17,83	7,22
Aikštės	0,97	0,39
Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija	23,17	9,38
Konservacinės paskirties teritorija	1,73	0,70
Miškai ir miškinga teritorija	21,14	8,57
Neužstatoma žemės ūkio teritorija	61,90	25,08
Neužstatomos žemės ūkio teritorijos gyvenamųjų teritorijų rezervas	5,07	2,05
Vandenys	6,74	2,73
Visa suplanuota Viešvilės teritorija	246,80	100

Pav. 7 teritorijos naudojimo balansas

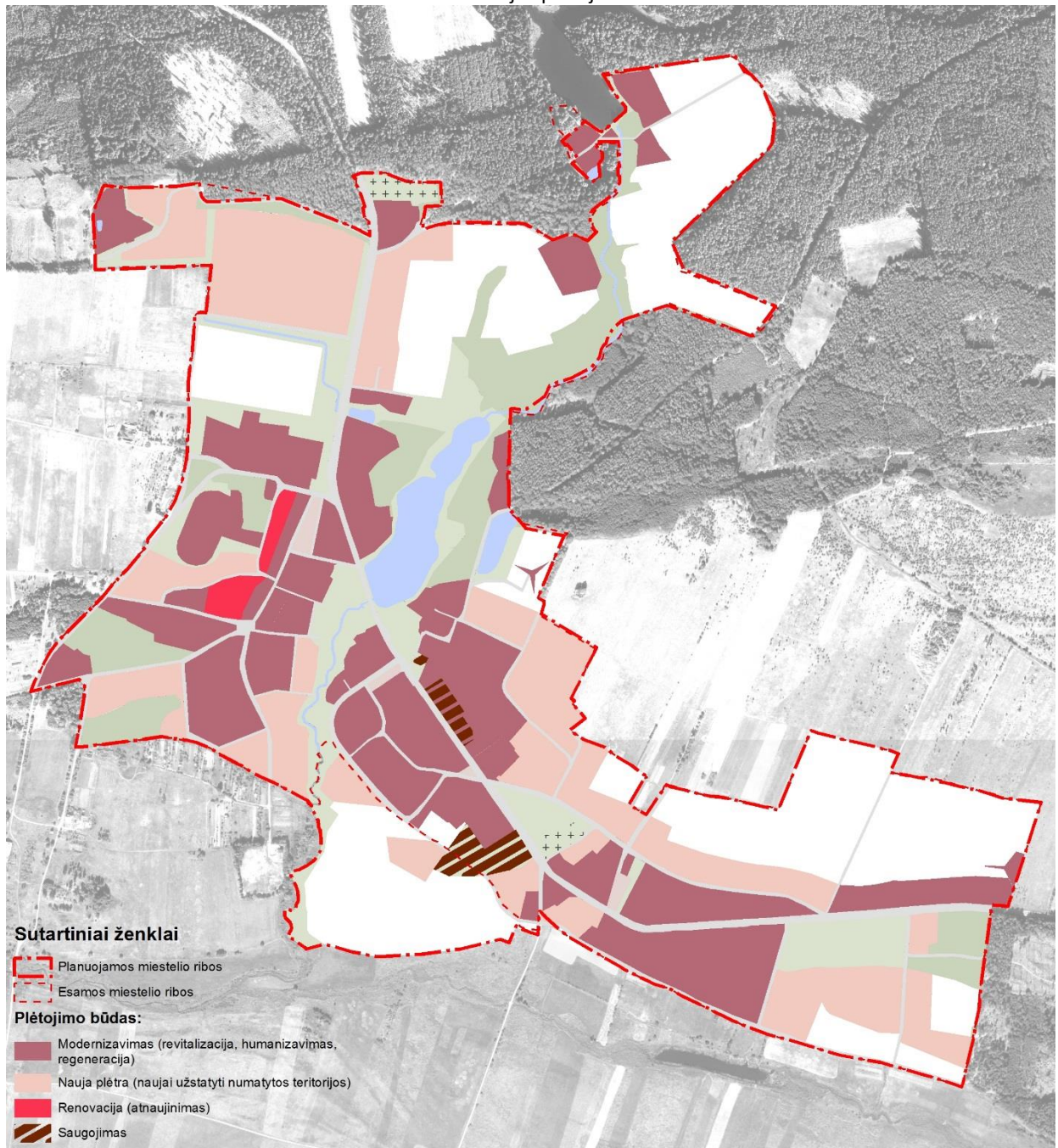

4.3 Miestelio urbanistinės struktūros plėtojimo būdai

Viešvilės BP sprendiniuose nurodytoms užstatytoms ir užstatomoms teritorijoms yra numatomos dominuojančios urbanistinės struktūros optimizavimo priemonės: saugojimas, modernizavimas, nauja plėtra, renovacija (atnaujinimas), taip pat nurodomos rezervuojamos teritorijos.

Viešvilės miestelio savitumo svarbiausias bruožas yra du istoriniai centrai, susiformavę aplink viešąsias erdves – aikštes, tarp kurių įsikūrė dabartinis linijinis miestelio centras. Šių centrų modernizavimas ir rekonstrukcija, viešųjų erdvių sutvarkymas, nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga, socialinės infrastruktūros plėtra, gamtinio karkaso saugojimas yra būtinosios priemonės miestelio erdvinės struktūros sandarai užtikrinti.

Pav. 8. Teritorijos plėtojimo būdai

4.3.1 Saugojimas

Saugojimas kaip pagrindinė urbanistinės struktūros optimizavimo priemonė numatomas kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose. Šių teritorijų ribose Viešvilės BP sprendiniai galioja tiek, kiek neprieštarauja galiojantiems teisės aktams ir šių teritorijų specialiesiems apsaugos reglamentams.

Kvartaluose ar jų dalyse į kuriuos patenka nekilnojamojo kultūros paveldo objektai, šiuo atveju tik statiniai (buvęs Teismo rūmų pastatas ir Viešvilės mokyklos pastatas) modernizacija, fragmentiška nauja plėtra

galima atsižvelgiant į susiklosčiusius urbanistinius principus (užstatymo aukštis, morfotipas, tankumas, intensyvumas). Šiuose kvartaluose dominuojančiais objektais turi išlikti kultūros paveldo objektai.

4.3.2 Modernizavimas

Užstatytose Viešvilės teritorijose numatomas kompleksinis gerbūvio, užstatymo ir infrastruktūros atnaujinimas ir modernizavimas.

Užstatytoms teritorijoms modernizuoti tikslinga parengti kompleksinius kvartalo ar jo dalies renovacijos projektus.

Modernizuojant esamas užstatytas teritorijas nauja statyba galima:

- pagal susiklosčiusius principus baigiant formuoti neišbaigtas užstatymo struktūras;
- gyvenamosiose teritorijose integraliai plėtojant socialinę, paslaugų ir kitą infrastruktūrą, pagal galimybę sukuriant naujas darbo vietas;
- rekonstruojant esamus pastatus pagal susiklosčiusius teritorijai būdingus urbanistinius požymius.

Viešvilės BP sprendiniuose svarbiausios modernizuojamos teritorijos numatomos miestelio centrinėje dalyje. Esama urbanistinė struktūra papildoma nauju užstatymu (pagal jau susiformavusią užstatymo morfologiją), suformuojamos viešųjų erdvių išklotinės, atnaujinamos bendro naudojimo ir lokalsios kvartalų viduje esančios erdvės, tvarkoma susisiekimo infrastruktūra.

4.3.3 Nauja plėtra

Viešvilės BP numatytos naujos plėtros teritorijos vertinamos kaip maksimalios urbanizuotinių teritorijų plėtros galimybės visoje suplanuotoje teritorijoje, nes realios gyventojų skaičiaus ar darbo vietų augimo tendencijos tokio didelio poreikio nerodo. Šių teritorijų numatyta daugiau, nei yra realus poreikis iki planuojamo laikotarpio pabaigos ir po jo.

Naujos plėtros teritorijos turi būti įsisavinamos koncentruotai ir kompleksiškai, konsolidavus sklypus kito planavimo lygmens ar rūšies dokumentuose BP sprendiniuose nurodytose apimtyse (kvartalai). Šios teritorijos užstatomos kartu įrengiant inžinerinę bei susisiekimo infrastruktūrą bei viešąsias erdves ir želdynus.

Naujų teritorijų plėtra numatoma įsisavinant esamas žemės ūkio teritorijas.

Įsisavinant naujas plėtros teritorijas saugoma istoriškai susiklosčiusi Viešvilės miestelio urbanistinė struktūra, esami gamtiniai resursai. Želdynų įrengimas, konkrečios apimtys ir jų integruotumo laipsnis yra nustatomi sekančiose projektavimo stadijose, rengiant BP sprendiniuose nurodytų kvartalų ar jų dalių teritorijų plėtros urbanistinius pasiūlymus, specialiuosius planus ir techninius projektus.

4.3.4 Renovacija (atnaujinimas)

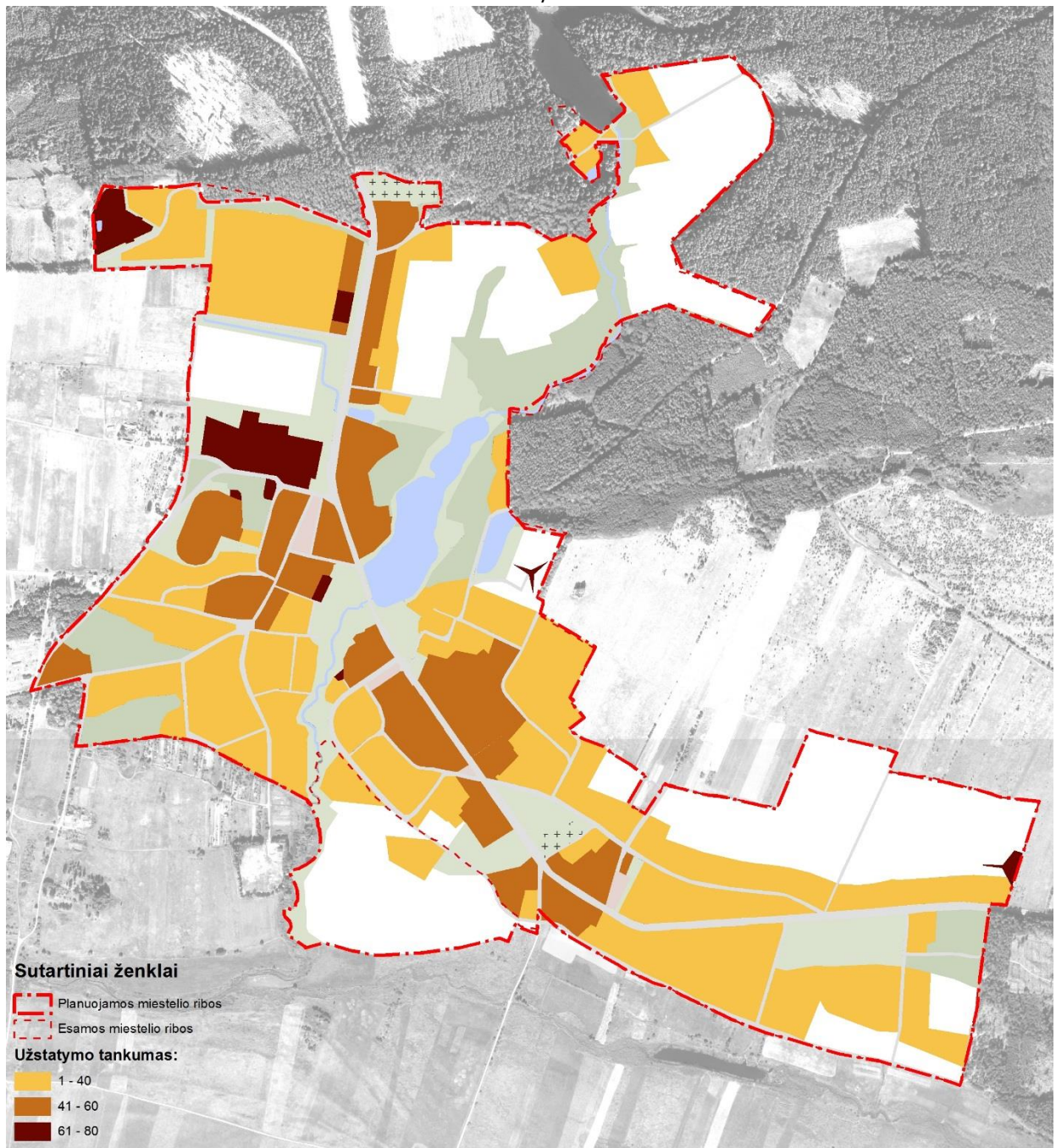
Renovacijos optimizavimo priemonė numato esamų sovietinio palikimo daugiabučių atnaujinimą pritaikant juos architektūrinėmis išraiškos priemonėmis prie susiklosčiusio istorinio užstatymo. Atliekant renovaciją esant galimybei viršutinį pastatų aukštą siūloma keisti mansarda.

4.4 Užstatymo rodikliai ir morfostruktūra

4.4.1 Užstatymo tankis

Užstatymo tankis apibūdina pastatų ir turinčių stogą inžinerinių statinių antžemine dalimi užstatomo ploto, nustatomo pagal išorinių sienų ar kitų atitvarų projekciją į žemės paviršių, santykį su žemės sklypo plotu, tiksliau sakant nurodoma kokią sklypo dalį gali užimti pastatai. Viešvilės atveju užstatymo tankis skaičiuojamas teritorijoms pagal naudojimo tipą, skaičiuojant visų teritorijoje esančių statinių plotų sumos santykį su teritorijos plotu.

Pav. 9 Užstatymo tankis

Didžiausias užstatymo tankis, 60-80%, leidžiamas pramonės ir sandėliavimo teritorijose, taip pat inžinerinės infrastruktūros teritorijose, kur sklypo ar teritorijos dydis yra numatomas pagal technologinį poreikį statiniui ir privažiavimui prie jo.

Miestelio centrinėje dalyje aplink Mokyklos gatvę – istoriniu požiūriu svarbioje vietoje, prie senosios savivaldybės ir palei Klaipėdos gatvę, nuo turgaus aikštės pietryčiuose iki bažnyčios miestelio šiaurinėje dalyje, taip pat naujai numatomame pcentryje ties miestelio riba su Ridelkalnio kaimu planuojamas vidutinis užstatymo tankis nuo 40 iki 60%.

Likusioje miestelio dalyje užstatymo tankis numatomas iki 40%, tokiu būdu formuojant kompaktišką, į perimetrines struktūras nesuaugantį, miestelio užstatymą.

4.4.2 Užstatymo intensyvumas

Užstatymo intensyvumas - teritorijos panaudojimo efektyvumą nusakantis užstatymo rodiklis, išreiškiamas sklypo pastatų bendrųjų plotų sumos santykiu su sklypo plotu (bendrojo ploto tankis) arba sklypo pastatų statybinių tūrų sumos santykiu su sklypo plotu (tūrio tankis). Viešvilės atveju užstatymo intensyvumas yra nustatomas atskiroms teritorijoms pagal naudojimo tipą.

Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijoms, kurių yra didžioji dalis, užstatymo intensyvumas numatomas iki 0,4.

Gyvenamosioms teritorijoms iki 0,6.

Miestelio centro ir socialinės infrastruktūros teritorijoms užstatymo intensyvumas numatomas iki 1,2.

Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijose – 1,6.

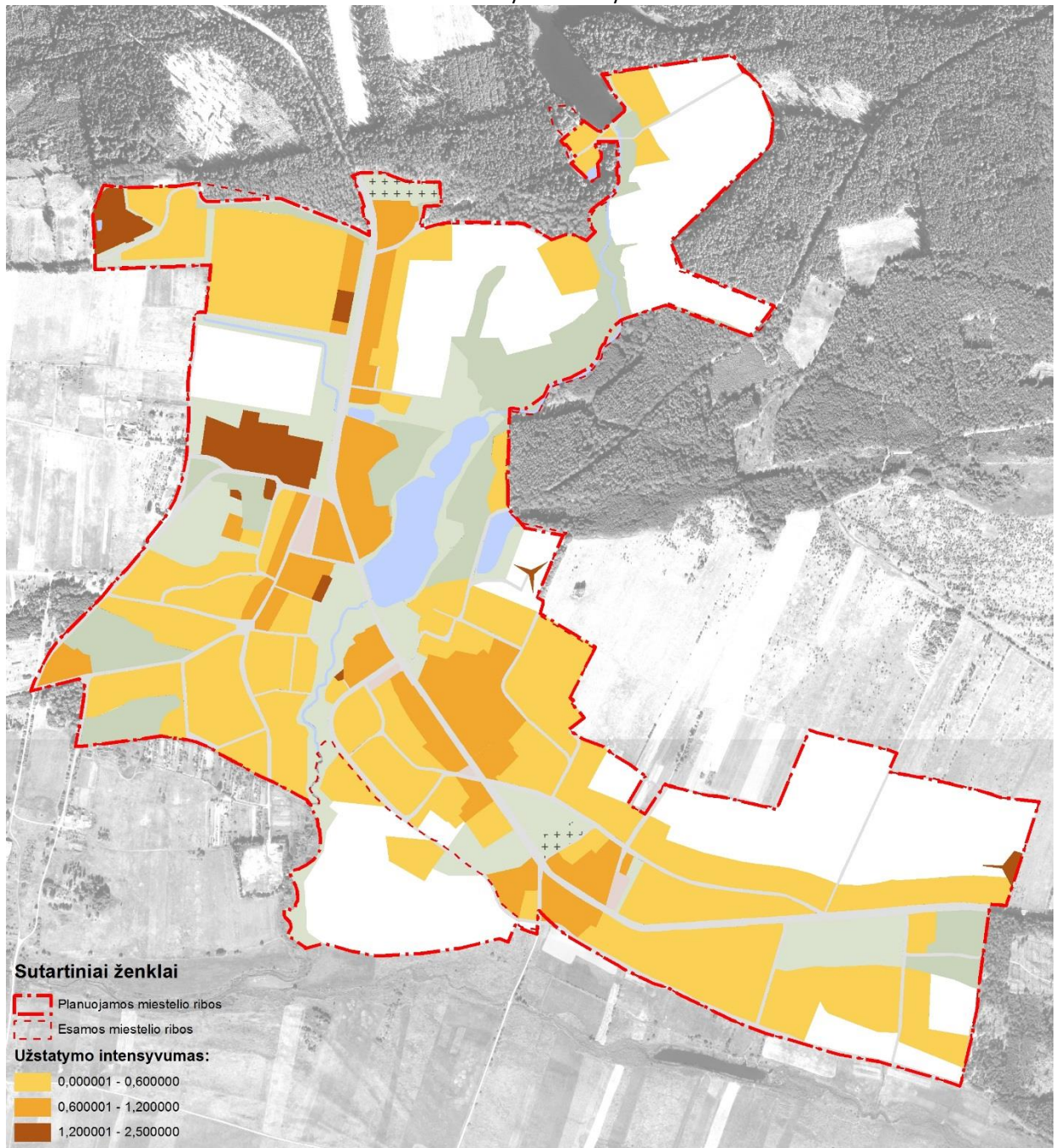
inžinerinės infrastruktūros teritorijose užstatymo intensyvumas gali siekti net iki 2,5.

Pagal miestelio charakterį užstatymo intensyvumą galima būtų suskirstyti:

- Mažas užstatymo intensyvumas (vienbutis ir dvibutis užstatymas) - iki 0,4;
- Vidutinis užstatymo intensyvumas (centrinė miestelio dalis) - iki 0,6 (gyvenamajai paskirčiai) ir iki 1,2 (negyvenamajai paskirčiai);
- Intensyvus užstatymas (pramonės ir sandėliavimo teritorijos ir inžinerinės infrastruktūros teritorijos) – iki 2,5.

Reglamentų lentelėje kiekvienai teritorijai ar jos daliai yra atskirai nustatomas užstatymo intensyvumas.

Pav. 10 Užstatymo intensyvumas

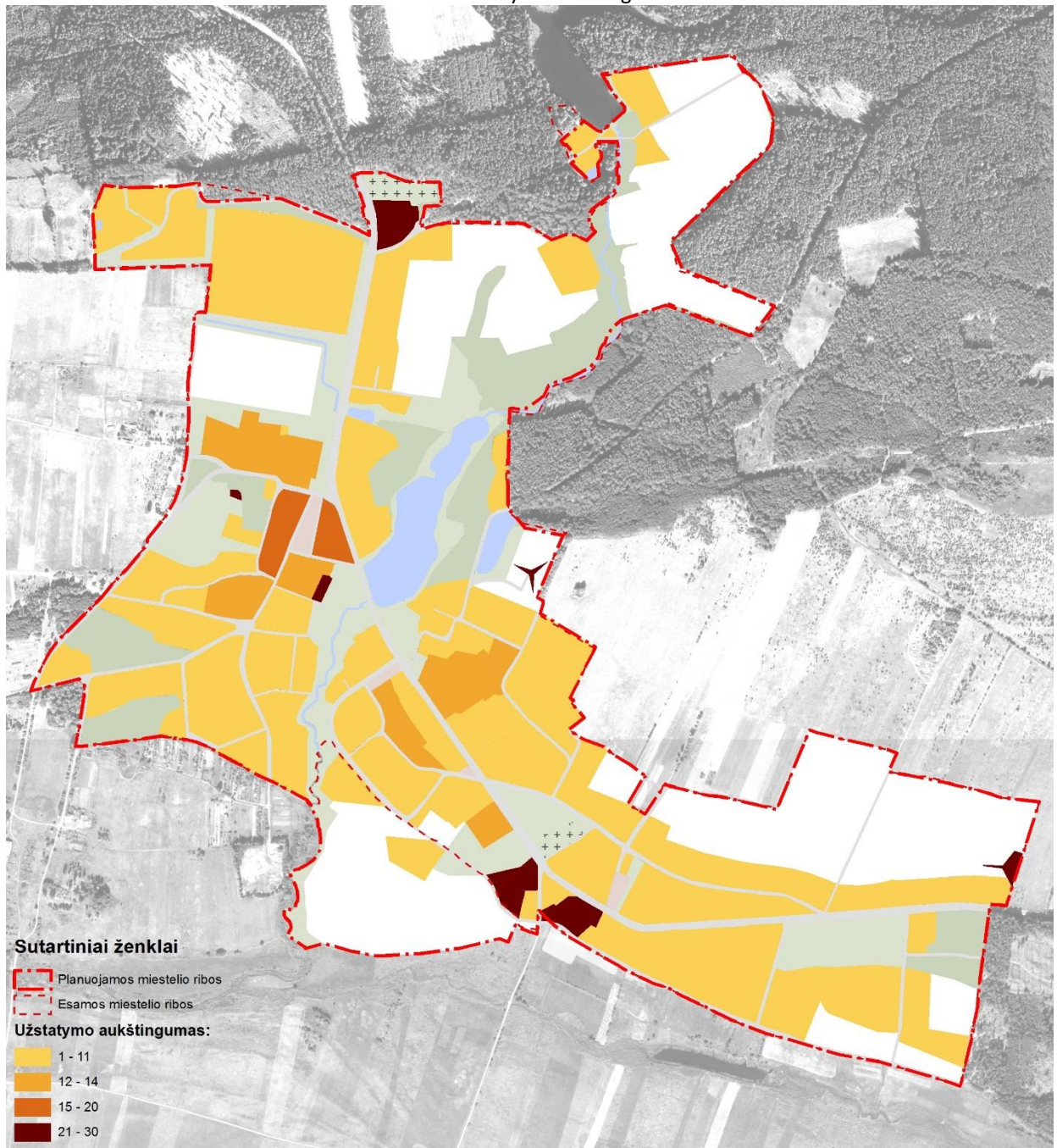

4.4.3 Užstatymo aukštingumas

Pakankamai harmoningai suformuotoje miestelio užstatymo struktūroje foninį užstatymą formuoja 1 aukšto gyvenamieji pastatai su mansarda. Šiems pastatams būdinga kiek virš pirmojo aukšto perdangos paaugštinta pastogė.

Viešvilėje yra numatoma vienbutė ar dvibutė gyvenamoji statyba, kur galimas pastatų aukštis siekia 2,5 aukšto, kas sudaro 11 metrų nuo žemės paviršiaus (cokolis – 1,0m, 2 aukštai – 2x3,0m ir mansarda iki 4,0m).

Pav. 11 Užstatymo aukštingumas

Centinėje miestelio dalyje palei Mokyklos ir Klaipėdos gatves galimas užstatymo aukštis iki 3,5 aukšto, tai yra 14 m nuo žemės paviršiaus (cokolis – 1,0m, 3 aukštai – 3x3,0m ir mansarda iki 4,0m). Tai didesnio tūrio, savo aukštingumu išsiskiriantys administraciniai ir visuomeniniai pastatai statyti iki II pasaulinio karo. Labiausiai išsiskiriantis pastatas centrinėje dalyje – buvę teismo rūmai.

Palei buvusią stoties aikštę yra esamų sovietmečiu statytų daugiabučių, kurių aukštis vyrauja tarp 4-5 aukštų ir gali siekti iki 20 m, šiuos daugiabučius siūloma renovuoti pritaikant prie istoriškai susiformavusio miestelio charakterio, vietoj viršutinio aukšto esant galimybei siūloma įrengti mansardą.

Viešvilėje planuojami du vertikalūs akcentai, kurių aukštis gali siekti iki 30 m ar daugiau, jei tyrimų pagrindu būtų siūloma atkurti buvusį istorinį užstatymą ar jo siluetą. Šiuo metu miestelyje yra tik vienas vertikalus akcentas – Kristaus atsimainymo bažnyčia.

Inžinerinių statinių leistinas pastatų aukštis nustatomas pagal technologinį poreikį.

Teritorijose, kuriuose yra nekilnojamo kultūros paveldo objektų, naujai planuojamo užstatymo aukštis negali viršyti esamo istorinio paveldo aukščio.

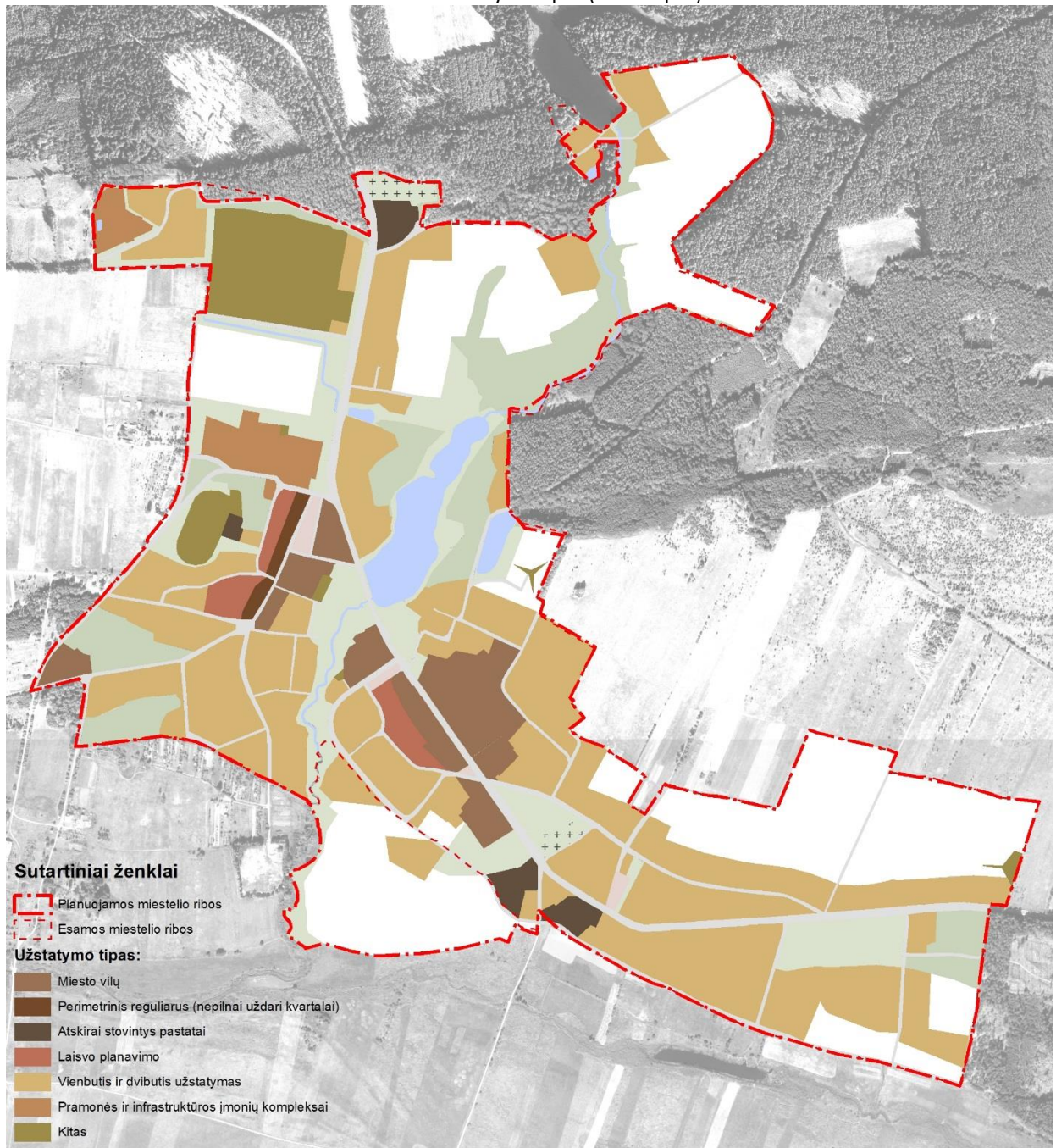
4.4.4 Užstatymo tipas (morfotipas)

Miesto urbanistinės struktūros identitetą apibrėžia tai teritorijai, miesteliui, miestui būdingas užstatymo morfotipas, pasireiškiantis atskiriems objektams (pastatams) būdingais parametrais (užstatymo aukštis, tankumas, intensyvumas), specifiniais architektūrinės kompozicijos bruožais.

Užstatymo morfotipas – miesto teritorijos elementų (kvartalų, sklypų) užstatymą apibūdinantys požymiai; būna perimetrinis, posesinis, laisvas, miesto vilų, mišrus, kt.

Viešvilės BP sprendiniuose esamų kvartalų užbaigtumas ir naujai užstatomų teritorijų principas formuojamas atsižvelgiant į esamą teritorijų užstatymo morfotipą, taip pat vadovaujantis istoriniais duomenimis.

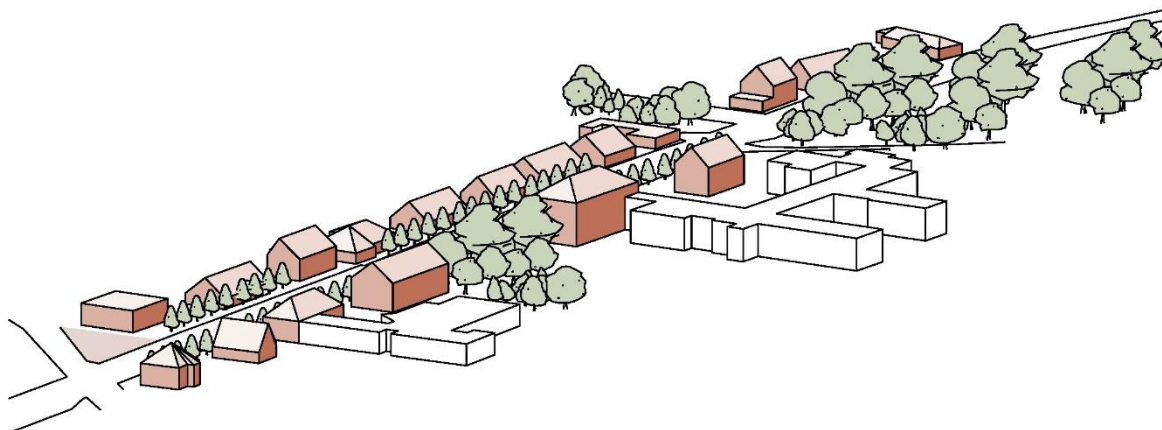
Pav. 12. Užstatymo tipas (morfortipas)

Viešvilėje yra nustatyti ir naudojami šie užstatymo tipai (morfortipai):

- 1) Miesto vilų užstatymas. Būdingi didesnio tūrio, dažniausiai kvadratinio artimo plano pastatai, statomi atitraukti nuo bent trijų sklypo ribų. Viešvilės atveju, tai centrinėje miesto dalyje esantys mažosios Lietuvos regionui būdingi unikalios architektūrinės išraiškos pastatai kompaktiniu perimetriu užstatymu išsidėstę palei pagrindines (dėstomi palei užstatymo liniją) gatves – Klaipėdos g. ir Mokyklos g. Aukštis svyruoja nuo 1 aukšto su mansarda iki 3 aukštų su mansarda. Pastatai orientuoti gatvės atžvilgiu ilgąja kraštine; stogai dvišlaičiai arba keturšlaičiai, apie 40° kampu, dažnai su įlinkiu stogo apačioje; medžiagiškumas mišrus.

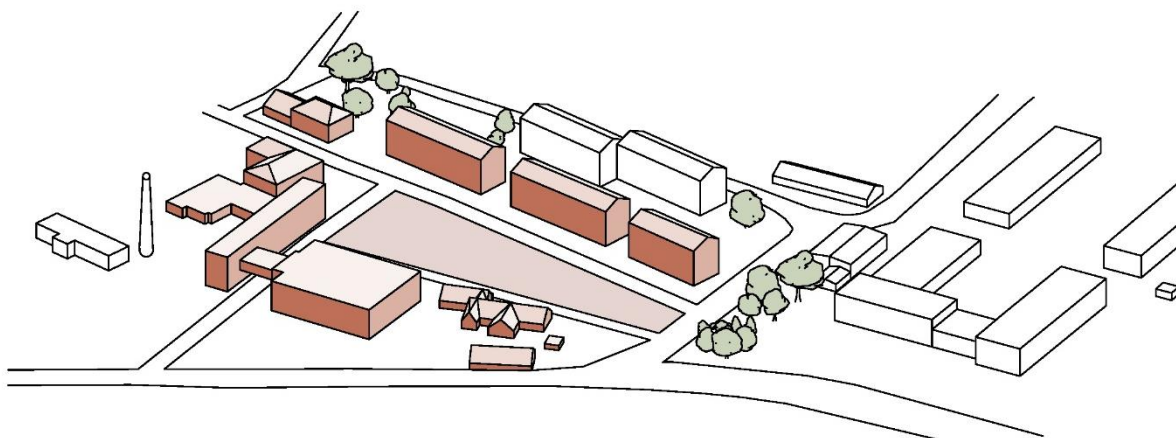
Pav. 13. Miesto vilų užstatymo morfotipas palei pagrindinę Klaipėdos g.

Galimas užstatymo išklotinių tankinimas palei pagrindines gatves atsižvelgiant į jau susiklosčiusio užstatymo struktūrą ir charakterį (aukštingumas, tankumas, intensyvumas, morfotipas)

- 2) Perimetris reguliarus (nepilnai uždari kvartalai). Palei Mokyklos gatvę planuojamas dalinai uždaro tipo perimetris užstatymas (pastatai išdėstomi palei užstatymo liniją), formuojantis šios gatvės išklotinę. Siūlomas naujai planuojamų pastatų aukštis 3-4 aukštai su mansarda, renovuojant esamą sovietinio palikimo daugiabučius gali būti paliekamas užstatymas iki 5 a, tačiau esant galimybei viršutinis aukštas formuojamas kaip mansarda. Pastatų orientacija – ilgąja kraštine gatvės atžvilgiu; stogai – lygūs, dvišlaičiai arba keturšlaičiai, medžiagiškumas mišrus.

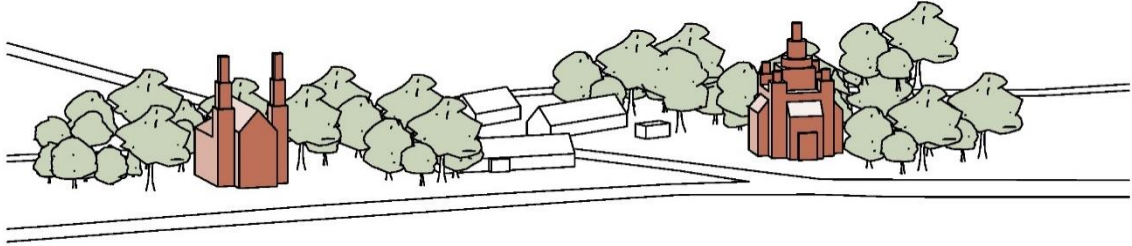
Pav. 14. Perimetris reguliarus užstatymo morfotipas palei buvusią stoties aikštę

Būtiną užstatymo išklotinių formavimą palei buvusią stoties aikštę vakarinėje dalyje.

- 3) Atskirai stovintys pastatai. Atskirai bendro naudojimo erdvėje stovintys ir toje erdvėje dominuojantys išskirtinės funkcijos pastatai. Viešvilės atveju – daugiausia bažnyčios, taip pat gali būti pavieniai socialinės, paslaugų, specializuotų kompleksų teritorijose esantys ar planuojami pastatai. Pastatų aukštingumas galimas iki 30 metų bažnyčioms, kitiems statiniams pagal tam kvartalui numatytą užstatymo aukštingumo reglamentą, dažniausiai 2 aukštai su mansarda; stogai – dvišlaičiai arba keturšlaičiai, medžiagiškumas mišrus.

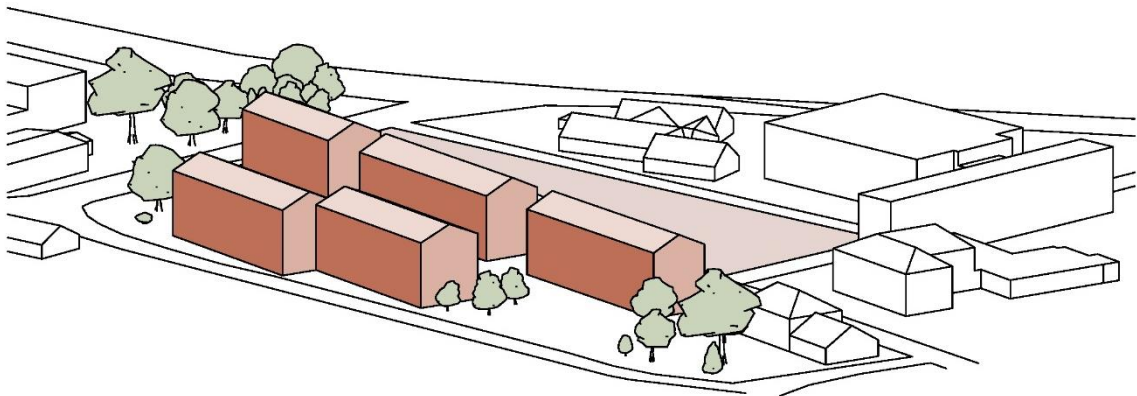
Pav. 15. Atskirai stovintys pastatai (planuojamos atkurti bažnyčios)

Siūloma, esant galimybei tyrimu pagrindu atkurti buvusį istorinį užstatymą ar jo siluetą (bažnyčios). Tokiu atveju galimas užstatymo rodiklių viršijimas.

- 4) Laisvo planavimo užstatymas. Užstatymo tipas suformuotas 1940 -1990 metais paneigus privačiai žemės nuosavybei būdingą sklypo logiką, neidentifikuojantis miesto struktūrai būdingų gatvės, aikštės, skvero, kiemo erdvių.

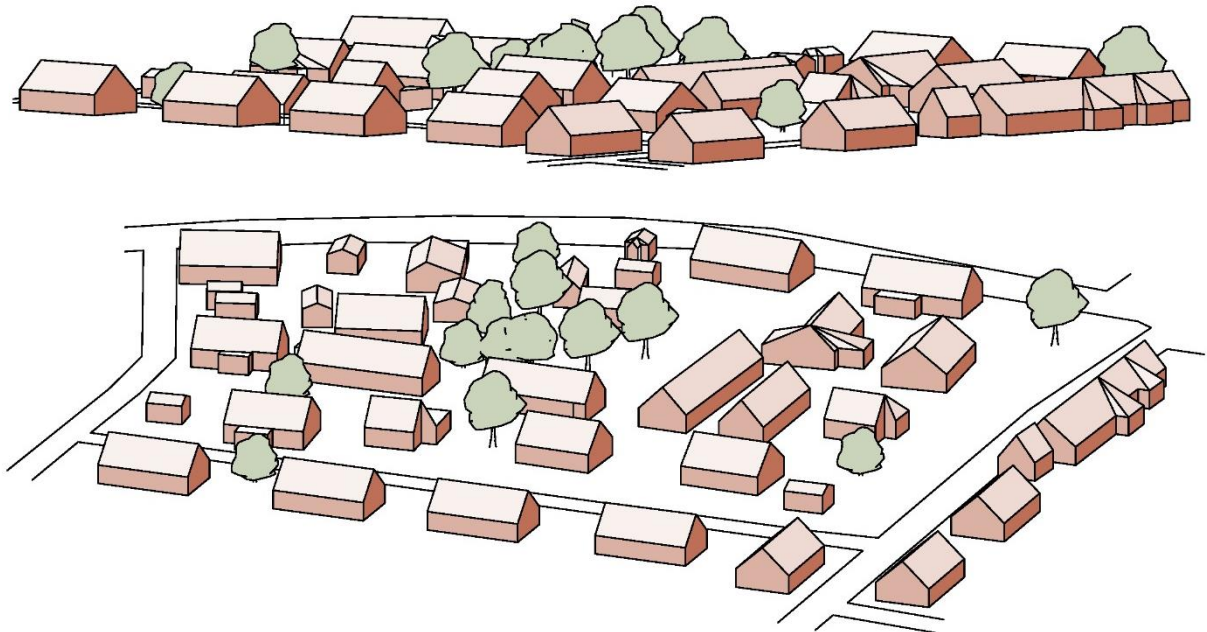
Pav. 16. Laisvo planavimo užstatymo morfotipas

Šis užstatymo tipas naujai nėra taikomas, siūloma renovuoti esamą nestruktūrinį užstatymą, architektūrinėmis priemonėmis pritaikant prie miestelio istoriškai susiformavusio charakterio. Jo užstatymo aukštingumas siekia iki 5 aukštų.

- 5) Vienbutis ir dvibutis užstatymas. Mažaaukštis ekstensyvus gyvenamųjų teritorijų užstatymas, kai pastatai statomi uždareme sklype, atitraukti nuo visų sklypo ribų, arba suporinti, sublokuoti ant šoninių sklypo ribų. Pastatai yra išdėstyti palei užstatymo liniją, aukštis – 1 aukštas arba 2 aukštai su mansarda, pastatai išdėstomi panašiu atstumu vienas nuo kito – 12-18 metrų. Sklypų dydis priklauso nuo miestelio dalies, kurioje yra sklypas ir gali kisti nuo 2000 m² iki 5000m² ir daugiau ūkininkų sodyboms. Stogai dvišlaičiai arba keturšlaičiai, apie 40° kampu, dažnai su įlinkiu stogo apačioje. Medžiagiškumas mišrus.

Pav. 17. Vienbučio ir dvibučio užstatymo morfotipas

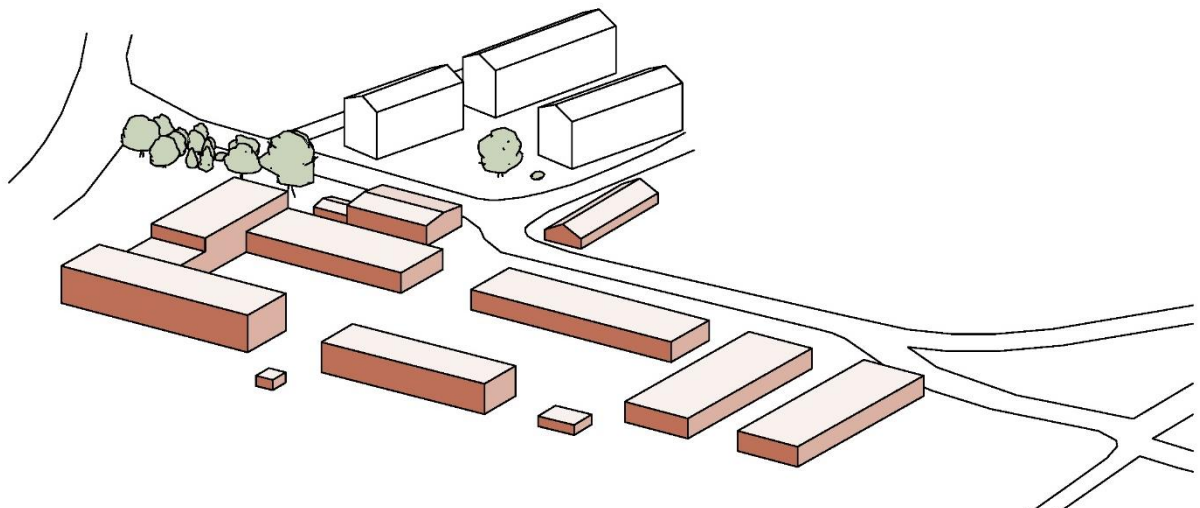

Įsisavinant naujas neužstatytas teritorijas, rekomenduojama laikytis nusistovėjusio vienbučio sodybinio užstatymo morfotipo. Planuojant naują užstatymą rekomenduojama atsižvelgti į esamo istorinio užstatymo architektūrines detales, spalvinius motyvus ir juos naudoti.

pramonės

- 6) Pramonės ir infrastruktūros įmonių kompleksai. Perimetrinio (nepilnai uždari kvartalai) užstatymo principo, didelio tūrio halės tipo pastatais užstatyta pramonės ir infrastruktūros teritorija (kvartalas). Pastatų aukštis 2-3 aukštai. Medžiagiškumas mišrus.

Pav. 18. Pramonės ir infrastruktūros kompleksų užstatymo morfotipas

Naujas užstatymas gali būti formuojamas teritorijos viduje, siūloma užbaigti formuoti perimetrinį kvartalo morfotipą planuojant užstatymą šiaurinėje sklypo dalyje.

- 7) Kitas. Dažniausiai inžineriniai statiniai, kurių aukštis, morfostruktūra numatoma pagal technologinį poreikį.

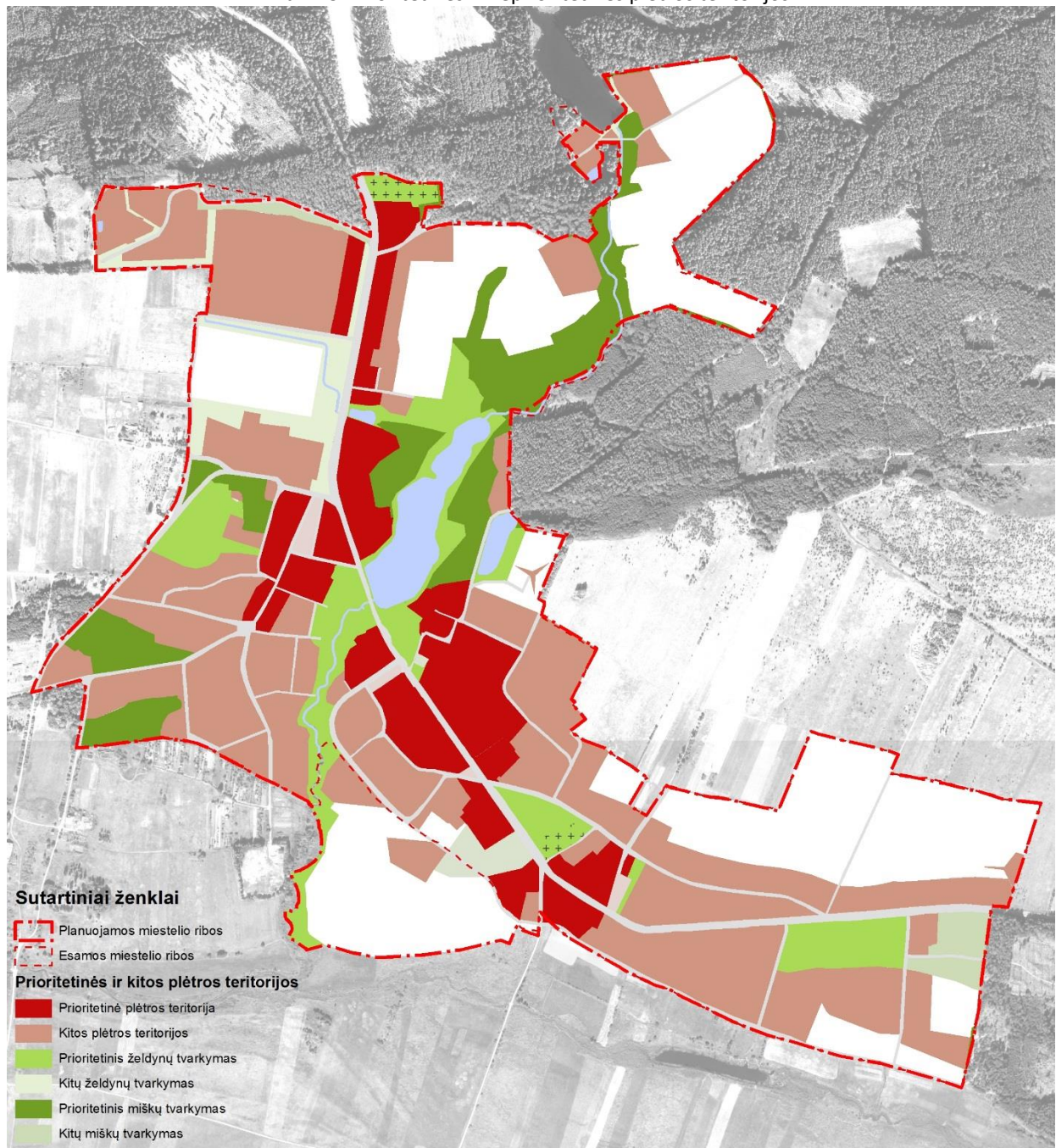
4.5 Rezervuojamos teritorijos

Viešvilės BP sprendiniuose nurodytos teritorijos kurios gali būti rezervuojamos valstybės ar savivaldybės poreikiams (žr. Br.Nr. 15019-00-BTP-S.B-05):

- 1) techninės infrastruktūros koridoriai
- 2) aikštėms
- 3) bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorijoms
- 4) miškams ir miškingoms teritorijoms
- 5) vandenims
- 6) socialinės infrastruktūros teritorijoms (valstybės ir savivaldybės)

4.6 Plėtos prioritetai

Pav. 19. Prioritetinės ir neprioritetinės plėtos teritorijos

Toliau plėtojant Viešvilės miestelį numatomi plėtos prioritetai:

- Viešvilės centrinės dalies sutvarkymas ir modernizavimas, istorinių objektų atkūrimas, šios dalies erdvinės struktūros ir įrangos kokybės gerinimas;
- Naujai plėtra palei Klaipėdos g., taip prijungiant esamą bažnyčią prie miestelio urbanistinės struktūros;
- Miestelio aikščių tvarkymas, jų išsklotinių formavimas;

- Pagrindinių miestelio viešųjų erdvių atnaujinimas: Viešvilės parko, Žuvitakio slėnio, kuriuos apjungus siūloma sutvarkyti visą teritoriją palei Viešvilės upelį iki Gulbinų tvenkinio miestelio ribose, sukuriant patrauklią rekreacinę erdvę gyventojams, želdyno Klaipėdos g., vietoje, greta aukštos įtampos linijos suformavimas;
- Pagrindinės Klaipėdos g. pilnavertis sutvarkymas su visa reikalinga įranga;
- Likusio gatvių tinklo atnaujinimas ir sutvarkymas;
- Inžinerinės infrastruktūros modernizavimas ir plėtra;
- Esamų užstatytų teritorijų modernizavimas
- Darbo vietų kūrimas svarbiausiose esamose ir naujai įsisavinamose teritorijose

Sutvarkius centrinę miestelio dalį, jis turėtų tapti patrauklus pro jį regioninėmis ir nacionalinėmis trasomis keliaujantiems turistams.

5. SPECIALIOSIOS BENDROJO PLANO TEMOS

5.1 Centras

Urbanistinės struktūros centrai – miesto funkcijų koncentracijos, struktūriniai bei kompoziciniai mazgai, kuriuose sutelkiami paslaugų bei aptarnavimo objektai, darbo vietos, o jų gyvybingumui užtikrinti kuriamos ir išsaugomos gyvenamosios teritorijos.

Viešvilės miestelyje vystomas linijinės struktūros centras, kuris susideda iš keturių skirtingų dalių atsiradusių skirtingais laikotarpiais, kuriose sutelkti komercinės ir visuomeninės paskirties objektai su galima gyvenamąja statyba:

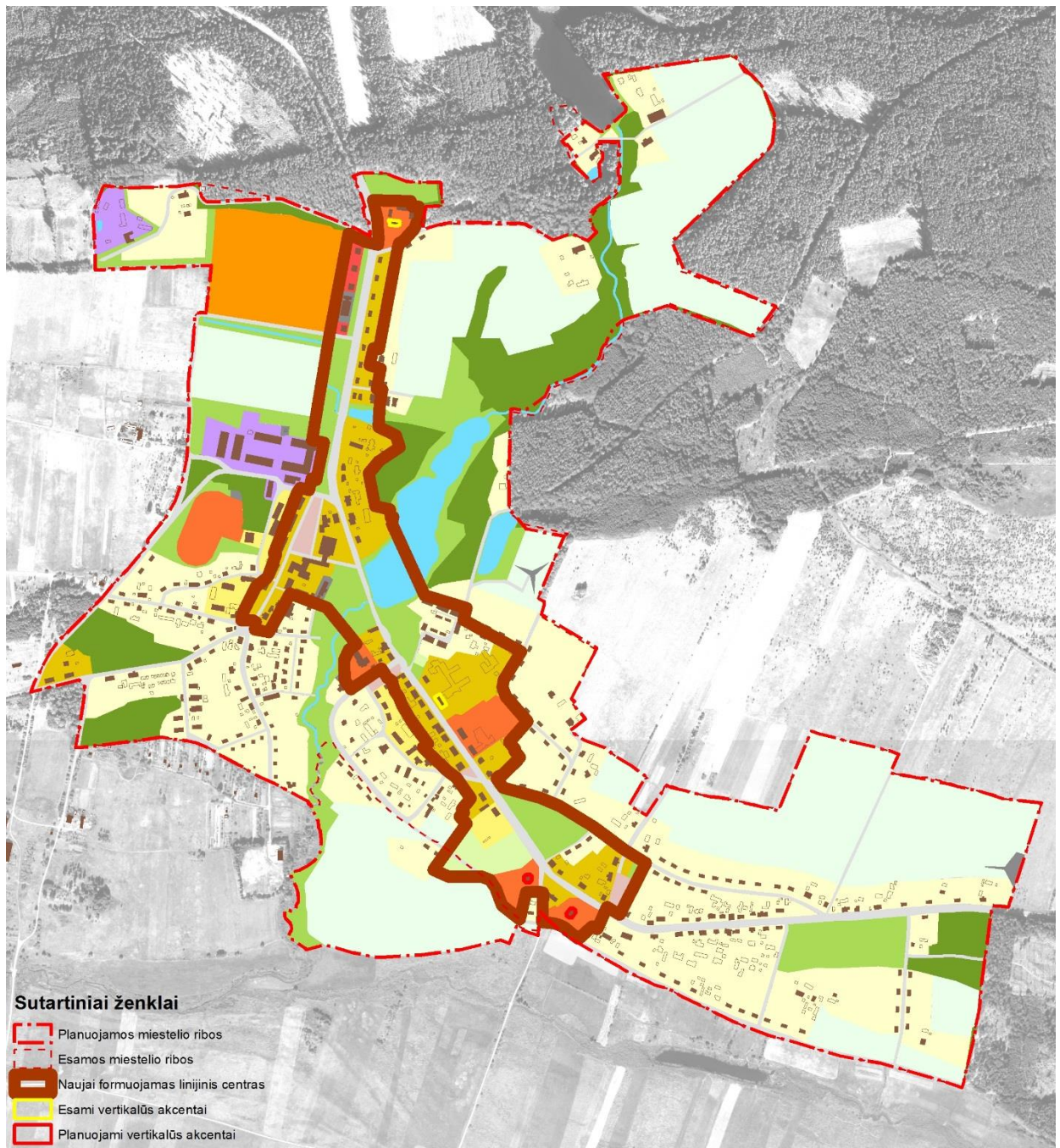
- Pirmoji, pati seniausia centro dalis yra miestelio pietuose palei turgaus aikštę. Pokario laikotarpiu išgriovus nuo karo veiksmų nukentėjusią bažnyčią, Viešvilės pocentris rytinėje miestelio dalyje prarado pagrindinį savitumą formavusį akcentą. Šiuo metu buvusios bažnyčios vietoje auga želdiniai, pastatytas kuklus atminimo ženklas.
- Antroji dalis apima vėliausiai susiformavusį linijinį miestelio centrą palei Klaipėdos g. iki Žuvitakio slėnio. Čia šiuo metu telkiasi visos pagrindinės visuomeninės ir komercinės miestelio funkcijos.
- Trečioji istorinė centro dalis yra šiaurinėje miestelio dalyje palei buvusią stoties aikštę ir kartu visą Mokyklos g.
- Ketvirtoji dalis – naujai planuojama centro atkarpa iki bažnyčios šiaurinėje pusėje.

[vertinant miestelio savitumą, saugant jį nuo supanašėjimo į kitus panašaus dydžio Lietuvos miestelius, toliau vystoma ir stiprinama radialinė miestelio urbanistinė struktūra su linijiniu centru, kurio skirtingais laikotarpiais formavusios dalys apjungiamos į vieną bendrą struktūrą. Seniausioje centro dalyje BP sprendiniai numato buvusių vertikalių akcentų atkūrimą, galimą gyvenamųjų teritorijų konversiją palei Klaipėdos g. ir turgaus aikštę. Šiaurinėje dalyje nuo buvusios stoties aikštės iki bažnyčios planuojamas užstatymas, įjungiantis bažnyčią į miestelio urbanistinį audinį.

Plėtojant miestelio centrą siekiama:

- 1) Kokybinės plėtros (pritraukiant naujas funkcijas, konvertuojant neefektyviai naudojamą teritorijas, atkuriant istorinius objektus (bažnyčia pietinėje miestelio dalyje), kuriant kokybiškų viešųjų erdvių sistemą);
- 2) Stiprinti bendrą urbanistinės struktūros potencialą (centrą naudojant kaip pagrindinį elementą, apjungiantį kitas miestelio dalis);
- 3) Išlaikyti centre gyvenamąsias teritorijas;
- 4) Išlaikyti BP sprendinių tęstinumo prielaidas po planuojamo laikotarpio.

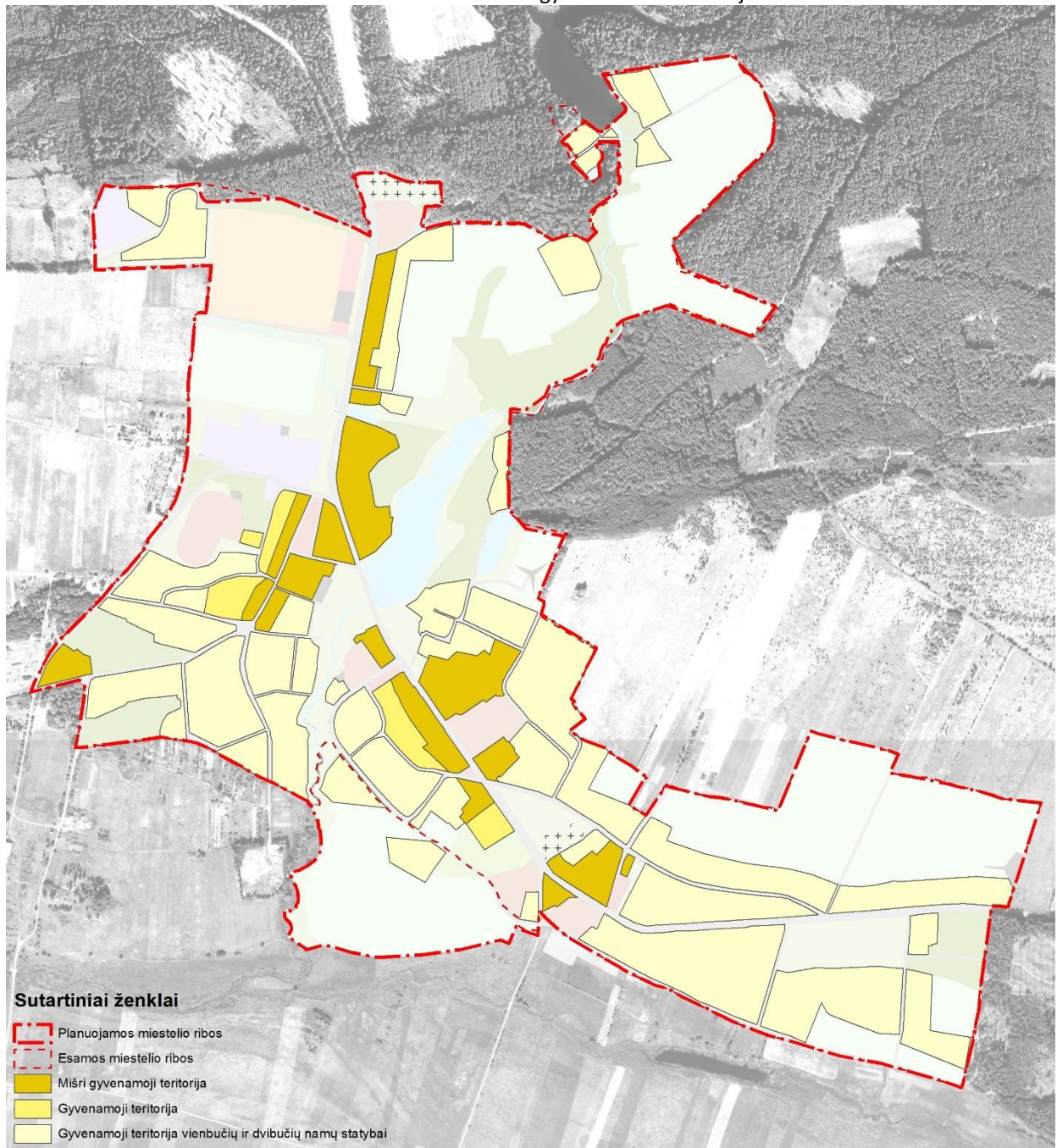
Pav. 20 Formuojamas Viešvilės miestelio linijinis centras

5.2 Gyvenamosios teritorijos

Gyvenamųjų teritorijų plėtra yra vienas iš esminių įrankių formuojant miestų ir miestelių urbanistinę struktūrą. Gyvenamųjų teritorijų plėtra, esamų teritorijų modernizavimas ir atnaujinimas, bendras gyvenimo kokybės gerinimas yra vieni iš svarbiausių aspektų siekiant pritraukti jaunesnius darbingo amžiaus gyventojus.

Pav. 21 Viešvilės miestelio gyvenamosios teritorijos

Viešvilės miestelio bendrojo plano sprendiniai parengti remiantis optimistine prognoze - šiuo metu pastebimas gyventojų skaičiaus mažėjimas miestelyje turėtų stabilizuotis ir išlikti panašus iki planuojamo laikotarpio pabaigos.

Nauji būstai pagal Reglamentų lentelėje pateiktą rekomenduojamą teritorijų struktūrą gali būti planuojami šiuose teritorijų naudojimo tipuose:

- mišri gyvenamoji teritorija;
- gyvenamoji teritorija;
- gyvenamoji teritorija vienbučių ir dvibučių pastatų statybai.

Planuojant naujas gyvenamąsias teritorijas numatoma:

- saugoti miesto savitumą, esamą užstatymo charakterį, išlaikyti mažosios Lietuvos architektūrai būdingus bruožus;
- saugoti gamtos ir kultūros paveldą;
- naujai būsto plėtrai pirmiausia įsisavinti vidinius miestelio teritorijų rezervus, panaudojant jau esamą infrastruktūrą;
- modernizuoti esamus gyvenamuosius rajonus, gerinti būsto ir aplinkos kokybę;
- siekti gyvenamųjų rajonų tolygaus vystymosi.

5.3 Darbo vietos

Darbo vietų kūrimasis yra vienas iš svarbiausių uždavinių tolesniam miestelio gyvamui ir vystymuisi, gyventojų skaičiaus palaikymui ir net galimam prieaugiui. Šiuo metu Viešvilėje pastebimas nedidelis gyventojų mažėjimas, migracija didesnių miestų link. Naujų stabilių darbo vietų kūrimasis užtikrintų darbą ne tik šiuo metu miestelyje gyvenantiems darbingo amžiaus žmonės, tačiau ir sudarytų prielaidas miestelyje pasilikti ir kurtis jauniems žmonėms.

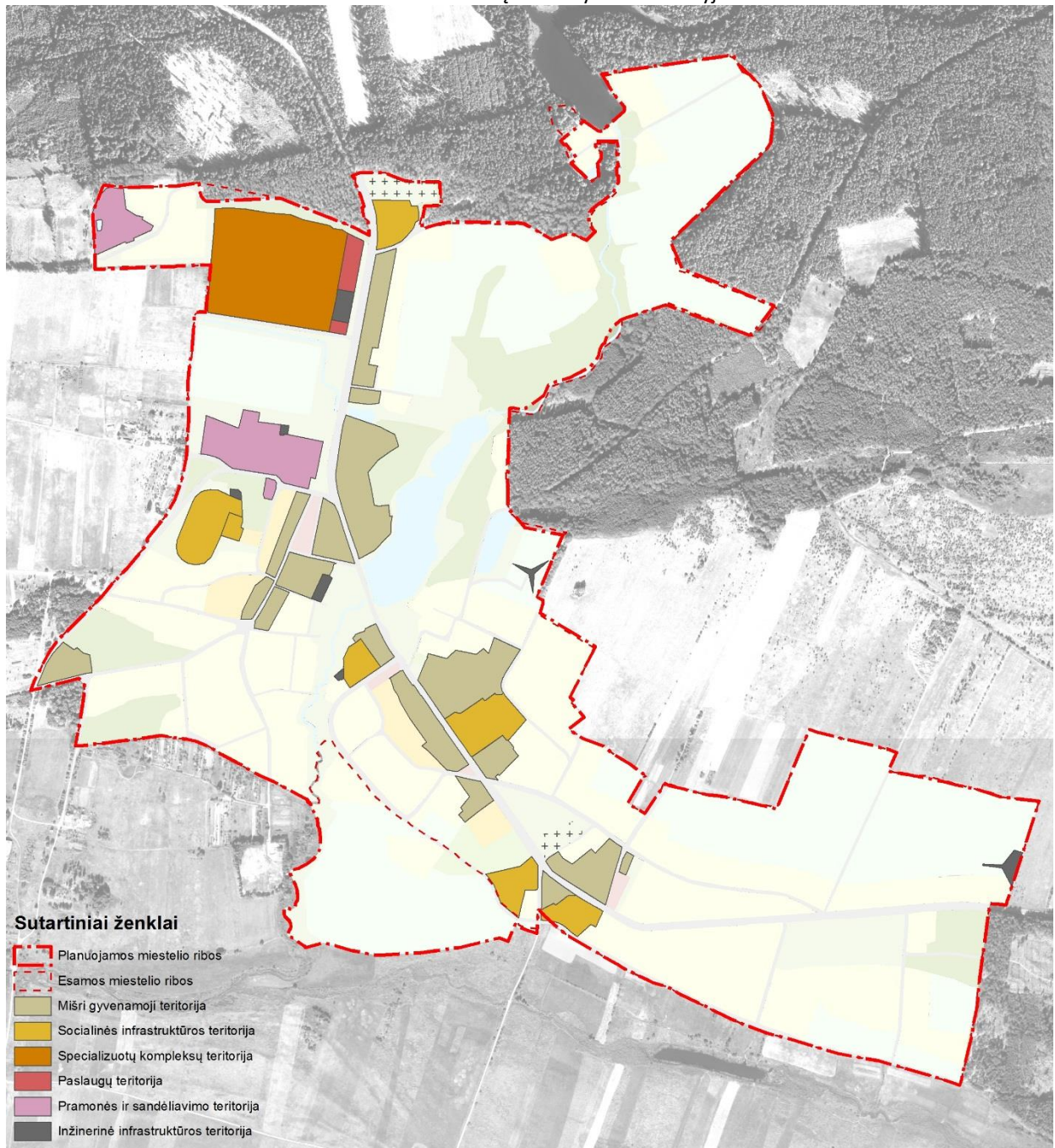
Viešvilės BP sprendiniuose siekiama sudaryti palankias sąlygas tolesniam darbo vietų kūrimui pramonės, paslaugų, aptarnavimo, administravimo sektoriuose.

Pagrindinės teritorijos darbo vietų kūrimui:

- Mišri gyvenamoji teritorija – apima linijinio miestelio centro teritorijas. Čia kuriasi pagrindinės aptarnavimo, paslaugų sektoriaus darbo vietos, valstybinės institucijos, biurai, įmonės;
- Socialinės infrastruktūros teritorijos
- Specializuotų kompleksų teritorijos;
- Paslaugų teritorijos;
- Pramonės ir sandėliavimo teritorijos.

Esamoms pramonės ir sandėliavimo teritorijoms būtina modernizacija, nes šiuo metu šios teritorijos panaudojamos neefektyviai, esami pastatai nepritaikyti moderniajai gamybai, įmonėse naudojamos technologijos pasenusius ir neatitinka šiuolaikinių standartų. Naujos paslaugų ir aptarnavimo teritorijos yra kuriamos palei krašto kelią.

Pav. 22 Darbo vietų išsidėstymas miestelyje

5.4 Gamtos paveldas, ekologinės apsaugos ir konservacinio prioriteto teritorijos

Gamtinis karkasas

Mūsų šalies teritorijos gamtinio karkaso erdvinė koncepcija ir lokalizavimo modelis buvo nustatyti Lietuvos Respublikos BP. Šio modelio sudarymo principai remiasi LR Saugomų teritorijų įstatymu, Gamtinio karkaso nuostatais įteisinta gamtinio karkaso sampratos geoekologine koncepcija.

LR saugomų teritorijų įstatymas nustato, kad gamtinis karkasas yra vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp

saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.

Gamtinio karkaso paskirtis:

- Sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
- Sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
- Saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- Didinti šalies miškingumą;
- Optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą.

95 % Viešvilės seniūnijos teritorijos patenka į gamtinio karkaso teritorijas. Nustatytą gamtinio karkaso teritorinę sudėtį planuojamoje Viešvilės miestelio teritorijoje ir apylinkėse formuoja:

- nacionalinės svarbos Nemuno žemupio migracinis koridorius;
- regioninės svarbos Viešvilės upės migracinis koridorius;
- regioninės svarbos Karšuvos girios geosistemų vidinio stabilizavimo arealas;

Planuojamą Viešvilės miestelio teritoriją išilgai kerta migracijos koridorius, kuris eina per žemės ūkio, miškų ūkio, vandens ūkio, bei kitos paskirties teritorijas.

Miestelio teritorijoje esantį gamtinį karkasą sudaro gamtinio prioriteto teritorijos:

- Miškai ir miškingos teritorijos
- Bendro naudojimo erdvių želdynų teritorijos

Saugomos teritorijos

Saugomos teritorijos – sausumos ir (ar) vandens plotai nustatytais aiškiais ribomis, turintys pripažintą mokslinę, ekologinę, kultūrinę ir kitokią vertę ir kuriems teisės aktais nustatytas specialus apsaugos ir naudojimo režimas (tvarka).

Viešvilės miestelis ribojasi su Viešvilės valstybinio rezervato apsaugos zona, o pats rezervatas nuo miestelio nutolęs apie 309 metrus. Didžioji jo dalis (šiaurinė) yra Tauragės rajono pietiniame pakraštyje. Pietinė dalis siaura juosta įsiterpia į Jurbarko rajoną link Viešvilės miestelio. Dabartinis rezervato plotas – 3216 ha, buferinės apsauginės zonos plotas - 2459 ha. Rezervato paskirtis – išsaugoti natūralią Viešvilės upės baseino su Artosios, Gličio pelkėmis ir jas supančiais Karšuvos girios miškais ekosistemą Karšuvos žemumoje, taip pat tik jai būdingą ir retą augaliją bei gyvūniją, ypač – margųjų upėtakių nerštavietes Viešvilės upėje. Tai ir NATURA 2000 teritorija. Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimu rūpinasi Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato direkcija.

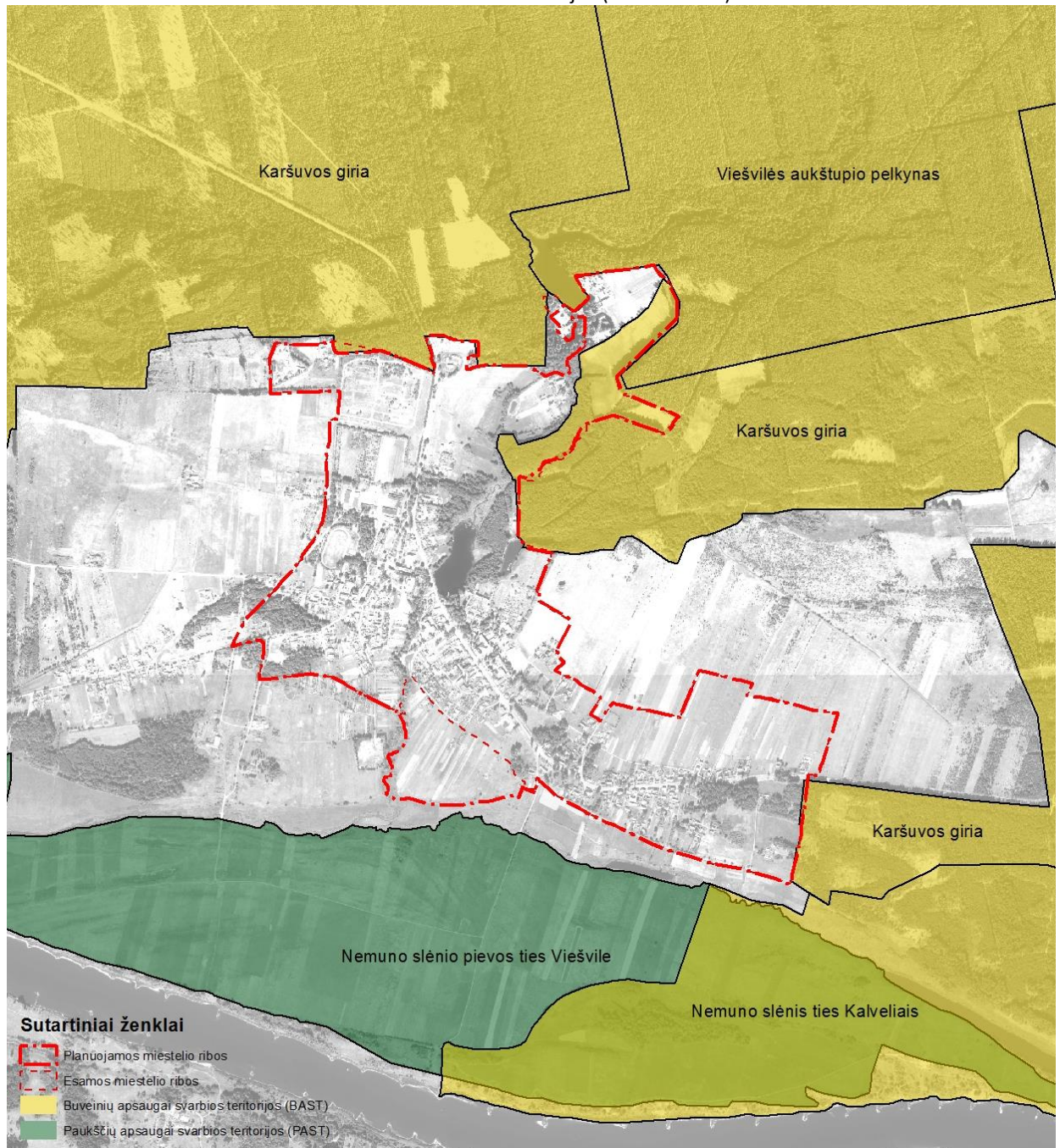
Šiaurinėje planuojamos teritorijos dalyje, kur Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato apsaugos zonos riba sutampa su Viešvilės miestelio riba, BP sprendiniai nenumato naujos plėtos teritorijų, numatomas esamo užstatymo ir infrastruktūros atnaujinimas ir modernizavimas unikaliuoje gamtinėje aplinkoje, saugant esamą kraštovaizdį.

Natura 2000

Lietuvos saugomų teritorijų sistemą papildžius Europos Bendrijos svarbos saugomomis teritorijomis, susidedančiomis iš buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašus, šalia Viešvilės yra išskirtos dvi teritorijos, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST) atrankos kriterijus (LR aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymas Nr. D1-210 „Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo“) ir viena teritorija (lentelė 3), atitinkanti paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) kriterijus (LR aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymas Nr. D1-281 „Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“) (lentelė 3).

I miestelio teritoriją patenka viena buveinių apsaugai svarbi teritorija – Karšuvos giria. Kitos BAST ir PAST teritorijos sutampa su miestelio riba arba yra nutolusios nedideliu atstumu nuo jos.

Pav. 23 NATURA 2000 teritorijos (BAST ir PAST)

Lentelė 3.

Vietovės pavadinimas	Kodas Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ duomenų bazėje	Vieta	Plotas, ha	Statuso suteikimo data	Vertybės, dėl kurių atrinkta vietovė
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)					
Nemuno slėnis ties Kalveliais	LTJUR0013	Jurbarko r. sav.	445,145099	-	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis
					3270, Dumblingos upių pakrantės

					6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės
					6210, Stepinės pievos
					6270, Rūšių turtingi smilgynai
					6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai
					6510, Šienaujamos mezofitų pievos
					9010, Vakarų taiga
					9180, Griovų ir šlaitų miškai
					91E0, Aliuviniai miškai
Karšuvos giria	LTJUR0008	Pagėgių sav. Tauragės r. sav., Jurbarko r. sav.	37193,626162	2005-08-31	Kraujalakinis melsvys
					Lūšis
					Šneiderio kirmvabalis
Viešvilės aukštupio pelkynas	LTtau0006	Tauragės r. sav., Jurbarko r. sav.	5962,954328	2004-12-01	3260 Upių sraunumos su kurklių bendrijomis
					2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės
					3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis
					4030 Viržynai
					6120 Karbonatinių smėlynų smiltpievės
					6230 Rūšių turtingi briedgaurnai
					6270 Rūšių turtingi smilgynai
					7110 Aktyvios aukštapelkės
					7140 Tarpinės pelkės ir liūnai
					7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės
					9010 Vakarų taiga
					9020 Plačialapių ir mišrūs miškai
					9050 Žolių turtingi eglyna
					9080 Pelkėti lapuočių miškai
					91D0 Pelkiniai miškai
					91E0 Aliuviniai miškai
					Lūšis
					Ūdra
					Didysis auksinukas
					Kraujalakinis melsvys
					Šneiderio kirmvabalis
					Vijūnas
					Mažoji nėgė
					Dvijuostė nendriadusė
					Dvilapis purvuolis

					Pleištinė skėtė
					Šarvuotoji skėtė
					Pelkinė uolaskėlė
					Vėjalandė šilagėlė
					Žvilgančioji riestūnė
Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST)					
Nemuno slėnio pievos ties Viešvile	LTTAUB004	Jurbarko r. sav.	595,20334	2004-04-17	Griežlės (Crex crex)

Miškai

Visi miškai Viešvilės miestelio gretimybėse LR Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ yra priskirti valstybinės reikšmės miškams. Miškų plotai nurodyti Jurbarko rajono savivaldybės Valstybinės reikšmės miškų plotų scheme, patvirtintoje LR Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1154 (2006 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 916 redakcija), priedas Nr. 39 (pakeitimas 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1121).

Miestelio teritorijoje valstybiniai miškai užima 5,51 ha plotą. Juos numatoma naudoti kaip miestelio žaliąsias erdves apjungiančius elementus, pritaikant aktyvesnei rekreacijai ir įrengiant reikiamą rekreacinę įrangą.

Skirstant pagal miškų grupes, miškai Viešvilės miestelyje ir jo netolimoje aplinkoje yra:

- I grupės. Rezervatiniai miškai – sutampa su Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato teritorija;
- III grupės. Apsauginiai miškai – išsidėstę beveik visoje Viešvilės miestelio teritorijoje, išskyrus rytinę pusę;
- IV grupės. Ūkiniai miškai – išsidėstę rytinėje miestelio pusėje, Viešvilės apylinkėse šalia miestelio.

Miškus administruoja Jurbarko miškų urėdija Viešvilės girininkija. Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato teritoriją administruoja Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato direkcija.

Naudingos iškaskenos

Valstybinės geologijos informacinės sistemos GEOLIS duomenų bazėje Viešvilės miestelio teritorijoje tarp krašto kelio Nr. 141 ir Viešvilės I tvenkinio įregistruotas Ridelkalnio žvyro telkinys. Šiuo metu telkinys yra nenaudojamas. Žvyro telkinio vietoje BP sprendiniuose užstatymas yra neplanuojamas.

Lentelė 4. Naudingųjų iškasenų telkiniai

Eil. Nr.	Identifikavimo Nr. GEOLIS duomenų bazėje	Pavadinimas	Naudingųjų iškasenų rūšis	Būklė	Adresas
1.	2004	Ridelkalnio	žvyras	nenaudojamas	Jurbarko raj. sav., Viešvilės sen., Viešvilės mstl.

5.5 Želdynai ir viešosios erdvės

Viešvilės miestelio BP sprendiniuose želdynus ir viešąsias erdves galima būtų skirstyti:

- o aikštės;
- o bendro naudojimo erdvių želdynų teritorija (intensyviai naudojimui įrengiami želdynai (išskirta Br. Nr. 15019 – 00 – BTP – S.B. – 02);
- o bendro naudojimo erdvių želdynų teritorija (ekstensyviai naudojimui įrengiami želdynai (išskirta Br. Nr. 15019 – 00 – BTP – S.B. – 02);
- o Bendro naudojimo erdvių želdynų teritorija (kapinės).

Aikštės.

Viešvilė istoriškai formavosi apie dvi viešąsias erdves – senąją turgaus aikštę rytinėje miestelio dalyje ir buvusią stoties aikštę šiaurinėje dalyje. Apie šias erdves koncentruojasi vertingos, miestelio savitumą formuojančios gatvių atkarpos, kurių išsklotines formuoja šiam mažosios Lietuvos regionui charakteringi pastatai. Šiuo metu dar yra suformuotos aikštės šalia savivaldybės pastato ir dabartinė turgaus aikštė priešais Viešvilės dvaro parką, šalia vaikų darželio.

BP numato istorinių aikščių atgaivinimą, modernizaciją su aukštos kokybės įranga, nekeičiant senosios turgaus aikštės paskirties, buvusią stoties aikštę pertvarkant į multifunkcinės paskirties aikštę. Aikštei šalia savivaldybės numatoma modernizacija.

Bendro naudojimo erdvių želdynų teritorija:

Parkai, skverai ir žaliosios jungtys yra miesto žaliųjų plotų sistemos svarbiausi ir privalomi komponentai. Pagal paskirties ypatumus jie gali būti rekreacinės, mokslinės, kultūrinės ir memorialinės, apsauginės ir ekologinės paskirties. Priklausomai nuo paskirties skiriasi parkų, skverų ir žaliųjų jungčių planavimas, jų dalių – funkcinių zonų sudėtis ir dydžiai, želdinimo ir tvarkymo pobūdis

Intensyviai naudojimui įrengiami želdynai.

- Viešvilės parkas. Parko plotas – 1,4 ha. Parkas įkurtas daugiau kaip prieš šimtą metų. Jis yra mišriojo plano. Greta vietinių (paprastųjų klevų, uosių, plaukuotųjų beržų, skroblų, mažalapų liepų,

kalninių guobų, paprastųjų eglių) čia auga nemažai (13 rūšių ir formų) egzotinių medžių: paprastojo buko raudonlapė forma, paprastieji kaštonai, europiniai maumedžiai, kalninės guobos svyruoklinė forma, paprastojo klevo Švedlerio forma ir kt. Viešvilės parko būklė vertinama kaip gera (2 balai pagal 4 balų skalę), nėra pavojingų sausuočių, šienaujama žolė, tvenkinio pakrantėje įrengti suoleliai. Nuo 1958 m. parkas pradėtas saugoti valstybės. 1986 m. jam suteiktas vietinės reikšmės gamtos paminklo statusas. Parku rūpinasi Viešvilės seniūnija.

Pav. 24. Viešvilės parkas

Lentelė 5. Viešvilės parko duomenys

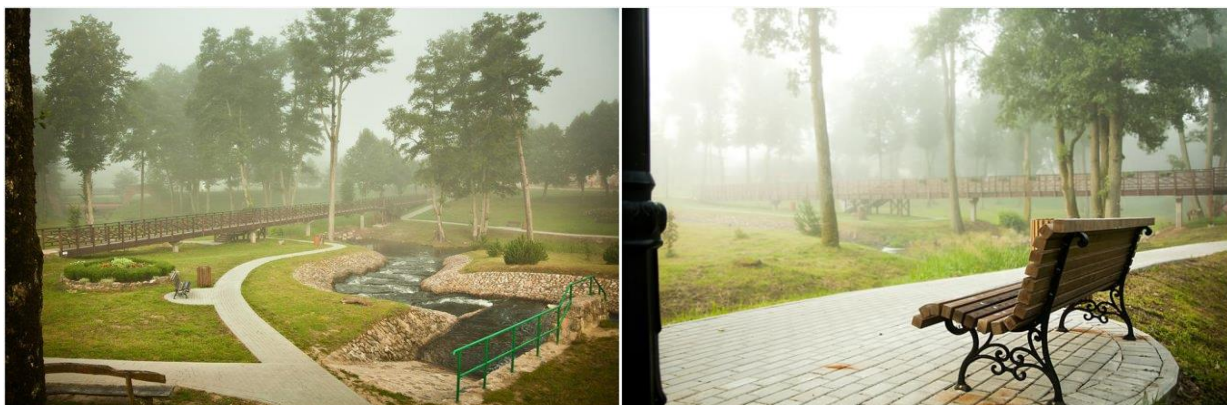
Parko stilius	Plotas, ha	Būklė	Bendras taksonų skaičius	Rūšių skaičius	Formų skaičius
Mišrus	1,4	2	13	9	4

Vakarinėje pusėje parkas ribojasi su vaizdingu Viešvilės I tvenkiniu, kurio pakrantėje įrengtas paplūdimys. Parke yra sovietinių karių kapinės. Dalis parko atitvertas tvora ir patenka į Viešvilės vaikų globos namų teritoriją.

Parką siūloma tvarkyti numatant aukštos kokybės įrangą, pritaikant visuomeniniams renginiams.

- Žuvitakio slėnis (poilsio zona prie Viešvilės upės užtvankos). 2014 m. Jurbarko rajono savivaldybės administracija baigė įgyvendinti projektą „Viešvilės, Jurbarkų, Juodaičių ir Seredžiaus miestelių kompleksinis sutvarkymas“, kurio tikslas – sudaryti prielaidas spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai Viešvilės, Jurbarkų, Juodaičių ir Seredžiaus miesteliuose. Šio projekto metu Viešvilės miestelyje žuvitakio zonoje įrengti pėsčiųjų takai, apšvietimas, tilteliai per upelį, įrengta vaikų žaidimo aikštelė, apšvietimas miestelio gatvėse. Tokiu būdu teritorija labiau pritaikyta gyventojų laisvalaikiui, kultūrinei veiklai ir verslo poreikiams.

Pav. 25. Žuvitakio slėnis

Rekomenduojama tvarkyti visą žaliąją zoną palei Viešvilės upelį nuo Gulbinų tvenkinio iki Žuvitakio slėnio, įrengti pasivaikščiojimo takus su reikalinga įranga pritaikant nedideliems pėsčiųjų ar dviračių srautams.

- „Ažuoliukų skveras“. Naujai formuojama viešoji erdvė – skveras. 1938 m. ir ankstesniuose miestelio planuose šioje vietoje buvo žymimos kapinės, bet nėra išlikę duomenų ar visoje pažymėtoje teritorijoje buvo laidojama. Palaidojimai yra išlikę rytinėje teritorijos dalyje, pastatytas paminklas. Vakarinėje dalyje numatoma įrengti skverą. Dabar centrinę dalį erdvės pusiau kerta aukštos įtampos elektros energijos oro perdavimo linija, kuriuos apsaugos zonos ribose veikla yra ribojama.
- Turgaus aikštės žalioji erdvė – naujai formuojama viešoji erdvė, gamtiniu pagrindu rytinėje dalyje atskirianti gyvenamąsias teritorijas nuo aikštės. Erdvė turėtų būti tvarkoma kartu su aikšte pritaikant ją gyventojų poilsiui ir rekreacijai.

Ekstensyviai naudojimui įrengiami želdynai.

Ekstensyviai naudojimui pritaikomi gamybinių teritorijų, ūkinėms reikmėms naudojamų kanalų apsauginiai želdynai, želdynai skiriantys kitos paskirties teritorijos dalis.

Kapinės.

Šiuo metu vienintelės miestelyje veikiančios kapinės yra šalia Kristaus atsimainymo bažnyčios šiaurinėje planuojamos teritorijos dalyje. Esamoje kapinių teritorijoje yra pakankamas laisvų laidojimo vietų skaičius, todėl poreikio naujai plėtrai nėra.

Miestelio teritorijoje yra ir Viešvilės kapinynas II – nekilnojamojo kultūros paveldo objektas, kurio tvarkymą reglamentuoja nekilnojamojo kultūros paveldo įstatymas ir kiti teisės aktai.

5.6 Kultūros vertybės

Bendrojo plano sprendiniuose yra užtikrinamas nekilnojamojo kultūros paveldo objektų išsaugojimas. Bendrajame plane nustatyti reglamentai galioja tiek kiek neprieštarauja TPD ar kitiems teisės aktams.

Bendrosios nuostatos

Viešvilės miestelio teritorijos bendrojo plano nekilnojamojo kultūros paveldo dalyje detalizuojamos Lietuvos Respublikos, Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendruosiuose planuose numatytos kultūros paveldo teritorijų saugojimo ir naudojimo sistema bei gairės. Dalies „Kultūros paveldo teritorijų naudojimas ir apsauga“ tikslas – užtikrinti kultūros paveldo teritorijų tvarkymą bendroje miestelio teritorijos raidoje, integruojant jas į kultūrinio kraštovaizdžio teritorinę apsaugą. Kultūros paveldo teritorijų apsaugos užtikrinimui numatytas objektų tinkamas panaudojimas, kuris garantuotų nekilnojamojo kultūros paveldo išlikimą.

Šiame bendrajame plane atsižvelgiama į esamą įstatyminę bazę, atliktus mokslo tyrimo darbus, dabartinę padėtį, ir realias miestelio vystymosi tendencijas.

Viešvilės BP nekilnojamojo kultūros paveldo dalyje nagrinėjama: kultūros paveldo vietovės, kompleksai ir pavieniai kultūros paveldo objektai.

Viešvilės BP kultūros paveldo dalis nustato teritorijos nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos ir naudojimo prioritetus bei priemones, užtikrinančias kultūros paveldo objektų išsaugojimą. Vadovaujamosi Lietuvos nacionaline darnaus vystymosi strategija, kur nurodoma, kad Lietuvos kultūrinio savitumo išsaugojimas yra vienas iš Lietuvos darnaus vystymosi prioritetų.

Sprendiniai atitinka miestų ir miestelių lygmens teritorijų planavimo reikalavimus. Pateikiamas sąvokų turinys atitinka LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą bei kitų kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančių nacionalinių ir Lietuvos ratifikuotų tarptautinių teisės aktų reikalavimus, Lietuvos Respublikos BP, kuris įtvirtina principą, kad kultūros paveldo išsaugojimą būtina vertinti kaip svarbų veiksnį, įtakojantį vietovės ekonominę plėtrą (1 str. 3 sk.).

Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas turi būti laikomas neatsiejama integralia Viešvilės miestelio teritorijos plėtros dalimi. Pagrindinė strateginė kryptis – plano sprendiniai atitinka integralios kultūros paveldo apsaugos sampratą – siekiama kultūros paveldo objektų išsaugojimo, skatinant jo naudojimą visuomenės reikmėms.

Sprendiniai atitinka tikslus, numatytus Lietuvos ratifikuotoje Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencijoje (5 str.; Žin., 1997, Nr. 19-411):

1) priimti generalinę politiką, kuri siektų kultūros ir gamtos paveldui suteikti tinkamą vaidmenį bendruomenės gyvenime ir to paveldo globą integruoti į bendras planavimo programas;

2) vystyti mokslinius ir techninius tyrimus bei tyrinėjimus ir paruošti veiksmingas priemones, kurios įgalintų valstybę neutralizuoti grėsmę, iškilusią kultūros ir gamtos paveldui;

3) imtis tinkamų įstatyminių, mokslinių, techninių, administracinių ir finansinių priemonių, būtinų šio paveldo identifikavimui, globai, išsaugojimui (konservavimui), respektavimui bei regeneravimui.

Sprendiniai yra siejami su gamtos paveldo apsaugos reikalavimais ir atitinka aplinkos tvarkymo tikslus, nustatytus Lietuvos ratifikuotoje Europos kraštovaizdžio konvencijoje (5 ir 6 str., Žin., 2002, Nr. 104-4621):

1) įteisinti kraštovaizdį kaip svarbią žmonės supančios aplinkos sudedamąją dalį, jų bendro kultūros ir gamtos paveldo apraišką bei jų savasties pagrindą;

2) integruoti kraštovaizdį kaip reiškinį į savo teritorijų ir miestų planavimo politiką bei savo kultūros, aplinkos, žemės ūkio, socialinę ir ekonominę politiką, taip pat į kiekvieną kitą politikos sritį, galinčią turėti poveikį kraštovaizdžiui;

3) nustatytus kraštovaizdžius įvertinti, atsižvelgiant į suinteresuotų dalyvių ir atitinkamos gyventojų grupės jiems priskiriamą ypatingą vertę.

Bendrojo plano sprendiniais numatomi išsaugoti Viešvilės miestelio kultūrinio kraštovaizdžio savitumai:

1) Registruoti LR Nekilnojamųjų kultūros vertybių registre statiniai ir kiti originalios architektūros, būdingi Klaipėdos kraštui statiniai

2) Viešvilės buv. dvaro parkas ir kiti vertingi dideli medžiai miestelyje.

Pagrindinės nuostatos:

1) Kultūros paveldo objektų vertingųjų savybių saugojimas ir tinkamas tvarkymas.

2) Esamų realių Viešvilės miestelio vystymosi tendencijų įvertinimas.

3) Kultūros ir gamtos paveldo integralumo stiprinimas;

4) Kultūros paveldo objektų naudojimas viešajai paskirčiai bei kultūriniam turizmui, pirmenybę teikiant autentiškumo išsaugojimui.

5) Objektų įrašymas į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą turi vykti įsitikinus, kad tai būtina ir bus įmanoma įgyvendinti jų apsaugą bei tinkamą panaudojimą

Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai pažymėti brėžiniuose. Ten pateiktas ir jų sąrašas.

Kultūros paveldo apsaugos, naudojimo ir tvarkymo programos

Viešvilės miestelio kultūros paveldo apsaugą, pritaikymą ir naudojimą taip pat turi užtikrinti valstybinė ilgalaikė Kultūrinio turizmo plėtros programa. (Vilnius, 1998). Joje numatytos kultūrinio turizmo plėtros programos tikslai ir uždaviniai, programos realizavimo priemonės. Priemonių planui įgyvendinti planuojamoje teritorijoje turizmo infrastruktūros plėtra derinama su atrinktais eksponuotinių kultūros paveldo objektų dislokacija.

Laukiami rezultatai įgyvendinant programą:

- sudaromos palankesnės sąlygos kultūros paveldo objektų išsaugojimo užtikrinimui ir integravimui į visuomenės gyvenimą;
- efektyvesnis ES fondų ir kitos tarptautinės paramos panaudojimas;
- sudaromos palankesnės sąlygos pristatyti Europoje Lietuvos kultūros paveldą;
- sudaromos palankesnės sąlygos valstybės ir atskirų vietovių bei miestų ekonominei, socialinei ir kultūrinei raidai, geresniems kultūrinės tapatybės elementų, tradicijų ir gyvenimo būdo ryšiams nacionaliniu, regioniniu bei vietiniu lygiais.

Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkyba ir naudojimas

Viešvilės miestelio bendrojo plano sprendiniai įgyvendinami, remiantis pagrindinėmis kultūros paveldo apsaugos nuostatomis:

- išsaugoti ir atgaivinti paveldėtą regiono savitumą atspindintį kultūros paveldą;
- stiprinti valstybės institucijų ir visuomenės atsakomybę už kultūros paveldo išsaugojimą.

Kultūros paveldo vietovės, statinių kompleksai, objektai kartu yra ir kultūrinio turizmo ištekliai. Viešvilės miestelio kultūros paveldo apsauga realizuojama, pritaikant jį viešajam pažinimui ir naudojimui, kultūriniam turizmui plėtoti. Remiantis Europos kultūros paveldo apsaugos dokumentais, kultūros vertybės saugomos jas tinkamai naudojant.

Kultūros paveldo objektų teritorijose bei jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Detalios tvarkymo ir apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos detaliuosiuose planuose ir objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, individualiuose apsaugos reglamentuose, taip pat tipiniuose apsaugos reglamentuose, jeigu nėra parengti individualūs reglamentai.

Statiniai, istoriniai želdynai:

1) Statinius, kurie saugomi viešajam pažinimui ir naudojimui tvarkyti, vadovaujantis LR NKPAJ 19 straipsnio nuostatomis.

2) Statiniai ir statinių kompleksai gali būti naudojami tik apžiūrėjimui, apžiūrėjimui ir infrastruktūros plėtrai, gyvenamajai, švietimo funkcijoms. Juose gali vykti įvairūs renginiai. Galima atgaivinti pirminę gamybinę ar kitokią funkciją. Pritaikymas turi sudaryti sąlygas tinkamai tvarkyti objektų teritorijas.

3) Statinių kompleksams ir pavieniams statiniams turi būti nustatomos ar patikslinamos teritorijų ir apsaugos zonų ribos bei vertingosios savybės.

4) Statinių kompleksus, pavienius statinius ir jų teritorijas bei apsaugos zonas būtina tvarkyti pagal apsaugos reglamentus.

5) Būtina apsvarstyti galimybes, būdingus Klaipėdos kraštui statinius, kurie formuoja Viešvilės miestelio, priklausančio šiam Lietuvos etnoregionui identitetą, įtraukti į LR NKV registrą, arba miestelio

istorinį centrą registruoti, kaip kultūros paveldo vietovę ir šiuos statinius užfiksuoti, kaip teritorijos vertingąsias savybes.

6) Saugoti ir tvarkyti Viešvilės buv. dvaro parką.

7) Tvarkymo prioritetą taikyti istoriniu, architektūriniu ar kt. požiūriu reikšmingiausiems objektams, formuojantiems miestelio identitetą, patenkantiems į turizmo ir rekreacinės veiklos vystymo arealus.

Laidojimo, įvykių vietos, monumentai:

1) Senosios kapinės ir kapavietės, įvykių vietos, monumentai, saugomos viešajam pažinimui ir viešajai pagarbai. Būtina užtikrinti šių objektų vertingųjų savybių išsaugojimą, skirti lėšas jų teritorijų ir prieigų tvarkymui. Numatyti ir įrengti privažiavimus, priėjimo takus, informacinius ženklus, nuorodas.

2) Ypatingą dėmesį skirti kapinių, kur yra daug Lietuvai nusipelnusių žmonių kapų, meniniu požiūriu vertingų antkapinių paminklų bei senųjų žydų kapinių sutvarkymui.

3) Būtina įrengti informacines nuorodas į minėtas kapines.

4) Tvarkyti vertingus meniniu požiūriu antkapinius paminklus senosiose kapinėse.

5) Geriausiai atspindinčias regiono savitumą senąsias kapines, reikšmingiausias Lietuvos ir regiono istorijai kapavietes, pažymintį svarbius Lietuvai ir regionui įvykius, meniniu požiūriu vertingus paminklus ir mažosios architektūros objektus įtraukti į turistines trasas.

Archeologiniai objektai:

1) Būtina patikslinti archeologijos vertybių teritorijų ribas, kurios turi sutapti su gretimų sklypų ribomis.

2) Reikalinga užtikrinti archeologijos vertybių apsaugos tikslo – mokslinio pažinimo įgyvendinimą.

Apsaugos įgyvendinimo ir stebėsenos principai

Viešvilės miestelio kultūros paveldo apsauga turi būti realizuojama, jį pritaikant viešajam naudojimui, ir kultūriniam bei pažintiniam (vietiniam bei tarptautiniam) turizmui vystyti, kultūros puoselėjimui ir propagavimui.

Rengiant kultūros paveldo tvarkybos projektus, numatyti priemonės, didinančias jo patrauklumą, prieinamumą visuomenei. Rajono savivaldybė turi organizuoti ir koordinuoti kultūrinį turizmą miestelyje. Būtina pritraukti investuotojus, norinčius pritaikyti kultūros vertybes šiandieniniam naudojimui – kultūrinėms, rekreacijos, komercijos, aptarnavimo, turizmo reikmėms, taip pat investuotojus, norinčius įsigyti ar išsinuomoti ilgesniam laikui ir galinčius restauruoti, atkurti kultūros paveldo vertybes.

Kultūros paveldo išsaugojimui ir tausojančiam naudojimui labai svarbus informacijos skleidimas ir visuomenės švietimas. Informacija turi būti visuomenei prieinama ir tinkamai pateikta.

Reikia išvystyti informacijos infrastruktūrą. Strategiškai patogiose vietose išdėstyti informacinės sistemos ženklus. Plėtoti informacijos apie kultūros paveldo objektus leidybą ir platinimą.

Pagrindinis Viešvilės miestelio kultūros paveldo išsaugojimo prioritetas turi būti kultūros paveldo objektų integravimo į miestelio gyvenimą užtikrinimas, tinkamas naudojimas ir priežiūra.

Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų kultūrinės vertės pokyčiams nustatyti reikalingi moksliniai tyrimai.

Viešvilės miestelio kultūros paveldo apsaugos ir tinkamo panaudojimo sprendinių įgyvendinimo stebėseną turi būti vykdoma periodiškai ir detalai, atsižvelgiant į objektų būklę, teisinę priklausomybę, naudojimo būdą. Turi būti nustatomi objektų vertingąsias savybes naikinantys ar žalojantys veiksniai bei įgyvendinamos juos šalinančios priemonės.

Turi būti nuolat sekami svarbių unikalaus Veliuonos kultūrinio kraštovaizdžio formantų - vizualiai reikšmingų miesto identitetui – statinių, buv. dvaro parko vizualinės įtakos aplinkai pokyčiai. Būtina sekti minėtų objektų fizinę būklę ir fiksuoti jos pokyčius, šalinti veiksniai, galinčius fiziškai pakenkti jų teritorijoms ir statiniams

Fiksuoti netinkamo tvarkymo faktus.

Nuolat turi būti stebima istorinių statinių būklė, fiksuojami fizinės būklės, architektūrinio vaizdo, netinkamo aplinkos tvarkymo pasikeitimai.

Želdiniai, esantys buv. dvaro parke ir miestelio teritorijoje saugomi, kaip sudarantys vieningą visumą su užstatymu ir išplanavimu. Turi būti pastoviai sekama jų fizinė būklė. Želdiniai turi būti pastoviai tvarkomi, atsižvelgiant į paveldosaugos reikalavimus.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apskaita. Viešvilės BP sprendiniuose rekomenduojama regioninės architektūros principų turinčių objektų apsauga. Siūlomi saugoti vertingų savybių požymių turintys objektai pažymėti Kultūros paveldo brėžinyje (15019-00-BTP-S.B-06) ir architektūrinės erdvinės struktūros brėžinyje (15019-00-BTP-S.B-02).

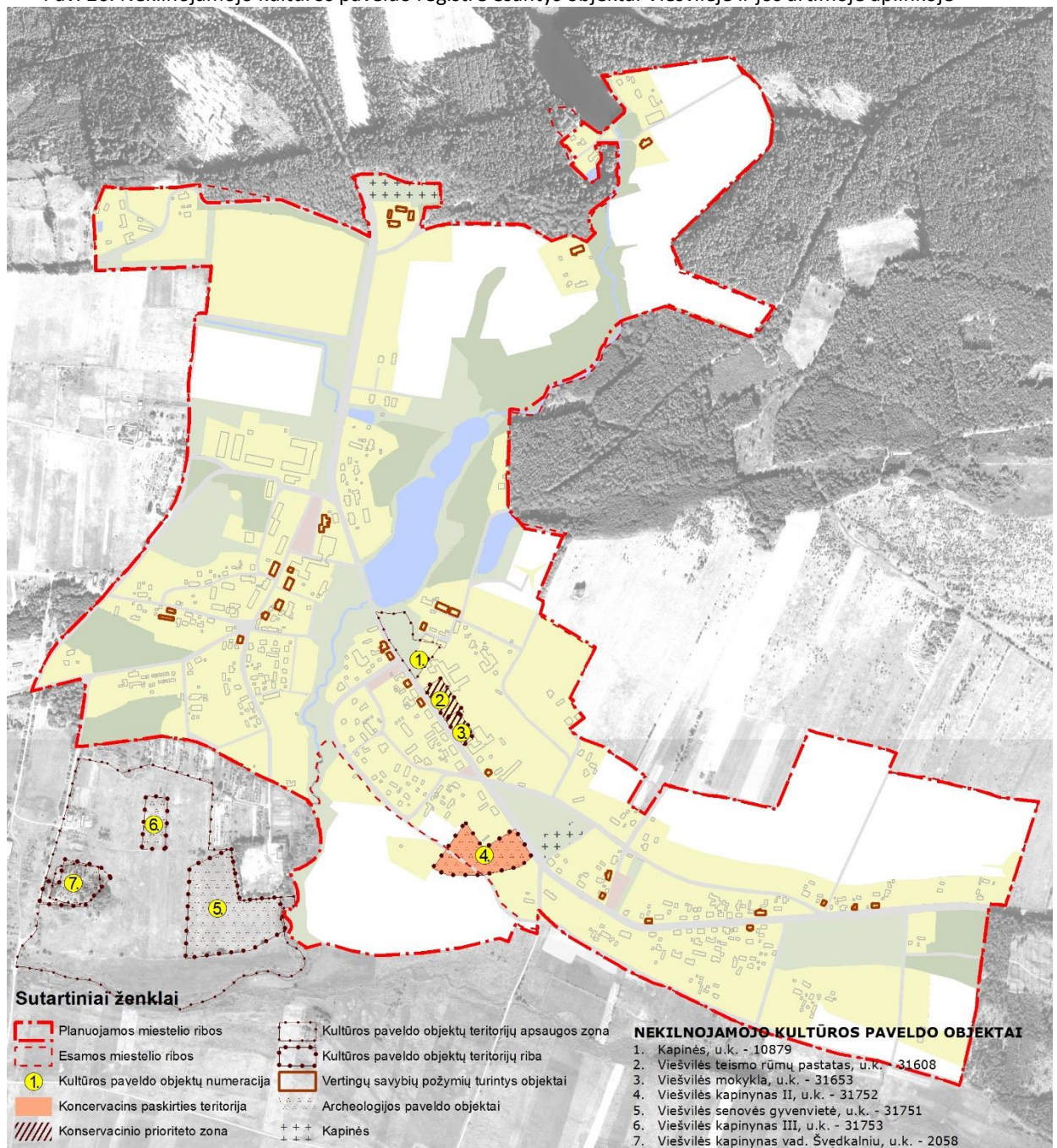
Kultūros paveldo objektai Viešvilėje:

- *Viešvilės teismo rūmų pastatas (uk. 31608), Klaipėdos g. 78.* LR nekilnojamųjų kultūros vertybių registre pastatas įregistruotas 2007 m. spalio 17 d. Teisinę apsaugą suteikė KPD Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba aktu Nr. KPD-RM-515. Teritorijos plotas 0,45 ha. Jam suteiktas vietinis reikšmingumo lygmuo. Pastatas statytas 1902 m., Antrojo pasaulinio karo metais apgriautas, dalinai rekonstruotas.
- *Viešvilės mokykla (uk. 31608), Klaipėdos g. 76.* Pastatas įregistruotas LR Nekilnojamųjų kultūros vertybių registre 2007-12-05. Teisinę apsaugą suteikė 2007-11-20 KPD Nekilnojamojo

kultūros paveldo vertinimo taryba aktu Nr. KPD-RM- 528. Teritorijos plotas 0,45 ha. Jam suteiktas vietinis reikšmingumo lygmuo. Pastatas statytas XX a. pradžioje.

- *Kapinės (uk. 10879).*
- *Viešvilės kapinynas II (uk. 31752).* Kapinynas įregistruota LR nekilnojamųjų vertybių registre 2008-03-04. Teisinę apsaugą suteikė 2008-02-26 KPD nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba aktu Nr. KPD-RM-630. Teritorijos plotas 1,76 ha. Vertingųjų savybių pobūdis – archeologinis.

Pav. 26. Nekilnojamojo kultūros paveldo registre esantys objektai Viešvilėje ir jos artimoje aplinkoje

Lentelė 7. Nekilnojamosios kultūros vertybės

Eil. Nr.	Adresas	Kultūros vertybės - vietovės pavadinimas	Unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre, Nr.	Teritorijos plotas, ha	Statusas	Vertingųjų savybių pobūdis
Viešvilės miestelio teritorijos ribose esantys objektai:						
1.	Viešvilės mstl.	Kapinės	10879		Irašytas į registrą (registrinis)	
2.	Klaipėdos g. 78	Viešvilės teismo rūmų pastatas	31608	0,45	Irašytas į registrą (registrinis)	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas), Istorinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus) Amžius: pastatytas 1902 m., II-ojo pasaulinio karo metais apgriautas ir vėliau atstatytas, po 1956 m., pritaikytas vaikų globos namams, rekonstruotas
3.	Klaipėdos g. 76	Viešvilės mokykla	31635	0,28	Irašytas į registrą (registrinis)	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus) Amžius: XX a. pr.
4.	Viešvilės mstl.	Viešvilės kapinynas II	31752	1,76	Irašytas į registrą (registrinis)	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Amžius: II-VI a.
Viešvilės miestelio artimoje aplinkoje esantys objektai:						
5.	Viešvilės mstl.	Viešvilės senovės gyvenvietė	31751	3,98	Irašytas į registrą (registrinis)	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Amžius: I-XVIII a.
6.	Viešvilės mstl.	Viešvilės kapinynas III	31753	0,68	Irašytas į registrą (registrinis)	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Amžius: IX-XI a.
7.	Ridelkalnio k.	Viešvilės kapinynas, vad. Švedkalniu	2058	1,20 (vizualinio apsaugos zonos pozonio plotas – 25,44)	Valstybės saugomas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Amžius: IX-XI a.

Visi kultūros paveldo objektai yra sutartiniu ženklu pažymėti grafinėje dalyje (žr.Br. Nr. 15019-00-BTP-S.B-01 ir 15019-00-BTP-S.B-06)

5.7 Socialinė aplinka ir kultūra

5.7.1 Švietimo objektai

Išimokyklinio ugdymo įstaigos

Šiuo metu Viešvilėje yra viena išimokyklinio ugdymo įstaiga – Viešvilės pagrindinės mokyklos išimokyklinio ugdymo skyrius. Išimokyklinio ugdymo skyriuje mokosi 26 išimokyklinio amžiaus vaikai.

Dėl mažėjančių demografinių rodiklių ir vidinės migracijos naujų įstaigų atsiradimui nėra poreikio.

Bendrojo lavinimo įstaigos

Viešvilėje yra 1 pagrindinė mokykla - dieninė, savarankiško mokymosi bendrojo lavinimo mokykla vykdanči priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir papildomo ugdymo programas lietuvių kalba. Mokykloje mokosi 137 mokinių (1-10 kl.), 15 priešmokyklinukų ir 26 išimokyklinukai. Iš viso – 178 mokiniai (2014 m.).

Švietimo įstaigų tinklo efektyvumą nusako jų užpildymas. Remiantis mokyklų tinklo pertvarkos metodinėmis rekomendacijomis, įstaigos, kurios užpildymas nesiekia 75%, veikla organizuojama neefektyviai. Įvertinus perspektyvinį gyventojų skaičių, planuojamu laikotarpiu naujų mokyklų Viešvilei nereikės.

Švietimo objektų poreikio normavimas

Lentelė 8. Vaikų skaičiaus kitimas Viešvilės pagrindinėje mokykloje 2010-2014 m.

Mokykla	Iš viso mokinių 2010-09-01	Iš viso mokinių 2011-09-01	Iš viso mokinių 2012-09-01	Iš viso mokinių 2013-09-01	Iš viso mokinių 2014-09-01	Pokytis	
						Sk.	%
Viešvilės pagrindinė mokykla	163	151	143	141	137	26	19

Įvertinus mokinių skaičiaus kitimą 5 metų laikotarpyje neigiama linkme, poreikio didinti vietų skaičių mokykloje ar atsirasti naujoms bendrojo lavinimo įstaigoms 2015-2030 periodu nėra.

Lentelė 9. Švietimo įstaiga Viešvilėje lankančių vaikų skaičius 1000 gyventojų

Švietimo įstaigos	Esama situacija	Norma	Poreikis
Išimokyklinės įstaigos	1000 gyv./41 vietų	1000 gyv./65-70 vietų	Nėra
Bendrojo lavinimo mokyklos	1000 gyv./140 vietų	1000 gyv./140 vietų	Nėra

Švietimo infrastruktūros objektų poreikis pagal analogus miestams ir miesteliams skaičiuojamas:

- 1000 gyventojų – 140 vietų bendrojo lavinimo įstaigose (mokyklose). Bendruoju atveju optimali mokykla yra 500 vietų, jos sklypo dydis 2,0 ha (40 m²/1 vaikui). Bendruoju atveju esamas mokyklos dydis yra optimalus.

- 1000 gyventojų – 65-70 vietų ikimokyklinio ugdymo įstaigose.

5.7.2 Sveikatos infrastruktūra

Sveikatos priežiūros paslaugas Viešvilėje teikia Viešvilės ambulatorija. Ambulatorijoje dirba bendrosios praktikos gydytojas ir kitas medicinos personalas. Iš viso ambulatorijoje dirba 11 darbuotojų.

Teikiamos paslaugos:

- Nemokamos pirminės sveikatos priežiūros teikimas apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu.
- Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas neapdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu.
- Būtiniosios medicinos pagalbos teikimas.

Veiklos tikslai:

- Gerinti Lietuvos gyventojų sveikatą.
- Sumažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą.
- Kokybiškai teikti medicininės paslaugas.

Pagal Viešvilės BP sprendiniuose numatytą teritorijų zonavimą galimas naujų valstybinių ar privačių sveikatos priežiūros įstaigų atsiradimas miestelio centrinėje dalyje ir kitose tinkamose gyventi teritorijose.

5.7.3 Kultūra ir turizmas

Savitas Viešvilės miestelio charakteris, vaizdingas apylinkių kraštovaizdis kuria turizmo plėtrai palankią aplinką, tačiau pačiame miestelyje turizmo infrastruktūros yra pakankamai nedaug – pradedamos kurti kelios turizmui skirtos sodybos istoriniuose pastatuose.

Autoturizmo maršrutai

Viešvilę kerta autoturizmo maršrutai. Autoturizmo maršrutas „Karšuvos žiedas“ – tai maršrutas, sudarytas tikslingai sujungus Tauragės apskričiai Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane rekomenduotų Vidurio Lietuvos ir Pajūrio parkų žiedų dalis. Šis maršrutas: Tauragė–Šilalė–Upyna–Bijotai–Skaudvilė–Eržvilka–Stakiai–Veliuona–Jurbarkas–Viešvilė–Bitėnai–Pagėgiai–Žygaičiai–Balskai–Tauragė, jungia visus regiono savivaldybių ir svarbiausius turizmo centrus ir leidžia susipažinti su vaizdingiausiomis, gamtos ir kultūros vertybėmis išsiskiriančiomis istorinio Karšuvos regiono teritorijomis, pirmiausiai regioniniais parkais. Visos trasos ilgis – apie 340 kilometrų. Numatytos didįjį trasos žiedą pagal keliaujančiųjų pasirinkimą leidžiančios sutrumpinti atkarpos (Tauragė–Eičiai–Viešvilė ir Balskai–Pagramantis), taip pat ir iš šio žiedo išvedančios arba į jį įvedančios atkarpos Šilutės, Plungės, Varnių (Telšių), Šiaulių, Raseinių, Kauno ir Tilžės (Karaliaučiaus) kryptimis.

Turizmas dviračiais

Viešvilę kerta dviračių turizmo trasa „Karšuvos dviračių žiedas“ – regioninė dviračių turizmo trasa Tauragė–Pagramantis–Balskai–Pajūris–Šilalė–Upyna–Bijotai–Skaudvilė–Batakliai–Eržvilkas–Girdžiai–Jurbarkas–Viešvilė–Bitėnai–Pagėgiai–Žygaičiai–Būdviečiai–Tauragė, jungianti visus apskrities savivaldybių ir svarbiausius turizmo centrus ir leidžianti susipažinti su vaizdingiausiomis gamtos ir kultūros vertybėmis išsiskiriančiomis Karšuvos krašto teritorijomis, pirmiausiai regioniniais parkais. Bendras trasos ilgis apskrityje – apie 280 kilometrų. Numatytos didįjį trasos žiedą pagal dviratininkų pasirinkimą leidžiančios sutrumpinti atkarpos (Tauragė–Kunigiškiai–Milgaudai ir Draudeniai–Visbarai), taip pat su nacionaliniu dviračių trasų tinklu siejančios atkarpos Varnių (Telšių) ir Šilutės kryptimis. Papildomas rajoninis dviračių turizmo maršrutas - „Pietų Karšuva“ (Tauragė–Kunigiškiai–Milgaudai–Eržvilkas–Girdžiai–Jurbarkas–Viešvilė–Bitėnai–Pagėgiai–Žygaičiai–Būdviečiai–Tauragė).

Palei Tauragės apskrities pietinę ribą eina pagal PHARE projektą numatytos reprezentacinės pažintinės dviračių turizmo trasos – „Nemuno dviračių kelias“, šiaurinė atkarpa Seredžius–Veliuona–Jurbarkas–Viešvilė–Bitėnai–Pagėgiai–Stoniškiai.

Gamtos pažintinis turizmas, pažintiniai pėsčiųjų takai

Miestelį supanti aplinka pasižymi išskirtine gamtine situacija. Šalia miestelio esantis Viešvilės gamtinis rezervatas, jį supančios NATURA 2000 teritorijos galėtų būti išnaudojamas kaip traukos objektas gamtos mėgėjams, tyrinėtojams ir gamtininkams profesionalams (gamtinių teritorijų lankymas yra reglamentuotas saugomų teritorijų įstatyme). Miestelyje yra puikios sąlygos įsteigti gamtinės rekreacijos aptarnavimo centrą, kuriame būtų teikiamos specializuoto poilsio gamtoje ir svarbiausių lankytinų vietų aptarnavimo paslaugos.

Nuo Viešvilės I tvenkinio į šiaurę įrengtas Viešvilės gamtinis pažintinis pėsčiųjų takas. Projekto „Viešvilės gamtinio pažintinio pėsčiųjų maršruto parengimas“ tikslas – plėsti poilsio bei aktyvaus turizmo galimybes Viešvilėje, panaudojant turtingą vietovės gamtinį potencialą. Gamtinio maršruto parengimas, sutvarkant 5,4 km ilgio natūralaus miško kelio atkarpą nuo Viešvilės miestelio centre esančio žuvitakio, reikiamos poilsio ir informacinės infrastruktūros sukūrimas turėtų pagyvinti miestelio gyvenimą, tapti trauka Lietuvos ir užsienio turistams, besidomintiems Karšuvos girios, unikaliais gamtiniais resursais, tenkins pažintinio ir rekreacinio turizmo poreikius. Esant galimybei galėtų būti įrengiamas daugiau nei 1 pažintinis takas.

5.7.4 Priešgaisrinė gelbėjimo infrastruktūra

Viešvilės miestelį šiuo metu aptarnauja Jurbarko rajono priešgaisrinė tarnyba. Jurbarko mieste yra įsikūrusi Jurbarko miesto priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, o rajone yra suformuotos 5 ugniagesių gelbėtojų komandos: Eržvilko UK, Juodaičių UK, Raudonės UK, Smalininkų UK, Šimkaičių UK.

Vykdamt priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos reformą Viešvilėje planuojama įsteigti ugniagesių komandą, suformuotą iš profesionalų ir savanorių ugniagesių.

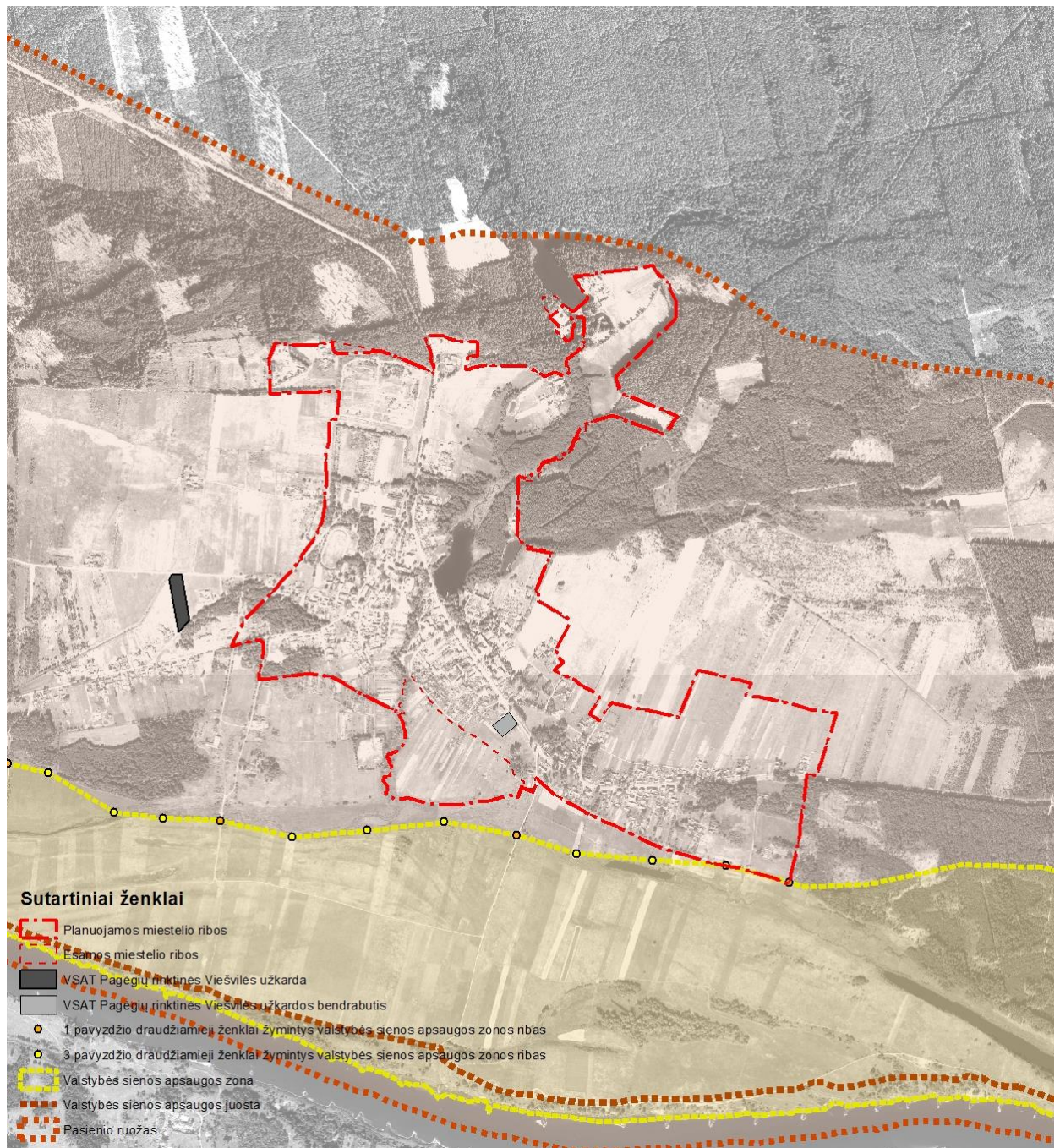
Planuojama, kad įsteigus tokią komandą joje nuolat budės vienas etatinis ugniagesys, o kilus stichiniai nelaimei, kilus gaisrui, išvykstant gelbėti žmonių jam talkintų specialiai apmokyti savanoriai.

Įgyvendinus reformą, komanda galėtų įsikurti dabartinėse pramonės ir sandėliavimo teritorijose jas modernizavus ir pritaikius pagal numatytus reikalavimus.

5.8 Pasienio ruožas, valstybės sienos apsaugos zona ir pasienio juosta

LR Vyriausybė 2007 m. gegužės 7 d. nutarimu Nr. 548 “Dėl Pasienio ruožo ribų ir valstybės sienos apsaugos zonos ribų bei Lietuvos Respublikos gyvenamųjų vietovių, priskirtų pasienio ruožui, sąrašo patvirtinimo”, patvirtintas pasienio ruožo ribų ir valstybės sienos apsaugos zonų ribų planas. Viešvilės miestelio teritorija yra pasienio ruožo ribose.

Pav. 27. Pasienio ruožas, valstybės sienos apsaugos zona ir pasienio juosta

Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 17 straipsnio 3 punktą nustato, kad pasienio ruožas gali būti nustatomas iki 5 km pločio į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą nuo valstybės sienos. Teritorijoje galioja pasienio teisinis režimas, nustatytas Pasienio teisinio režimo taisyklėse, patvirtintose LR Vyriausybės 2002 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 598. Pasienio teisinio režimo taisyklių II skyrius reglamentuoja asmenų buvimą pasienio ruože. Draudžiama būti pasienio ruože be asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų.

Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 21 straipsnio 1 punktą nustato, kad pasienio juostos plotis turi būti ne mažesnis kaip 5 metrai į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą.

Pasienio teisinio režimo taisyklių II skyrius reglamentuoja asmenų buvimą pasienio ruože, III skyrius reglamentuoja pasienio teisinį režimą valstybės sienos apsaugos zonoje ir pasienio juostoje. Draudžiama būti pasienio ruože be asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų. Bet kokia veikla pasienio juostoje planuojama ir vykdoma vadovaujantis Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymu, bei kitais jį lydinčiais teisės aktais.

Nustatytas valstybės sienos apsaugos funkcijas priskirtoje pasienio ruožo teritorijoje įgyvendinančios institucijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) struktūrinio padalinio Pagėgių rinktinės Viešvilės užkardos, dislokacijos vieta – Ridelkalnio k. Viešvilės sen., Jurbarko r. sav.

Valstybės sienos apsaugos objekto, VSAT struktūrinio padalinio Pagėgių rinktinės Viešvilės užkardos bendrabučio, dislokacijos vieta – Klaipėdos g. 57, Viešvilė, Jurbarko r. sav.

Remiantis 2006 metu gegužės 29 d. Vyriausybės nutarimu Nr.477, atnaujintu pasienio kontrolės punkto plėtros strateginiu planu, Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje numatomas Jurbarko upių pasienio kontrolės punktas, kurio vieta ir įrengimo terminai bus nustatomi tarptautiniais susitarimais.

Nacionalinėje susisiekimo plėtros 2014-2022 metų programoje, patvirtintoje LR Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253, numatyta modernizuoti ir plėtoti pasienio kontrolės punktus prie išorinių ES sienų pagal Šengeno reikalavimus, ES muitų teisės aktus ir tarptautinius saugumo reikalavimus, taikant ir inovatyvius sprendimus.

5.9 Susisiekimo sistema

Gatvių ir kelių tinklas. Perspektyviniai susisiekimo sistemos sprendiniai parengti įvertinant Lietuvos teritorijos ir Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrųjų planų susisiekimo sistemos sprendinius, esamą susisiekimo sistemos būklę, pagrindinių jos vystymą skatinančių veiksnių tendencijas, ekonominius, teisinius veiksnus.

Viešvilės miestelyje numatoma minimali urbanistinė plėtra ir struktūra sudaro visas sąlygas visiškai subalansuotos susisiekimo sistemos įgyvendinimui. Miestelio viduje rekomenduojama visas planines keliones atlikti nesinaudojant transporto priemonėmis, nes pagrindinių visuomeninių ir aptarnavimo objektų pasiekiamumo spindulys pėsčiomis neviršija 1 km atstumo iki miestelio centrinės dalies. Vidutinė kelionės trukmė dviračiais siektų iki 5 min., pėsčiomis – 12 min. yra priimtina. Transporto naudojimas kelionėms kaip ir gatvių tinklo plėtra visais atvejais yra neišvengiama, nes kol kas nėra galimybių suskurti darbo ir mokymosi vietų skaičiaus miestelio teritorijos viduje. Pagrindiniai užmiesčio transporto ryšiai, kuriais būtų realizuojamos darbo, mokymosi, medicininio aptarnavimo, kultūrinės-buitinės kelionės, numatomos Pagėgių, Smalininkų, Jurbarko kryptimis.

Lentelė 10. Perspektyvinė gyventojų procentinė kelionių struktūra

Pėsčiomis	Dviračiais	Automobiliais	Autobusais
50,0	30,0	15,0	5,0

Itin svarbus uždavinys yra Viešvilės vidinio gatvių-kelių tinklo modernizavimas, esamų miestelio gatvių ir jų jungčių užbaigimas, esamų gatvių dangų rekonstrukcija didinant gatvių tinklo rišlumą, kas leistų

sumažinti transporto priemonių ridą ir kelionės trukmę. miestelio teritorijos ribose. Ypač svarbu gerinti pėsčiųjų ir dviračių eismo sąlygas, įrengiant gatvėse šaligatvius, montuojant visą reikalingą įrangą, numatant dviračių takus.

Dėl mažų atstumų tarp gatvių raudonųjų linijų ir siaurų šaligatvių įrengti dviračių takus yra sudėtinga, todėl dviračių takus siūloma įrengti buvusioje istorinėje siauruko trasoje, kur jau yra suformuotas pylimas, nutiesta asfalto danga.

Pagrindinė miestelio transportinė ašis – krašto kelias Nr. 141, priskiriamas B kategorijos gatvei. Remiantis Lietuvos Respublikos BP ir Jurbarko rajono BP sprendiniais numatoma krašto kelio Nr. 141 Kaunas-Jurbarkas-Šilutė-Klaipėda reikšmę kelti iki magistralinio kelio reikšmės.

Jurbarko rajono BP taip pat buvo numatomas Viešvilės miestelio aplinkkelis, tačiau jo tiesimas nėra tikslingas, nes automobilių srautas einantis per Viešvilės miestelį yra palyginti nedidelis, automobilizacijos lygis Jurbarko r. 2013-2014 metais taip pat sumažėjo trečdaliu ir yra tikimybė, kad gali ir toliau mažėti dėl nepalankių demografinių procesų.

Lentelė 11. 2010-2014 metų Jurbarko rajono automobilizacijos lygis (aut./1000 gyv.)

Metai	2010	2011	2012	2013	2014
Lengvųjų automobilių skaičius 1000 gyventojų	574	586	609	632	421

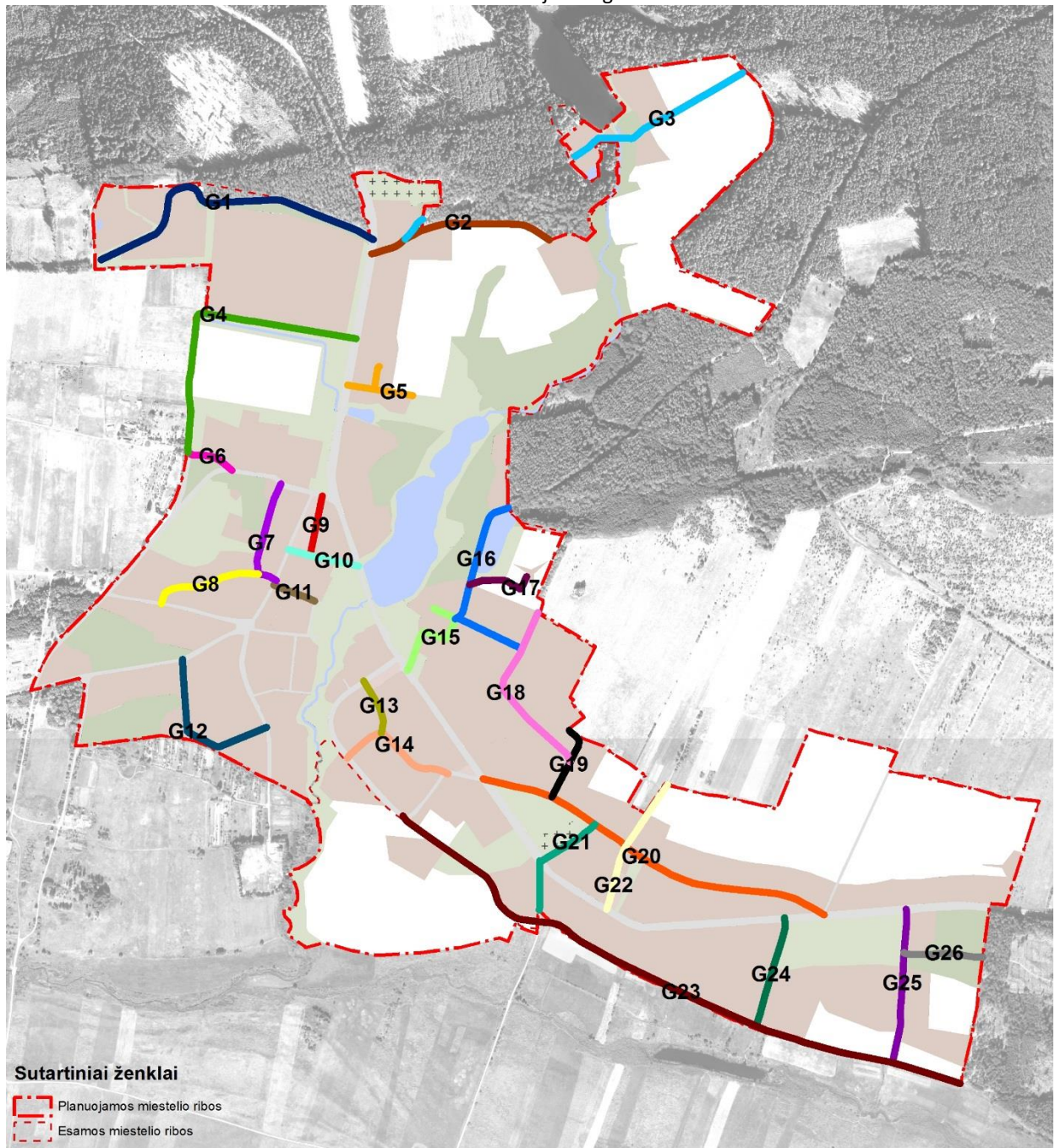
Miestelio perspektyvinis gatvių/kelių tinklas priskirtinas radialinei struktūrai, kurią formuoja pagrindinė Klaipėdos g., Ridelkalnio g., Upelio g., Gėlių g., Mokyklos g., Darželio g. ir kitos gatvės ir keliai kuriems nesuteikti pavadinimai. Naujai planuojamas Ridelkalnio gatvės pratesimas tarp gyvenamųjų teritorijų rezervo ir specializuotų kompleksų teritorijos. Daugumos esamų ir planuojamų gatvių parametrai yra minimalūs ar net nebeatitinka statybos techninių reglamentų reikalavimų (esamų gatvių) dėl jau susiklosčiusio užstatymo išsklotinių, tankaus ir artimo gatvei užstatymo. Dėl nedidelio transporto eismo intensyvumo siūloma daugumos gatvių techninių parametrų nedidinti, o atskirose gatvėse ar ruožuose netgi siaurinti važiuojamąją dalį, kad būtų, kad būtų galima įrengti šaligatvius ir minimaliai keisti esamų sklypų ribas.

Lentelė 12. Esami Viešvilės gatvių ir kelių, esami ir perspektyviniai techniniai parametrai

Eil. Nr.	Gatvė	Gatvės kategorija	Bendras ilgis, m	Perspekt. važ. dalies plotis, m	Gatvės raudon. linijos, m
1.	Klaipėdos g.	Krašto kelias (atitinka B kategoriją)	2939,1	6,5	15,0-20,0
2.	Darželio g.	D2	772,3	4,0-5,0	7,5-12,0
3.	Mokyklos g.	D1, D2 (2 dalys)	735,2	6,0 5,0	9,0 8,0-12,0
4.	Upelio g.	D2, D3 (2 dalys)	693,4	5,0 3,0	6,5-8,5 5,5-6,5
5.	Gėlių g.	D1	523,5	5,5	7,5-12,0
6.	Ridelkalnio g.	D1	678,5	6,0	12,0

Beveik visos į planuojamų gatvių ir kelių sąrašą patenkančios gatvės ir keliai yra esami, istoriškai ar natūraliai susiformavę, tačiau jiems nėra suteikti pavadinimai, nenumatytos gatvių kategorijos.

Pav. 28. Planuojamos gatvės

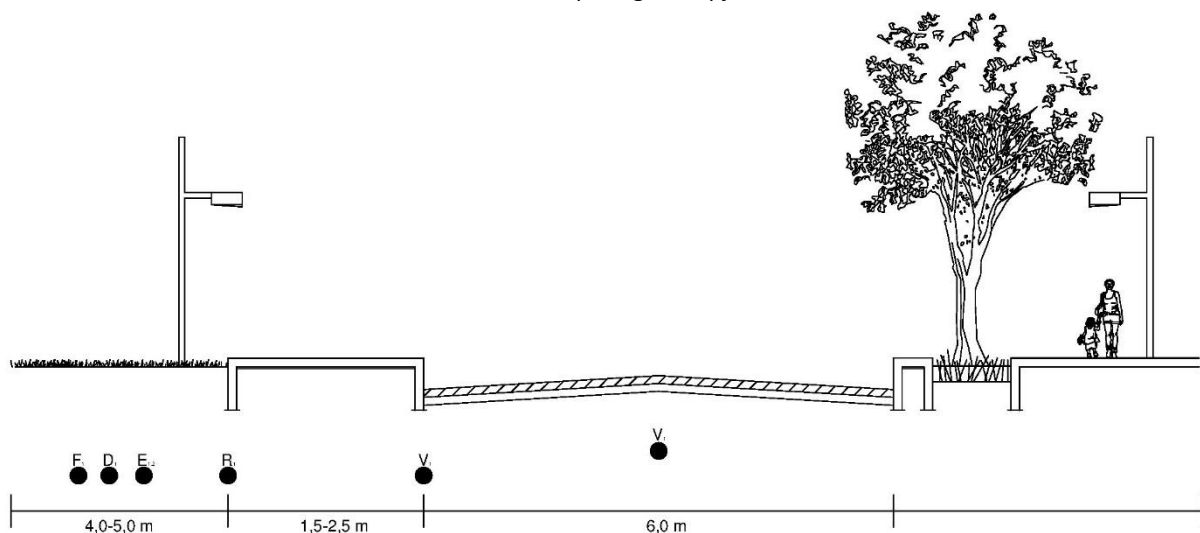

Lentelė 13. Viešvilės gatvių ir kelių perspektyviniai techniniai parametrai

Eil. Nr.	Gatvė	Gatvės kategorija	Bendras ilgis, m	Perspekt. važ. dalies plotis, m	Gatvės raudon. linijos, m
1.	G1	D2	782,3	5,0	8,0
2.	G2	D2	453,5	5,0	7,0-9,0
3.	G3	D3	527,7	5,0	6,5
4.	G4	D2	720,4	5,0	9,0
5.	G5	D3	215,0	4,5	6,0
6.	G6	D1	117,6	6,0	12,0
7.	G7	D2	272,3	5,0	7,5
8.	G8	D2	261,9	5,0	6,0-8,0

9.	G9	D3	147,1	3,5	6,0
10.	G10	D2	173,2	4,0	8,0
11.	G11	D3	106,3	3,0	5,0
12.	G12	D2	383,2	5,0	6,5-8,0
13.	G13	D2	138,4	5,0	8,0
14.	G14	D2	300,6	3,0-5,0	4,5-8,0
15.	G15	D3	270,9	3,0-5,0	4,5-8,0
16.	G16	D2	488,9	4,0-5,0	7,0-8,0
17.	G17	D2	162,4	3,0-5,0	6,0-8,0
18.	G18	D2	445,2	5,0	8,0
19.	G19	D2	186,2	5,5	8,5
20.	G20	D2	900,8	5,0	8,0-12,0
21.	G21	D3	160,8	2,0-3,5	4,5-6,0
		D2	118,4	6,0	9,5
22.	G22	D2	337,1	4,0-5,0	8,0-12,0
23.	G23	D2	1526,1	5,0	8,0
24.	G24	D2	270,9	5,0	8,0
25.	G25	D2	372,5	5,0	8,5
26.	G26	D2	191,0	5,0	8,0

Pav. 33. Tipinis gatvės pjūvis

Perspektyvinis Viešvilės miestelio gatvių tinklas siektų 16,4 km, iš jų magistraliniai keliai (Nr. 141, priskiriama B2 kategorijai) – 2,9 km, vietinės D1, D2 ir D3 kategorijos gatvės – 13,4 km. Miestelio gatvių tinklas ir kategorijos pateikiami susisiekimo sistemos brėžinyje.

Viešasis transportas. Visuomeninio transporto vietinis eismas nenumatomas, miestelį ir toliau turėtų aptarnauti priemiestiniai autobusų maršrutai.

Susisiekimo sistemą aptarnaujantys objektai. Atsižvelgiant į Jurbarko rajono BP sprendinius, Viešvilės miestelyje numatoma įrengti degalinę. Ji yra numatoma krašto kelyje Nr. 141 ties išvažiavimu iš Viešvilės, Pagėgių kryptimi.

Vandens transportas. Siūloma atkurti istorinį uostą (už planuojamos teritorijos ribų), išvalius Viešvilės upelio kanalą, taip pat rekreacinių laivelų prieplauką Žuvitakio slėnyje.

5.10 Inžinerinė infrastruktūra

Inžinerinės infrastruktūros vystymas užtikrina darnų šiuolaikinio miestelio funkcionavimą, didele dalimi įtakoja aplinkos kokybę. Tik gerai išvystyta ir moderni inžinerinė infrastruktūra gali užtikrinti miesto gyventojų buitinių poreikių tenkinimą. Nuo inžinerinės infrastruktūros išvystymo lygio priklauso Viešvilės miestelio patrauklumas, nulemiantis investuotojų apsisprendimą.

Inžinerinės infrastruktūros brėžinyje (Nr. 15019-00-BTP-S.B.-04) pažymėtos esamos ir numatomos naujos inžinerinių tinklų trasos bei įrenginiai. Numatomų inžinerinių tinklų vieta turi būti tikslinama rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, statybos techninius projektus.

5.10.1 Vandentieka

Pagal Lietuvos Respublikos vandentvarkos ūkio (vandens tiekimo ir nuotėkų šalinimo) plėtros strategiją, geriamo vandens ir nuotėkų infrastruktūros tvarkymo ir plėtros finansavimas galimas Sanglaudos ir Europos regioninės plėtros fondų lėšomis.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu numatoma, kad ne mažiau kaip 95 % Jurbarko rajono gyventojų butu aprūpinami viešojo vandens tiekėjo tiekiamu vandeniu. Tuo tikslu numatoma:

- turi būti plečiami esami vandentiekio tinklai ir įrengiamos naujos modernios vandens tiekimo sistemos;
- visas tiekiamas vanduo turi atitikti Lietuvos higienos normą HN 24:2003 „Geriamo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“. Tuo tikslu turi būti renovuojama dalis eksploatuojamo skirstomojo vamzdžio;
- vandenvietė turi būti įrengta pagal Lietuvos higienos normos HN 44:2003 „Vandenviečių apsaugos zonų nustatymas“ arba jį pakeičiančio teisės akto reikalavimus. Tuo tikslu turi būti įregistruota vandenvietės sanitarinės apsaugos zona, o joje ribojama ūkinė veikla;
- visi plečiami vandentiekiai turi būti pritaikyti gaisrų gesinimui: sukurta žiedinė sistema; parinkti reikiami vamzdžių skersmenys, įrengti priešgaisriniai hidrantai. Teritorijose, kur nėra numatytas vandentiekis, vadovaujantis priešgaisriniais reikalavimais turi būti įrengti priešgaisriniai rezervuarai, privažiavimai prie atvirų vandens telkinių;
- vykdyti tolesnį eksploatuojamų požeminių vandenų monitoringą;
- vykdyti tiekiamo vandens kokybės kontrolę ir apie jos rezultatus sistemingai informuoti vietinės savivaldos organus bei visuomenę;
- vykdyti naudojamų šulinių vandens kokybės stebėseną, išaiškinti zonas su užterštu gruntiniu vandeniu. Tose zonose įrengti vandens tiekimo sistemas iš gilesnių horizontų.

Pagal Jurbarko miesto ir rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą, patvirtintą Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2009 m. rugsėjo 24 d. sprendimu Nr. T2-243, Ridelkalnyje

numatyta nutiesti 1,5 km vandentiekio, įrengti naują vandentiekio gręžinį, naujus 50 m³/p našumo vandens gerinimo įrenginius.

5.10.2 Vandenvala

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu numatoma, kad ne mažiau kaip 95 % Jurbarko rajono gyventojų būtų aprūpinami viešojo vandens tiekėjo tiekiamu vandeniu. Tuo tikslu numatoma:

- turi būti plečiami esami nuotekų surinkimo tinklai ir įrengiamos naujos nuotekų surinkimo sistemos;
- išleidžiamų į paviršinius vandenis nuotekų kokybė turi tenkinti Europos Sąjungos direktyvos „Miestų nuotekų valymo direktyva“ 91/271/EEC reikalavimus;
- vykdyti išleidžiamų nuotekų į paviršinius vandenis kontrolę.

Projekto „Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Jurbarko rajone (Smalininkuose, Viešvilėje, Seredžiuje, Klausučiuose, Jurbarko)“ metu rekonstruota Viešvilės miestelio nuotekų valykla, kurios našumas Q_{vid}=150 m³/parą. Naujieji nuotekų valymo įrenginiai yra uždaro tipo. Čia nuotekos valomos mechaniniu ir biologiniu būdu.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (1995 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1640 redakcija), uždariems mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo Q_{vid}=150 m³/parą našumo įrenginiams sanitarinė apsaugos zona nenustatoma.

Pagal Jurbarko miesto ir rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą Ridelkalnyje numatyta nutiesti 1,5 km nuotekų tinklą, įrengti naujus 50 m³/p nuotekų valymo įrenginius.

5.10.3 Lietaus nuotekos

Lietaus vandens surinkimo ir valymo sistema yra mažiausiai išplėtotą miesto inžinerinės infrastruktūros sritis. Reikalingas tinklų plėtojimas visame miestelyje. Surenkamas lietaus vanduo prieš išleidžiant į paviršinius vandenis turi būti apvalomas.

Viešvilės miestelyje planuojamu laikotarpiu numatoma:

- numatyti galimybes ir veiksmus sprendžiant paviršinių nuotekų surinkimo, nuvedimo ir išvalymo problemas;
- numatyti poreikius esamos sistemos rekonstrukcijai;
- parinkti paviršinių nuotekų valymo technologinius sprendinius.

Siūloma užstatytose teritorijose taikyti dalinę, o naujai užstatomose teritorijose - pilną paviršinių nuotekų šalinimo sistemą. Naudojamos technologijos kiekvienu konkrečiu atveju gali būti parenkamos atskirai, atsižvelgiant į turimas materialines bei finansines galimybes.

5.10.4 Atliekų tvarkymas

Konteinerinė atliekų surinkimo sistema priimtinausia atliekų surinkimo sistema, kuri diegiama visoje šalyje.

Numatoma:

- buitines atliekas šalinti tik Tauragės regioniniame sąvartyne;
- plėsti konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių tinklą;
- teikti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas įmonėms, įstaigoms, organizacijoms, daugiabučių namų gyventojams, individualių namų savininkams, ūkininkams, numatant galimybę turėti individualius buitinių atliekų konteinerius, kurie būtų ištuštinami periodiškai, pagal iš anksto suderintus grafikus;
- vietose, kuriose dar neįrengtos konteinerių aikštelės ir privažiavimai prie jų, išspręsti konteinerių pastatymo vietų žemės nuosavybės klausimus bei įrengti tokias aikšteles, pastatant reikiamą skaičių konteinerių (galimos konteinerių aikštelių vietos pažymėtos Inžinerinės infrastruktūros brėžinyje 15019-00-BTP-S.B-04);
- išvystyti konteinerinių aikštelių tinklą skirtą atliekų rūšiavimui. Įdiegti atskirą popieriaus, plastiko ir stiklo surinkimo sistemą (galimos konteinerių aikštelių vietos pažymėtos Inžinerinės infrastruktūros brėžinyje 15019-00-BTP-S.B-04) ;
- biodegraduojančias (žaliąsias) atliekas atskirti nuo bendro komunalinių atliekų srauto, pastatant specialius konteinerius;
- stambiagabarites atliekas rinkti apvažiavimo būdu;
- sukurti specializuotą buitįje susidarančių pavojingų atliekų surinkimo tinklą;
- statybos ir griovimo atliekas nukreipti į Kaune arba Tauragėje funkcionuojančias atitinkamų atliekų perdirbimo įmones.

5.10.5 Centralizuotas šilumos tiekimas

Pagrindiniai šilumos energijos vartotojai Viešvilės miestelyje yra gyventojai, gyvenantys daugiabučiuose penkių aukštų pastatuose bei visuomeninės įstaigos. Prognozuojama, kad bendras Viešvilės miesteliui centralizuotai tiekiamos šilumos poreikis išliks tame pačiame lygyje.

Siekiant, kad šilumos vartotojai būtų aprūpinami šiluma mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant didžiausio leidžiamo poveikio aplinkai, turi būti ir toliau įgyvendinamos Jurbarko rajono šilumos tiekimo specialiojo plano, patvirtinto Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2005 m. kovo 10 d. sprendimu Nr. T2-67, nuostatos:

- gerinant aprūpinimą šiluma, be šilumos gamybos ir šilumos tiekimo, didesnis dėmesys turi būti skiriamas energijos vartojimo efektyvumui didinti. Tuo tikslu būtina skatinti ir remti visuomeninių ir gyvenamųjų pastatų renovavimo (sienų apšiltinimo, langų, durų pakeitimo, šilumos punktų ir sistemų modernizavimo) projektus;
- vietinio kuro panaudojimas šiluminės energijos gamybai yra vienas iš geriausių būdų mažinti šiluminės energijos gamybos savikainą. Medienos atliekų katilų įrengimas Smalininkų AŽŪM katilinėje Viešvilėje patvirtina šį teiginį. Vietinio arba atliekinio kuro naudojimas šiluminės energijos gamybai ir ateityje turėtų būti prioritetas, siekiant minimizuoti šilumos gamybos kaštus bei išlaikyti žemesnį šilumos tarifą.
- sujungus du šiuo metu atskirus centralizuotos šilumos tiekimo (CŠT) tinklus į vieną, būtų galima atsisakyti vienos iš dviejų katilinių, tokiu būdu taupant jų aptarnavimui išleidžiamas lėšas ir gerinant ekonominius šiluminės energijos generavimo ir tiekimo rodiklius;
- šiluma tiekama ikimokyklinio ugdymo įstaigai, vaikų globos namams, todėl šilumos tiekimas turi būti patikimas. Katilinėse sumontuota po keletą katilų, tad net ir sugedus vienam iš jų užtikrinamas nepertraukiamas šiluminės energijos tiekimas;

- šiuo metu leistinas poveikis aplinkai dėl šilumos gamybos neviršijamas, tačiau CŠT sistemos decentralizacija žymiai padidintų vietinę pažeminę oro taršą;
- siekiant išsaugoti dabartinį miesto įvaizdį, reiktų neleisti atsirasti miesto įvaizdį gadinančių inžinerinių statinių – kaminų, katilinių su medienos sandėliais miesto centre ir pan;
- rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, statybos techninius projektus išlaikyti šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonas.

5.10.6 Ryšių infrastruktūros vystymas

Ryšių, telekomunikacinių sistemų ir ypač internetinio ryšio tinklo plėtra yra svarbus uždavinys kuriant informacinę ir žinių visuomenę. Šiuolaikinės informacinės technologijos leidžia efektyviai apdoroti, saugoti ir perduoti informaciją. tai užtikrina labai spartų jų plitimą į mokslo, gamybos ir privataus gyvenimo sritis. Pasiiekti, kad šios ryšio priemonės būtų prieinamos visiems potencialiems vartotojams būtų pagrindinis ryšių sistemos vystymo tikslas perspektyvoje.

Numatoma:

- plėsti mobilaus daugiakanalio ryšio tinklą, sudarant konkurencines sąlygas mobilaus ryšio operatoriams;
- plėsti informacinių technologijų plačiajuostį tinklą;
- išlaikyti esamą pašto skyrių, įrengti jame viešojo interneto prieigas;
- derinant teritorijų planus, naujiems komunikaciniams koridoriams numatyti šalia kelių/gatvių apsaugos zonas komunikaciniams kabeliams po 1 metrą į abi puses nuo kabelio ašies;
- inicijuoti seminarus ir apmokymus rajono gyventojams informacinių technologijų klausimais;
- plėsti esamą elektroninių ryšių infrastruktūrą, pagal poreikį ruošiant infrastruktūros schemas ir detaliuosius planus naujiems statiniams. Bendrojo plano sprendiniai neriboja naujų infrastruktūros objektų, nenumatytų sprendiniuose, planavimo, jei tam susidaro poreikis. Laidinis ryšys į naujai užstatomas teritorijas turi būti tiesiamas vartotojams ir paslaugų tiekėjams tarpusavyje susitarus;
- didinti viešojo interneto prieigos taškų skaičių mieste, kad internetu turėtų galimybę pasinaudoti kiekvienas gyventojas. Viešųjų interneto prieigos taškų įrengimui numatyti pasinaudoti skiriama valstybės ir ES sąjungos parama;
- rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, statybos techninius projektus numatyti reikalingas priemones telekomunikacijų tinklų išsaugojimui. Telekomunikacijų tinklai, patenkantys po gatvės važiuojamąja dalimi, turi būti apsaugoti ir sustiprinti. Vadovaujantis techniniais reikalavimais turi būti išlaikytas atstumas nuo telekomunikacijų tinklų iki statinių, inžinerinių tinklų bei planuojamo žemės paviršiaus.

5.10.7 Elektros energijos tiekimas

Viešvilės miestelį kerta 330 kV elektros energijos perdavimo oro liniją Jurbarkas – Bitėnai, kurią eksploatuoja LITGRID AB.

Skirstomuosius tinklus eksploatuoja UAB „Lesto“. Elektra aprūpinami praktiškai visi gyventojai ir įmonės.

Siekiant užtikrinti patikimą elektros energijos tiekimą esamiems ir būsimiems Viešvilės miestelio vartotojams, numatoma:

- išlaikyti esamą aukštos įtampos (330 kV) elektros energijos perdavimo tinklą, atnaujinant susidėvėjusius įrengimus;
- palaikyti esamą elektros energijos tiekimo sistemos miestelyje schemą;
- modernizuoti esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą (0,4–10 kV), keičiant susidėvėjusius įrengimus ir optimizuojant transformatorių galias;
- plėsti elektros energijos skirstomąjį tinklą, užtikrinant pilną elektros energijos paslaugos prieinamumą gyventojams ir ūkio subjektams;
- naujus paskirstymo tinklus tiesti kabelinėmis linijomis;
- įrengti naujas transformatorines ir skirstymo punktus, pagal poreikį rekonstruoti esamas transformatorines;
- pagal galimybes maksimaliai esamas skirstomųjų tinklų antžemines linijas keisti požeminėmis kabelių linijomis;
- plėsti gatvių apšvietimą. Gatvių apšvietimui numatyti elektros energiją tausojančių priemonių įdiegimą. Siūloma gatvių apšvietimo sistemos rekonstrukcijos darbus atlikti kartu su gatvių rekonstrukcijos darbais, kas leis optimaliai panaudoti lėšas;
- skatinti atsinaujinančių ir vietinių energijos išteklių panaudojimą elektros energijos gamybai

LR elektros energetikos įstatymo 75 str. numato, kad elektros energetikos objektų ir įrenginių, esančių elektros energetikos objektus ir įrenginius valdančiai elektros energetikos įmonei nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nepriklausančioje žemėje ar kituose nekilnojamosiose daiktuose, eksploatavimui, aptarnavimui, remontui, rekonstravimui, modernizavimui ir (ar) naudojimui užtikrinti šiuo įstatymu nustatomi žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutai šių objektų ir įrenginių teisės aktuose nustatytų apsaugos zonų ribose.

Apsaugos zonų atstumus, jose galiojančias specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, apsaugos zonose ribojamus darbus ir veiksmus, mažiausius leistinus atstumus nuo elektros energetikos objektų iki statinių, žemės ir vandens paviršiaus nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintos elektros energetikos objektų apsaugos taisyklės ir kiti teisės aktai.

Perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriai tiesti naujus perdavimo, skirstomuosius tinklus ar įrengti kitus elektros įrenginius tinklų operatoriui nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nepriklausančioje žemėje turi teisę tik sudarę sutartis su žemės savininku ar gavę savininko sutikimą arba įstatymų nustatyta tvarka nustačius žemės servitutą.

5.10.8 Inžinerinės infrastruktūros vystymo prioritetai

Inžinerinės infrastruktūros srityje Viešvilės BP numatomi šie ilgalaikės perspektyvos prioritetai:

- užtikrinant, kad viešasis vandentiekis ir nuotekų surinkimo paslaugos būtų prieinamos daugiau kaip 95 % gyventojų;
- siekti vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo bei valymo sistemų ekonominio atsiperkamumo,
- patikimai tiekti vartotojams vandenį, kurio kokybė visiškai atitiktų Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus“;
- surenkamas buitines nuotekas prieš išleidžiant į paviršinius vandenį apvalyti iki didžiausios leistinos taršos;
- užtikrinti, kad iki 80% užteršto vandens nuotekų būtų išvaloma iki Europos Sąjungos normatyvų reikalavimų;
- apvalyti surenkamas lietaus nuotekas prieš išleidžiant jas į paviršinius vandenį;
- rūšiuoti atliekas ir maksimaliai panaudoti antrinį jų perdirbimą;
- visomis priemonėmis mažinti nerūšiuotų atliekų kiekius ir atliekas šalinti regioniniame sąvartyne.
- užtikrinti elektros energijos tiekimą gyventojams, įmonėms bei organizacijoms patiriant mažiausias išlaidas ir padarant minimalią žalą aplinkai;
- didinti elektros energijos patikimumą;
- vartotojams pagal poreikį tiekti šiluminę energiją ekonomiškai pagrįstomis kainomis.

6. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMAS

Įgyvendinant Viešvilės BP sprendinius svarbu koordinuoti plėtros procesus ir investicijas. Siūloma koncentruotis į prioritetinių teritorijų plėtrą, likusias teritorijas paliekant daugiausia privačioms investicijoms. Viešvilės BP sprendiniuose teritorinei plėtrai yra numatyta daugiau teritorijų nei faktiškai reikalinga pagal demografinės prognozes. Tai reiškia, kad yra užtikrinta pasirinkimo galimybė realizuoti plėtros poreikius bet kurioje numatytoje plėtra teritorijos dalyje. Teritoriškai ne visada galima nuspėti tikslią realizacijos vietą, kurią reguliuoja investicijos ir žemės naudotojų interesai.

Žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimas nėra būtinas. Visi privalomieji detaliųjų planų reglamentai yra pateikti rengiamame Viešvilės BP. Toliau nagrinėjant atskirus objektus (pastatus, viešąsias erdves, gatves ir kt.) iš karto gali būti rengiami techniniai darbo projektai.

Siekiant užtikrinti miestelio savitumui svarbių erdvinės sąrangos ir architektūrinio įvaizdžio elementų išsaugojimą, tikslinga parengti atskirus architektūrinių viešųjų erdvių įrangos ir architektūrinių elementų projektinius siūlymus ir pristatyti juos miestelio bendruomenei.

Įmonė	Pareigos	Vardas, pavardė	Atestato Nr.	Parašas	Išleidimo data
UAB „Sweco Lietuva“	PV	M. Pakalnis	A 830		2015-07-30
	Vyr. architektas	M. Pakalnis	A 830		
	Architektas	R. Šimkus	A 1416		
	Vad. specialistė	J. Tamkienė			
	Architektė	L. Panavaitė			